

AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

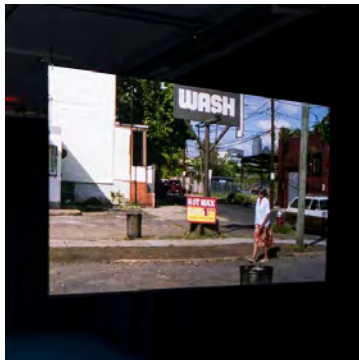
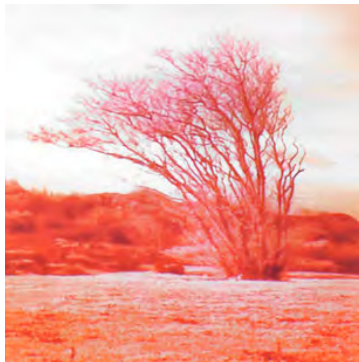
Produksijski program 2016

Vsebina

Intermedijska umetnost	3
Cirkulacija ² et al.: Dostop do orodij	4
!Mediengruppe Bitnik: Naključni nakupovalec po darknetu	6
Evan Roth: Internetne krajine: Švedska	10
Konferenca Črni kabinet	13
Ztohoven: Moralna reforma	19
Jack in Leigh Ruby: Incident v avtopralnici	22
Emil Kozole: Koliko je vreden vaš obraz?	25
Marko Batista: Zvočna geometrija prostora	27
Valerie Wolf Gang: Mokre sanje	29
 Vizualna umetnost	 31
Žiga Kariž: Freud in jaz, sama	32
Jacob Appelbaum: SAMIZDATA: Dokaz zarote	34
Oliver Walker: En evro	37
Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša: Vse o tebi	40
Peter Rauch: Minimalna razlika med tem in onim	44
 Uprizoritvena umetnost	 46
Joey Skaggs v Ljubljani	47
Olja Grubić & Živa Petrič: Digitalni KupleRaj	50
Maja Smrekar: Rekviem za prihodnost	52

Intermedijska umetnost

Cirkulacija² et al.

Dostop do orodij

performativni sejem

Cirkulacija², Tobačna, Ljubljana

9. 2. 2016

Povezani dogodek: *Sejem Abandon Normal Devices*

Filodrammatica, Reka, Hrvaška

5. in 6. 2. 2016

Če so tehnohipiji v 70. letih prejšnjega stoletja z novimi digitalnimi tehnologijami komunikacij napovedovali povečan dostop do znanja in orodij, pa se zdi, da pol stoletja kasneje realnost ne kaže čisto takšne podobe. Ljudje so degradirani na uporabnike »do uporabnika prijaznih« tehnologij, narejenih za to, da jih uporabljamo, ne pa razumemo. Prilaščanje, razstavljanje in ustvarjalno predelovanje so edini način, da se upreš njihovi mainstreamovski determinanti – uporabniški naravnosti – in jih v končni fazi razumeš. Ideja odprte kode je ključ do znanja in odklepanja tehnologij.

Sejem ATT je bil posvečen raziskovanju tega, kako tehnologije ustvarjajo nove oblike družbenega dialoga.

S tem novomedijskim performativnim dogodkom Aksioma povzema AND Fair, ki ga je leta 2014 razvil Abandon Normal Devices za mednarodni festival AND v Liverpoolu, po vzoru nekdanjih svetovnih razstav. Cilj je ustvariti »na napravah temelječo prireditev«, začasno avtonomno cono, v kateri se razstavljajo in izmenjujejo eksperimentalni izdelki (blago?), vzpostavljajo novi odnosi, obiskovalci pa se učijo od ustvarjalcev in spoznavajo nove proizvode.

Avtorji so bili več čas na voljo za pojasnila, pomoč, demonstracije, svetovanje in izmenjavo znanja, tako da so lahko ljudje bolje razumeli naprave, jih morda celo demistificirali in s tem odprli črno škatlo tehnologije.

Dogodek je bil v povezavi s sejmom AND, ki se je odvil 5. in 6. februarja 2016 na Reki (HR) in ga je organiziralo Drugo more (HR) v sodelovanju z Aksiomo in Abandon Normal Devices (VB).

Cirkulacija² je interdisciplinarni in večmedijski center za produkcijo in predstavljanje tehnološko podprte umetnosti. Deluje kot kulturno umetniško društvo oz. umetniški kolektiv, aktiven na področjih tehnološko podprte umetnosti, robotike in zvoka. Projekti, ki jih razvija so umetniške narave, pri čemer je pomemben del njegove dejavnosti tudi razvoj lastne tehnologije (naprave, programiranje, prototipi ipd.). Njegovo delovanje je mednarodno vpeto, za svoje inovativno delo pa je kolektiv prejel tudi Zlato ptico 2009, ki jo podeljuje Liberalna akademija. Jedro skupine tvorijo trije člani (Borut Savski, Bostjan Leskovsek in Stefan Doepner), skupina pa je za izvedbo posameznih projektov razširjena tudi z drugimi umetniki, tehnologi in inženirji. Kolektiv Cirkulacije² je pomembna stalnica ljubljanske intermedijske in splošno kulturne ponudbe predvsem zaradi raziskav v sferi socialnih eksperimentov. Z vztrajnim redefiniranjem iskrenega sodelovanja med umetniki ter na relaciji ustvarjalec - konzument kulture, proizvaja nova razmerja in uspešno figurira kot originator inovativnih situacij. Intelktualna in razvojna neodvisnost pozicionirata Cirkulacijo² kot svojevrsten etični kompas celotne intermedijske scene ter kot trajni opomnik na družbeno relevantnost kulturne produkcije.

Spremljevalni program razstave

Igor Brkić, Damir Prizmić (Radiona, Zagreb)

Synthomir

delavnica

Cirkulacija², Tobačna, Ljubljana, 9. 2. 2016

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/att

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157662449421023

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Organizacija in izbor programa: Cirkulacija²

Partnerja: Drugo more (HR), Abandon Normal Devices (VB)

Dogodek je izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) and d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, MMinistrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

!Mediengruppe Bitnik

Naključni nakupovalec po darknetu

(Random Darknet Shopper)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
24. 2. - 25. 3. 2016

Medmrežje, ki je nastalo kot divji in odprt prostor, v katerem je komunikacija tekoča, prosta izmenjava vsebin lahka, identiteto uporabnikov pa je za netransparentnimi IP-naslovi in vzdevki težko ugotoviti, se je v zadnjih letih sprevrglo v prostor, v katerem si državne vlade, mednarodne organizacije in podjetja na vse načine prizadevajo, da bi to anarhistično utopijo spravili pod svoj nadzor. Seveda pa je pri tem konflikt neizogiben – aktivisti, državljani, druge organizacije in podjetja se trudijo zaščititi »svobodo medmrežja« na infrastrukturni ravni, saj se zavedajo, da bomo s spremembo infrastrukture – iz katerega koli plemenitega razloga že (zaščite avtorskih pravic in patentov, boja proti terorizmu itd.) – izgubili veliko več, kot bomo dobili. Tega konflikta se ne da več omejiti zgolj na tehnologijo – zavedati bi se ga morali vsi, saj je pomemben del sedanje svetovne politike in ekonomije.

Vzpon tako imenovanih darknetov je del tega procesa. Tehnično je darknet (temna mreža) »prekrivno omrežje, do katerega lahko dostopaš le s posebno programsko opremo, konfiguracijo ali avtorizacijo, pogosto z uporabo nestandardnih komunikacijskih protokolov in vrat. Dve značilni vrsti darkneta sta omrežje »prijatelj s prijateljem« (navadno se uporablja za izmenjavo datotek s povezavo peer-to-peer) in anonimno omrežje, kakršno je Tor, z anonimiziranim nizom povezav« (Wikipedia). Tako kot omrežja *peer-to-peer* (enak z enakim) ali forumi, ki omogočajo anonimnost, tudi darkneti sami po sebi niso nezakoniti – oziroma se ne uporabljajo za nezakonite namene –, toda kot svobodni, nenadzorovani prostori so lahko hitro tarča demoniziranja, da so nevarni, neprijetni prostori, leglo zla, kjer cvetijo terorizem, vohunjenje, pedopornografija in črni trg.

Kako lahko dobimo nepristransko sliko kraja, katerega videz se močno spreminja glede na izkušnje, kulturo, predstave in okus osebe, ki ga obišče? Ena od možnosti je, da izdelamo robota, ki ga obišče namesto nas, in sicer v skladu s preprostimi, vnaprej določenimi pravili. Naključni nakupovalec po darknetu švicarskih umetnikov Carmen Weisskopf in Domagoja Smolja oziroma !Mediengruppe Bitnik je takšen robot. S sto dolarji v bitcoinih tedenskega proračuna in nalogo, da naključno kupi, kar koli ustreza njegovemu proračunu, in potem to pošlje tja, kjer je delo razstavljeno, se Naključni nakupovalec po darknetu odpravi po nakupih na AlphaBay, spletno tržnico, dostopno z brskalnikom Tor, na kateri je 96.132 artiklov, ki niso vsi nezakoniti. Program je bil prvič nameščen in aktiviran v Kunst Halle v Sankt Gallnu v Švici za razstavo *The Darknet: From Memes to Onionland*, ki jo je kurirala dvojica !Mediengruppe Bitnik. Takrat je kupil in poslal v muzej različne predmete, med drugim ponaredek hlače znamke Diesel, posodo za skrite zaloge, telovadne copate znamke Nike, pismo za vabo (z njim preveriš, ali nadzirajo tvoj naslov), dvesto cigaret znamke Chesterfield, komplet gasilskih glavnih ključev, ponaredek ročne torbice znamke Louis Vuitton in deset tablet ekstazija. Tako kot vsako performativno delo z odprtimi pravili tudi *Naključni nakupovalec po darknetu* sprejema tveganje za nepredvidljive dogodke, ki se med razstavo lahko zgodijo ali pa tudi ne.

Ko so tablete ekstazija prispele, jih je švicarsko tožilstvo zaseglo – skupaj z *Naključnim nakupovalcem po darknetu* in vsemi kupljenimi predmeti – in dalo v forenzično analizo. Ta je pokazala, da gre res za drogo. Tri mesece pozneje so oblasti umetniško delo in vse predmete vrnile, le ekstazi so uničile. Umetnika sta v svojem blogu pojasnila: »V odločbi o odstopu od pregona je tožilstvo zapisalo, da je bila posest ekstazija razumno sredstvo za sprožitev javne razprave o vprašanjih, ki jih je obravnavala razstava. Tožilstvo tudi meni, da veliko zanimanje za vprašanja, ki jih zastavlja umetniško delo *Naključni nakupovalec po darknetu*, upravičuje razstavitev drog kot artefaktov, čeprav pri razstavljanju drog obstaja manjše tveganje, da bodo ogrožene tretje osebe.« Dvojica !Mediengruppe Bitnik je časopisu *The Guardian* pojasnila: »Umetnost bi morala biti sposobna odražati nekaj, kar se dogaja v sodobni družbi, na sodoben način. Res želiva ponuditi nove prostore za razmišljanje o blagu, s katerim se trguje na teh tržnicah. Zakaj se z njim trguje? Kako se kot družba odzivamo na te prostore? Trenutno je le veliko pritiska, ne pa tudi veliko razmišljanja o stvareh, le takojšnji odziv.« *Naključni nakupovalec po darknetu* je bil tako učinkovit, da so o njegovi dejavnosti poročali časopisi in revije po vsem svetu, med drugim *The Guardian*, *The Washington Times*, *Time Magazine*, *Ars Technica*, *Daily Mail*, *Vice*, *Boing Boing*, *Wired*, *Gawker*, *Der Spiegel*, *Dazed and Confused*, *Artnews*.

foto: Aksioma

!Mediengruppe Bitnik oziroma Carmen Weisskopf in Domagoj Smoljo živita in delata v Zürichu/Londonu. Sta sodobna umetnika, ki ustvarjata na medmrežju in z njim. V svoji praksi segata onkraj digitalnega in vplivata na fizične prostore; pogosto namenoma uporabita izgubo nadzora, da bi izzvala ustaljene strukture in mehanizme. Delo !Mediengruppe Bitnik zastavlja temeljna vprašanja v zvezi s sodobnimi problemi, predstavljeno pa je bilo na številnih mednarodnih prizoriščih, kot so Minsheng 21st Century Museum v Šanghaju, Kunsthaus v Zürichu, NiMk v Amsterdamu, Space Gallery v Londonu, Cabaret Voltaire v Zürichu, Beton7 v Atenah, Museum Folkwang v Essnu, Contemporary Art Center v Vilni, bienale sodobne umetnosti Get it louder v Pekingu, La Gaîté Lyrique v Parizu, galerija EDEN 343 v São Paulu in Roaming Biennale v Teheranu. Prejela sta številne nagrade, med drugim Swiss Art Award, Migros New Media Jubilee Award, Honorary Mention Prix Ars Electronica.

Publikacija

Brošura

Jon Lackman: »Naključni nakupovalec po darknetu«
PostScriptUM #23
Ljubljana 2016

Dostopna kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-brošura (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: http://aksioma.org/pdf/aksioma_PostScriptUM_23_SLO_Bitnik.pdf

foto: Aksioma

Spremljevalni program razstave

!Mediengruppe Bitnik

Naključni nakupovalec po darknetu (Random Darknet Shopper)

predstavitve

Aksioma | Projektni prostor, 24. 2. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/random.darknet.shopper

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157664551344769

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/157831003

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Tehnična podpora: Jon Žagar

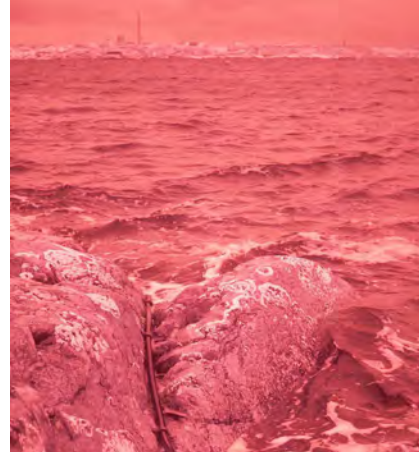
Dogodek je izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) and d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana, Swiss Arts Council Pro Helvetia.

Evan Roth

Internetne krajine: Švedska *(Internet Landscapes: Sweden)*

predstavitev projekta

Spletna predstavitev projekta:

2. 3. 2016

<http://n57.680235e11.668160.se/>

Umetniška instalacija:

Galerija Škuc, Ljubljana (v okviru razstave *Črni kabinet (Black Chamber)*)

10. 3. - 1. 4. 2016

Mali salon (MMSU), Reka, Hrvaška (v okviru razstave *Črni kabinet (Black Chamber)*)

7. - 30. 4. 2016

Internetne krajine je serija spletnih umetniških del Evana Rotha, ki gledalcem omogoča, da izkusijo fizično, digitalno in kulturno krajino interneta, in sicer prek serije video del, ki združujejo avdio in video posnetke, ki kartirajo umetnikovo obsesijo z iskanjem fizičnega interneta in njegovo pot do slednjega. V okviru poziva Masters & Servers to serijo razvija naprej z novim delom *Internetne pokrajine: Švedska*, ki temelji na umetnikovem nedavnem raziskovanju in dokumentaciji glavnih obalnih postaj podmorskih internetnih optičnih kablov. Te obalne postaje so prehodne točke, v katerih se optični kabli pridružijo podmorski komunikacijski mreži, kar omogoča medkontinentalno digitalno komunikacijo – pošiljanje e-pošte, pogovarjanje po Skypu in telefoniranje.

Na začetku leta 2016 se je Roth podal na popotovanje do številnih obalnih postaj na Švedskem med Kungsbacko na jugovzhodni obali in Vaddöjem, ki se nahaja severno od Stockholma, kjer je dokumentiral okolico teh postaj z uporabo infrardečih video in stereofonskih avdio posnetkov. Uporaba infrardečega valovanja je deloma referenca na arhitekturo interneta, v kateri se infrardeča laserska svetloba prenaša po optičnih kablích. Poleg tega Roth zvočno zajema in beleži svoj srčni utrip, okolico in radijske valove FM. Rezultat je spletna izkušnja, ki združi vse te posnetke in omogoča razmislek o krajini in internetu, medtem ko se video datoteka prenaša prek mreže od svojega gostitelja na Švedskem do vašega ekrana.

Za Rotha je fizični obisk interneta poskus, da bi popravil odnos, ki se je dramatično spremenil, ko je internet postajal bolj centraliziran in monetiziran ter vedno pogostejše tudi sredstvo globalnega državnega vohunjenja. Jasna podoba izginjanja infrastrukture pod zemljo in vodo namiguje tudi na počasno razkiranje optimističnih in egalitarnih vrednot, ki smo jih mnogi pripisovali zgodnejšim utelešenjem interneta. Prek razumevanja in doživljanja fizičnosti interneta začnemo mrežo razumevati ne kot mitični oblak, pač pa kot sistem žic in računalnikov, ki ga je izdelal in ga nadzoruje človek.

Evan Roth (1978) je ameriški umetnik, ki deluje v Parizu. S svojim delom prikazuje in arhivira kulturo s pomočjo nenamenske uporabe tehnologije. Z natisi, kipi, videi in spletnimi stranmi raziskuje odnos med zlorabo in opolnomočenjem ter učinkom, ki ga lahko imajo filozofije hekerjev, ko se jih uporabi v digitalnih in nedigitalnih sistemih. Rothovo delo je predstavljeno v stalni zbirki Muzeja sodobne umetnosti v New Yorku in Izraelskem muzeju. Zadnje razstave vključujejo Biennale of Sydney 2016, Electronic Superhighway (2016-1966) v galeriji Whitechapel v Londonu, in This Is for Everyone v Museum of Modern Art, New York. Roth je soustanovitelj umetniških organizacij Graffiti Research Lab in Free Art & Technology Lab (F. A. T.). Prejel je številne nagrade, med drugim nagrado Golden Nica Prix Ars Electronica, Rhizome/The New Museum in nagrado Smithsonian's Cooper-Hewitt National Design Award. V letu 2016 bo njegovo delo financiral Creative Capital.

foto: Miha Fras

Publikacija

Knjiga

Kites and Websites

Izdal: Belenius/Nordenhake, Stockholm

So-izdal: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana

Besedilo: Domenico Quaranta

Grafično oblikovanje: Linnaea Silfvergrip

Stockholm 2016

ISBN 978-91-983230-0-9

Digitalna različica je na voljo na spletni strani Zavoda Aksioma: http://aksioma.org/pdf/Kites&Websites_Evan-Roth_BeleniusNordenhake_Aksioma.pdf

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/internet.landscapes.sweden

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665922303505

Video dokumentacija predstavitve projekta (v okviru konference *Črni kabinet*):

vimeo.com/160440014

Kolofon

Projekt je bil izbran prek poziva Masters&Servers, ki je bil objavljen poleti leta 2015. Masters&Servers je skupen projekt Aksiome (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) in d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana.

Koordinacija produkcije: Marcela Okretič, Aksioma in Ruth McCullough, Abandon Normal Devices

Črni kabinet (The Black Chamber)

konferenca in razstava

Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana

9. - 10. 3. 2016, konferenca

Galerija Škuc, Ljubljana

10. 3. - 1. 4. 2016, razstava

Mali salon (MMSU), Reka, Hrvaška

1. - 30. 4. 2016, razstava

RAZSTAVA

Kustosi: Eva in Franco Mattes, Bani Brusadin

Sodelujoči: Jacob Appelbaum & Ai Weiwei, Zach Blas, James Bridle, Émilie Brout & Maxime Marion, Simon Denny, Jill Magid, !Mediengruppe Bitnik, Metahaven, Laura Poitras, Evan Roth.

Razstava *Črni kabinet* prinaša izbor nekaterih izmed najpomembnejših del generacije umetnikov in aktivistov, ki ustvarjajo tako tehnološke kot družbene taktike za odstiranje sodobnih fenomenov nadzora in paranoje, vključno z dvoumnostjo množičnega voajerizma in dejanskimi sistemi korporativnega in državnega nadzora nad državljani. Včasih v središču, še pogosteje pa na obrobjih tega ogromnega, skrivnostnega in vedno spolzkega ter venomer spreminjajočega se stičišča sil najdemo postudijske umetnike in tudi politične disidente, neukrotljive tehnologe ali nekonvencionalne novinarje. Ta strastna mešanica ljudi si prizadeva predlagati alternativne in vedno zgolj kratkotrajne načine razširjanja informacij ter delovati proti avtomatskim procesom nadzora nad telesi in kolektivnimi fantazijami. Vedo namreč, da nobenim zemljevidom ni mogoče povsem zaupati.

Na kocki je tako vloga tehnologije pri oblikovanju globalne kulture kot tudi priložnost za tehnološko, družbeno in celo estetsko opolnomočenje ljudi. Z natančnostjo preiskovalnih novinarjev ali hekerjev in strastjo raziskovalcev ali najnaprednejših uporabnikov umetniki in aktivisti, povabljeni k sodelovanju pri Črnem kabinetu, prevajajo problematične zgodovine, povezane z upravljanjem infrastrukture in nadzorom nad domišljijo ljudi, v tankočutne vizualne forme.

Leta 2005 je **Jill Magid** od nizozemske tajne službe (AIVD) dobila naročilo za umetniško delo, ki naj bi bilo postavljeno v novi osrednji zgradbi AIVD in naj bi izboljšalo njeno javno podobo, da bi torej »AIVD dala človeški obraz«. Naslednja tri leta se je Magidova z uslužbenci, ki so bili temu naklonjeni, srečevala na neizrazitih javnih krajih, in ker ni smela uporabljati nobenih snemalnih naprav, je osebne podatke uslužbencev tajne službe zbirala v na roko napisanih beležkah. Na podlagi teh beležk je kasneje nastal projekt *Article 12 (12. člen)*, a ga je tajna služba sama kljub predhodnemu pregledu takoj cenzurirala, vsebino počrnila in omejila dostop do njega.

Serijske zastave *Citizen Ex (Državljan iks)* **Jamesa Bridla** je sestavljena iz zastav v naravni velikosti, ki temeljijo na podatkih projekta *Citizen Ex*. »Vsakič, ko se povežeš na internet, potuješ skozi čas, prostor in zakon,« navaja Bridle. Podatki se shranjujejo in beležijo na več lokacijah, uporabljajo pa se za odločitve o tebi ter določajo tvoje pravice. Te odločitve sprejemajo ljudje, podjetja, države in stroji, in to v številnih državah in sodnih pristojnostih. *Citizen Ex* prikaže, katera so ta mesta, in oblikuje začasno novo obliko »algoritemskega državljanstva«. Ta se vzpostavlja s svetlobno hitrostjo in je nomadska, toda hkrati razkriva naravo temeljne strukture podatkov, protokolov in pravil.

V dobi množične in vsenavzoče povezanosti se tako intimnost kot možnost resničnega političnega delovanja paradoksalno uresničuje z »osebnimi« tehnologijami. Ravno zato so razkritja Edwarda Snowdna pokazala, kako so

se nam vlade izneverile, in hkrati v temelju spremenila naš odnos do omrežja, njegovih naprav in njegovih podob. *Home (Dom)*, projekt, razvit v sodelovanju med pevko in umetnico Holly Herndon in kolektivom **Metahaven**, se močno opira na »podatkovno tančico«, izdelano iz logotipov in simbolov iz dokumentov, ki jih je razkril Snowden. Kot pravijo Metahaven: »Wikileaks in Snowden so 'informacijo' uporabili kot surovino za politične spremembe, zdaj je na potezi 'domišljija'.«

Satoshi Nakamoto je avtor Bitcoina, revolucionarnega plačilnega sistema za anonimne spletne transakcije, ki jih je nemogoče poneveriti. To virtualno valuto se na veliko uporablja na darknetih, omrežjih, ki zagotavljajo anonimnost in so na slabem glasu predvsem zaradi kibernetnega kriminala, ki ga omogočajo (trgovina z drogami, ponaredki itd.). Od svojega prvega javnega obvestila do izginotja 12. decembra 2010 se je Nakamoto na vse kriplje trudil, da bi skrnil svojo resnično identiteto. **Émilie Brout & Maxime Marion** sta se odločila poiskati dokaze o obstoju Satoshija Nakamota z uporabo tehnologije, ki jo je sam ustvaril.

The Personal Effects of Kim Dotcom (Osebni predmeti Kima Dotcoma) **Simona Dennyja** je zbirka kopij, ponaredkov in imitacij »resničnih« zaseženih stvari. To ustvari oprijemljivo središčno točko za trenutno verjetno eno najpomembnejših pravnih razprav, ki je prepletena z mejami, pravom, zabavo in vprašanji o tem, kaj pomeni krasti, biti nadziran in kaj je čigava last.

Neonsko roza »Pedrska maska« je ena izmed petih mask iz zbirke **Zacha Blasa**, poimenovane *Facial Weaponization Suite (Orodje za pretvorbo obraza v orožje)*. Blas je združil biometrične obrazne fotografije številnih queer moških in tako dobil enoten kompoziten obraz ter ga obdelal tako, da je ustvaril nekaj ekscesnega in brezobličnega. Če je za to, da v družbi postaneš viden, treba prispevati v nepregledno in zasebno podatkovno bazo obveščevalcev oziroma se preprosto podvreči državnemu nadzoru, je »Pedrska maska« po Blasovih besedah primer »queer tehnologije«. Gre za eksperimentalno obliko aktivističnega obratnega inženirstva, ki izhaja iz ljudi in se upira pojmovanju tehnologije kot objektivne, še posebno kadar se uporablja kot instrument avtomatiziranega nadzora nad ljudmi.

Panda-to-Panda (Panda pandi), skupni projekt kitajskega aktivista **Ai Weiweija** in političnega disidenta **Jacoba Appelbauma**, ne tematizira nadzora, ampak skrivnostnost. Za vse, ki izvajajo javna pooblastila, bi morala veljati popolna transparentnost, za vse druge zasebnost. Na žalost pa resničnost oblasti in korporacij, ki upravljajo omrežja, razkriva, da velja ravno nasprotno. *Panda pandi* se zdi nič drugega kot prikupen plišasti panda, v resnici pa gre za kondenzirano različico kolektivne strategije upora, ki jo uporablja na milijone ljudi na Kitajskem (»panda« kot popularna koda za pogovore o cenzuriranju in načinih, kako ga obiti) ali kjerkoli drugje (na primer kriptografija ali decentralizirane P2P-tehnologije). Z oskarjem nagrajena filmarka **Laura Poitras** je ustvarjanje projekta Panda pandi posnela s kamero in *Art of Dissent (Umetnost oporečništva)* je kratek film, ki prikazuje osebno in politično empatijo treh oseb, ki so morale pobegniti iz svojih držav in so bile oziroma so zaradi svojega delovanja še vedno žrtve nenehnega in prikritega nadzora.

Internetne krajine: Švedska, nov projekt **Evana Rotha**, ki ga je pred kratkim razvil po izboru Masters & Servers, je serija spletnih umetniških del, ki gledalcem omogoča, da izkusijo fizično, digitalno in kulturno infrastrukturo interneta kot krajine, upodobljene z vsekakor nenavadnim sistemom infrardečih fotografij, radijskih frekvenc in podatkovnih paketov. Fizični obisk interneta je poskus ponovne vzpostavitve razmerja, ki se je dramatično spremenilo s tem, ko internet postaja vse bolj centraliziran in monetiziran ter tudi mehanizem globalnega državnega vohunjenja.

KONFERENCA

Kustos: Bani Brusadin

Sodelujoči: Marko Peljhan, Simona Levi, Evan Roth, Émilie Brout & Maxime Marion in Zach Blas.

Sreda, 9. marec 2016

Prvo srečanje s prispevki Marka Peljhana, Simone Levi in Evana Rotha:

Neodvisne milice v nadzorovanih omrežjih in zunaj njih

To, kar so prinesli Wikileaks, Edward Snowden in številni drugi ljudje in iniciative po vsem svetu, je bilo v osnovi dvojno: po eni strani zavedanje, da vlade na skrivaj upravljajo z ogromnimi količinami javnih ali zaupnih podatkov,

po drugi strani pa obstoj učinkovitih metod odpora in velike osebne grožnje za vse, ki poskušajo nasprotovati nevidnemu jemanju podatkov o ljudeh iz javne sfere. Med drugim je bil razkrit tajni program nadzora, imenovan PRISM, v okviru katerega ameriška agencija za nacionalno varnost NSA pri največjih ameriških spletnih podjetjih zbira podatke o spletni komunikaciji. Obseg, globina in razširjenost informacijskega nadzora, ne samo nad tujimi vladami temveč tudi nad zasebnimi državljani in podjetji, so bili osupljivi in so postavili pod vprašaj samo naravo sodobne države.

Toda na kocki sta tudi koncepta družbe in javne sfere. V ospredje je prišlo obveščanje javnosti o nezakonitih dejavnostih, pa tudi druge oblike ljudskega delovanja po celotnem spektru omrežne strukture, med drugim šifriranje, raziskovanje t.i. darkneta ter nove in bolj sofisticirane oblike obratnega inženirstva in taktičnih medijev. Nestandardni komunikacijski protokoli in neobičajna raba obstoječih kanalov so postali učinkovita, čeprav na trenutke distopična, alternativa odprtemu (in nadzorovanemu) medmrežju.

Četrtek, 10. marec 2016

Drugo srečanje prispevki Émilie Brout & Maxima Mariona in Zacha Blasa ter zaključki vseh gostov, ki jih je moderiral Bani Brusadin: ***Prostovoljni ujetniki oblaka***

Za številne uporabnike medmrežja je opolnomočenje utvara. Morda se jim zdi, da imajo brezplačen dostop do krasnih storitev, a v resnici za ta dostop plačujejo s svojo zasebnostjo. Velik del deljenih podatkov se zdi trivialen – mar je res pomembno, ali neko podjetje ve, kakšna glasba nam je všeč? Če lahko izvedo, kaj poslušate, lahko izvedo, kaj berete, kaj kupujete in kako ste s kom povezani. Iz tega ni težko predvideti vaših političnih nazorov in z vami manipulirati. Kot pravi raziskovalec in novinar Evgenij Morozov, »drvimo proti prihodnosti, v kateri bo zasebnost zelo draga dobrina.«

Tudi narava starih informacijskih avtocest ali virtualnih skupnosti je v post-snowdenovski dobi na kocki. Namenoma smo omenili ta zastarela izraza, da bi vzbudili dvom tudi o nekoliko novejših, kot sta »splet 2.0« ali »družbeni mediji«, ki sta poudarjala navidezno »družbeno« naravo medmrežja, njegovo moč opolnomočenja: omrežja, kakršnega smo mislili, da poznamo.

Biografije sodelujočih umetnikov: **TUKAJ**

Biografije kustosov: **TUKAJ**

Publikacija

Katalog

The Black Chamber

Izdal: Link Editions, Brescia, Italija

So-izdal: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana

Uredniki: Bani Brusadin, Eva & Franco Mattes, Domenico Quaranta

Besedilo: Domenico Quaranta et al.

Grafično oblikovanje: Fabio Paris

Brescia 2016

ISBN: 978-1-326-61205-4

Dostopen kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-knjiga (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: http://aksioma.org/pdf/black_chamber_catalogue_link-aksioma_2016.pdf

foto: Miha Fras

Spremljevalni program

!Mediengruppe Bitnik

Naključni nakupovalec po darknetu

obisk razstave

Aksioma | Projektni prostor, 9. 3. 2016

!Mediengruppe Bitnik

Chelsea's Wall

akcija v javnem prostoru

ulice Ljubljane, 10. 3. 2016

foto: Miha Fras

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/black.chamber

Foto dokumentacija:

Odprtje razstave: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665703524221

Postavitev razstave: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665922303505

Chelsea's Wall: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665273039930

1. dan konference: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665700943871

2. dan konference: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157665667896262

Video dokumentacija predstavitev:

Evan Roth: vimeo.com/160440014

Émilie Brout & Maxime Marion: vimeo.com/160609444

Zach Blas: vimeo.com/160460615

foto: Miha Fras

Kolofon

Kustosi: Eva & Franco Mattes, Bani Brusadin

Umetniški vodji: Janez Janša (Aksioma), Vladimir Vidmar (Škuc)

Vodja produkcije: Marcela Okretič

Pridruženi producent: Joško Pajer

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistenta: Boris Beja, Katra Petriček

Tehnika: Atila Boštjančič, Valter Udovičič

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana in Drugo more, Reka, 2016

Koprodukcija: d-i-n-a/The Influencers, Galerija Škuc, Kino Šiška

Partner: Link Art Center

Projekt *Črni kabinet* je izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) in d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana in Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji.

Medijska pokroviteljja: Mladina, Radio Študent

Posebna zahvala: Tatiana Bazzichelli, NOME, Berlin; Galerie Buchholz, Cologne/Berlin/New York; RaebervonStenglin, Zürich; GALERIE 22,48 m2, Paris.

Ztohoven

Moralna reforma (The Moral Reform)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
30. 3. - 15. 4. 2016

Med 40. kongresom češkega parlamenta, 5. junija 2012, med 14. in 17. uro, so različnim politikom poslali 585 sms sporočil. Člani različnih političnih strank so nevede drug drugemu »pošiljali« sporočila o potrebi po skrivnostni »moralni reformi« in se opravičevali drug drugemu. Sporočila so pozivala k boljšemu vedenju, politični spodobnosti in pogajanjem z manjšim poudarkom na zamerah in predsodkih.

Tipično sporočilo se je glasilo nekako takole: Predsednik republike, prof. ing. Vaclav Klaus, CSc., pošilja sms sporočilo JUDr. Vojtěchu Filipu, vodji komunistične stranke Češke in Moravske: »Tvoja preteklost, tako kot moja, je polna sramotnih dejanj. Prosim, sprejmi moje povabilo na današnje nujno srečanje o moralni reformi.«

Uspeh happeninga je še okrepilo dejstvo, da je parlamentarno zasedanje v živo prenašala češka nacionalna televizija. In tako je prvih nekaj deset minut televizijsko občinstvo lahko opazovalo poslance, ki so bili tarča tega dogodka in ki so strmeli v svoje telefone, obračali glave in skušali odkriti avtorja sporočila oziroma potrditi pošiljatelja.

Odgovornost za performans – verjetno prvi umetniški performans vseh časov, ki se je zgodil v lokalnem parlamentu – je kasneje prevzelo slavno češko umetniško gibanje Ztohoven, ki je objavilo vsa sporočila in z njimi povezane informacije (kdo je komu kaj poslal) na posebej za to ustvarjeni spletni strani; v tehničnem smislu je performans omogočil hekerski vdor skozi sms vrata mobilne telefonije.

Kot je poročala revija Neural, je »Ztohovenova parlamentarna lutkovna predstava raziskala pojem alternativnih prihodnosti pod vplivom neke neznane moralne sile. Razkrila je novo obliko aktivistične in »revolucionarne« umetnosti, ki je bolj subverzivno oportunistična kot pa odkrito izzivalna. Namesto kritike, refleksije ali vizij uporablja ekstremni moralni in religiozni diskurz. Realnost »reformira« z ustvarjanjem nepričakovanih dogodkov, ki niso zgolj preproste provokacije, temveč nekaj, kar se precej približa kvantni fiziki in poskusom teorije kaosa s krili metuljev.«

Akcija je zameglila ločnico med televizijskim prenosom v resničnem času, gledališko in politično predstavo, njene osupljive učinke pa je mogoče vsaj deloma pripisati dejstvu, da pušča precej prostora za individualne interpretacije. Umetnost spreminja politiko v neke vrste mejno izkustvo s paralelnimi in alternativnimi vesolji in prihodnostmi, s skoraj nezemeljskimi intervencijami, ki so podobnim televizijskim šovom, kot je *Na robu znanosti (Fringe)*.

Ztohoven je češki umetniški kolektiv, ki slovi po svojih umetniško utemeljenih potegavščinah. Skupino sestavlja jedro približno dvajsetih redno aktivnih umetnikov, ta številka pa se občasno poveča celo do sto, ko specifične naloge terjajo dodatne udeležence. Skupina si prizadeva uporabljati znana sredstva in metode in tako izziva ustaljene javne predstave o družbi. Člani skupine so anonimni oziroma uporabljajo psevdonime, ko se pojavijo v javnosti. Številna imena, ki jih uporabljajo člani skupine, so besedne igre (na primer Roman Tyc, Dan Gerous ali Ana Ward) in nekatere od njih učinkujejo tako ne le v češčini, ampak tudi v angleščini.

foto: Aksioma

Spremljevalni program razstave

Ztohoven

Medijska realnost, Državljan K in Moralna reforma

predstavitev

Aksioma | Projektni prostor, 30. 3. 2016

Ztohoven

Državljan K (Citizen K)

projekcija filma

Aksioma | Projektni prostor, 6. 4. 2016

Ztohoven

Medijska realnost (The Media Reality)

projekcija filma

Aksioma | Projektni prostor, 13. 4. 2016

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/ztohoven

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157666223491410

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/162366703

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dogodek izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) and d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana.

Jack in Leigh Ruby

Incident v avtopralnici *(Car Wash Incident)*

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
4. 5. - 3. 6. 2016

Čeprav je le malo razlik med prevarantom in umetnikom in čeprav zadnji pogosto poskuša posnemati strategije, vedenje in prakse prvega, je vseeno še vedno redkost, da prevarant postane umetnik. Jack in Leigh Ruby sta izjema. Kot je rekel umetnik in producent Simon Lee: »Že prej sta se ukvarjala s prevarami in zdaj to počneta tudi v svetu umetnosti.« Od začetka 70. do konca 90. let prejšnjega stoletja sta bila Jack in Leigh Ruby poklicna prevaranta, ki sta delovala v Ameriki in Avstraliji. Specializirala sta se za zavarovalniške goljufije in ustvarjala portfelje sofisticirano ponarejenih dokazov, pri čemer sta pogosto uporabljala fotografijo, film in posnetke nadzornih kamer. Nazadnje so ju aretirali zaradi goljufije, pri kateri sta izvedla tatvino v lastni hiši, in ju zaprli za več kot desetletje. V zaporu sta obžalovala in obsodila svoje nezakonito vedenje. Ob tem pa sta na novo ovrednotila svojo prejšnjo kariero z estetskega vidika, saj sta vmes študirala sodobno umetnost.

Med drugim sta najbrž opazila sorodnost med ponarejenimi medijskimi objekti (fotografije, videi, dokumenti), ki sta jih izdelala za svoje goljufije, in velikim zanimanjem umetnikov, ki od 70. let delajo z medijskimi podobami, za odnos med resničnostjo in fikcijo, dokumentiranjem in ponarejanjem, živim in posredovanim izkušanjem dogodka. Kot sta pojasnila: »Če drugega ne, sva resnico toliko zameglila, da so bile lahko alternativne pripovedi predlagane in sprejete kot verjetne. Spremenljive vzporedne resničnosti, ki zbujajo dvom o tem, kaj se je zgodilo in kaj verjamemo, da je res, medtem ko sočasno mežikajo prisotnosti režiserjev malo stran od odra, so podlaga za najino sedanje umetniško delo. Insinuacije, implikacije, nabite geste, pomenljivi premolki, navzkrižni pogovori in dvojniki, vse to je v najinem novjšem delu.«

Dialog z umetnikoma in producentoma Eve Sussman in Simonom Leejem, ki se je začel v zaporu, ju je privedel do tega, da sta se še bolj poglobila v te teme in se odločila, da nadgradita najzanimivejše delo iz svojih zgodnjih dni, tako da uporabita ponarejene fotografije in videe kot material za novo delo. Po odpustu iz zapore leta 2012 sta se vrnila v ZDA in naredila film *Incident v avtopralnici*, ki sta ga načrtovala že več let in je prvi v nizu filmov, za katere so navdih goljufije iz njunega nekdanjega življenja.

Incident v avtopralnici je videoinstalacija iz 25-minutne dvokanalne videozanke z osemkanalnim avdiosistemom. Filmsko instalacijo je navdihnila dejanska goljufija, ki sta jo Rubyjeva izvedla leta 1975. Ne gre za kopijo dogodka, temveč za gibljivo sliko, ki je ponovna uprizoritev izdelave dela gradiva, ki sta ga Rubyjeva uporabljala pri svojih kaznivih dejanjih, in sicer ponarejene fotografije iz goljufije v avtopralnici. V videu, ki je sestavljen iz enega in istega prizora, večkrat posnetega iz različnih zornih kotov, nastopata dve identični zasedbi štirih oseb (skupno osem igralcev), ki sočasno uprizarjajo koreografiran dogodek; ena zasedba uprizarja dogodek »v smeri urnega kazalca«, druga pa »v nasprotni smeri urnega kazalca«.

Video sodi v žanr »rekonstrukcije/ponovne uprizoritve«, za katerega se Aksioma že dolgo zanima, vse od priprave razstave *Re:Akt! Reconstruction, Reenactment, Re-reporting* (2009), in je primerljiv z deli, kot sta *The Third Memory* (1999) Pierra Huygha in *The Eternal Frame* skupin Ant Farm in T.R. Uthco – zadnje je bilo predstavljeno tudi v Aksiomi 2013. Od leta 2013 je bilo delo prikazano na številnih prizoriščih, med katerimi so Old School, New York; Monkeytown, New York; Mednarodni filmski festival v Moskvi; The Parlour, Brooklyn, NY; B3-Bienale, Frankfurt, Nemčija; Michael Jon Gallery, Detroit.

Jack in Leigh Ruby sta delovala kot »pospeševalca zavarovalnih zahtevkov« od srede 70. let do leta 1998, ko so ju aretirali zaradi tatvine v lastni hiši (in ponareditve dokazov o tatvini). Po 13 letih v zaporu sta se vrnila v New York

in začela umetniško kariero. Poleg Incidenta v avtopralnici, svojega prvega umetniškega filma instalacije, Rubyjeva ustvarjata tudi fotografije, lentikularne slike, televizijske monotipe, ektagrafske diaprojekcije in kolaže o svojem življenju na begu.

Simon Lee je britanski umetnik, ki dela na področju fotografije, videa in instalacij. Za njegovo delo pravijo, da je pogosto »močna metafora za naključni tok zgodovine in nizkotehnološka formalna mojstrovina« (Holland Cotter, New York Times). Njegovo filmsko sodelovanje z Algisom Kizysom, *Where is the Black Beast?* (2010), je bilo prikazano v okviru zbirke Sagamore v Miamiu, na berlinskem festivalu pesniškega filma Zebra in v IFC Center v New Yorku, leta 2011 pa je bilo uvrščeno v uradni program Mednarodnega filmskega festivala v Rotterdamu. Leejeva dela so bila razstavljena v Brooklynskem muzeju; Berkshirskem muzeju v Massachusettsu; Roebbling Hallu v New Yorku; na moskovskem mednarodnem filmskem festivalu; v Musée d'Art Contemporain de Montreal; na bienalu v Poznanju; v galeriji Rotunda v Brooklynu; baselskem muzeju Tinguely; Espace Paul Ricard v Parizu in Muzeju ameriške umetnosti Whitney v New Yorku. Leejevo delo so podprle razne organizacije, med njimi Newyorški svet za umetnost, Newyorška fundacija za umetnost, British Council in Fundacija Pollock Krasner.

Eve Sussman je umetnica in filmarka iz Brooklyna, ki dela neodvisno in v sodelovanju z drugimi, včasih pri Rufus Corporation. Njeno delo vključuje filme, videe, instalacije, kipe in fotografije. Poleg *Rape of the Sabine Women* (2006) in *89 Seconds at Alcázar* (2004), ki je bil prvič prikazan na Bienalu Whitney, je podjetje sodelovalo pri *Yuri's Office* (2009) in *whiteonwhite:algorithmic noir* (2011). Dela Rufus Corporation so bila razstavljena in prikazana v mednarodnem prostoru in so del zbirk Muzeja ameriške umetnosti Smithsonian, Muzeja moderne umetnosti MoMA; Muzeja ameriške umetnosti Whitney; Philadelphijskega muzeja umetnosti, Fundación La Caixa v Barceloni in Centro Galego de Arte Contemporáneo v Santiagu de Composteli. Eve Sussman je prejemnica štipendij Guggenheim Fellowship, Creative Capital in Rome Prize, njeno delo pa sta med drugim podprla Newyorška fundacija za umetnost in Newyorški svet za umetnost.

Kot sodelavca sta **Simon Lee** in **Eve Sussman** soustanovila Wallabout Oyster Theatre – mikro gledališki prostor, ki ga vodita iz svojih studiev v Brooklynu. Njun zadnji projekt *No Food No Money No Jewels* je naročil Experimental Media and Performing Art Center (EMPAC) iz Troya in ga je koproducirala Fundacija Roberta D Bieleckega. Premiero je doživel kot večkanalska instalacija v galeriji Locks v Philadelphii februarja 2016.

Povezan dogodek

Eve Sussman in Simon Lee

Dvojniki, sodelovanja in druga namigovanja

predavanje v okviru dogodkov ALUO uho

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Univerza v Ljubljani, 5. 5. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/car.wash.incident

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157668127624096

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/167618145

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katarina Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Predavanje organizirano v sodelovanju z: Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

Zahvale: Zavod Cona, Zavod Projekt Atol

Dogodek je izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) in d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/hmiyfw

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157667919228254

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

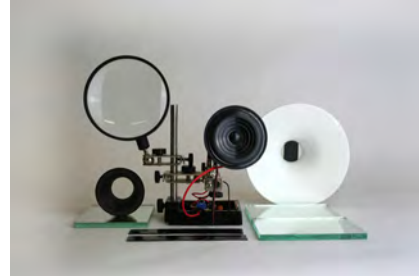
Projekt je nastal v okviru U30+ – iniciative za podporo mladih umetnikov.

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Marko Batista

Zvočna geometrija prostora

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
16. 11. - 9. 12. 2016

Galerija Dlum, Maribor, v okviru MFRU
10. 10. 2017

Ljubljanski intermedijski umetnik Marko Batista v svojih delih analitično tematizira DIY-elektroakustične procese na preseku med elektronskim zvokom, tehnologijo in sodobno umetnostjo. V Aksiomi je bila na ogled njegova druga samostojna razstava v tem prostoru. Oblikovana je kot prototip hiperakustične kapsule. Ambientalna postavitev, ki jo oblikuje Marko, izhaja iz dolgoletnih zvočnih eksperimentov, saj njegovo delo temelji na raziskovanju dinamičnih samogenerativnih sistemov ter fenomenologije zvočnih resonanc v prostoru. Pojavnost zvoka črpa iz časovno determiniranih procesov znotraj intermedijskih performativnih praks ter skuša oblikovati nove načine distribucije akustičnih resonanc v prostoru. Zgodovina elektroakustične umetnosti nam razkriva kompleksno pojavnost zvoka in relacije v odnosu do časa in arhitekture, v kateri je. Zvočno valovanje lahko dojemamo kot niz fizikalnih pojavov ali kot nematerialno gestualnost objektivnosti, ki ga obdaja. Vprašanje, ki se vedno znova zastavlja, je, ali elektroakustična umetnost v svojem bistvu lahko ubeži svoji metapoziciji poslušanja? Markove »site-specific« instalacije so bile v preteklih letih predstavljene v različnih galerijah in ponujajo gledalcu prostor zaznave ter senzorične percepcije sočasno. Svoj značilni prostorski zvok tokrat oblikuje s pomočjo estetsko oblikovanih modularnih vmesnikov in posebej za razstavo narejenih prototipnih akustičnih resonatorjev. Snov za postavitev črpa iz izumov prejšnjega tisočletja in problematizira procese produkcije elektroakustičnega artefakta in procesualnosti. S pomočjo v ateljeju narejenih zvočnih objektov napeljuje gledalca k vprašanju o zvočni realnosti in pojavnosti fenomenologije zvoka znotraj sodobnih umetniških praks.

Marko Batista je v Ljubljani živeči raziskovalec zvoka, digitalne video slike, več-medijski umetnik, ki je magistriral na University of the Arts London / Central Saint Martins v Londonu (2006-2007). Je so-ustanovitelj multimedijske skupine KLON:ART:RESISTANCE. Z AV performans in video deli se je udeležil preko štirideset festivalov in skupinskih razstav, kot so 10. Istanbul bienale, Ars Electronica 2008, Cellsbutton#3 Jogjakarta, Zero Gallery/Transmediale Berlin, festival NetAudio London, razstava Device Art Praga, Spajalica/MMSUM Rijeka, *Začasni objekti in hibridni prostori* v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/sonic.geometry

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157677011777805

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

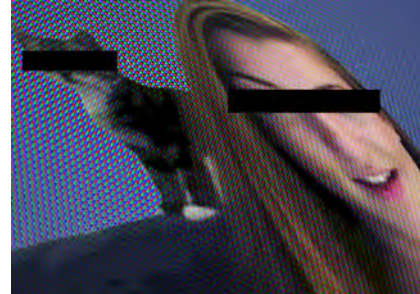
Dokumentiranje: Jure Goršič

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Valerie Wolf Gang

Mokre sanje

samostojna razstava

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Aksioma | Projektni prostor

14. 12. 2016 - 6. 1. 2017

Galerija Filodrammatica, Reka, Hrvaška

16. 2. - 1. 3. 2017

Galerija TIR, Nova Gorica

13. 3. - 1. 4. 2017

Galerija Simulaker, Novo mesto

13. 10. - 4. 11. 2017

UGM Studio, Maribor, v okviru skupinske razstave »Hej, me vreda slišiš?«

26. 1. - 24. 2. 2018

Nova galerija DDT, Trbovlje, v okviru festivala Speculum Artium

13. - 15. 9. 2018

Prisluškovanje pogovorom tujcev in skrivno opazovanje drugih sta od nekdaj del človeške narave. Nenehno opazujemo druge, se z njimi primerjamo ter ustvarjamo nove zgodbe in domneve. V 21. stoletju, v obdobju tehnologije in virtualnih komunikacij, tehnologijo vse bolj uporabljamo oziroma zlorablamo za zakrivanje lastne identitete in za vohunjenje za drugimi. Vdiramo v intimne prostore in v zasebnost drugih, pogovarjamo se z anonimnimi ljudmi in si izmišljamo lastne alter ege. Z instalacijo *Mokre sanje* mlada slovenska umetnica Valerie Wolf Gang ustvari okoliščine za družbeni intervencionizem, ki opazovalce skrije za anonimno identiteto in jim daje možnost »vdiranja« v intimno življenje drugih – če si upamo opazovati in kršiti družbene norme. Opazovalec postane nevidni človek, ujet v akvarij lastne domišljije. Poglavitni del instalacije je akvarij, v katerem obiskovalec vidi dva delujoča monitorja, potopljena v tekočino. Na obeh zaslonih je v brskalniku odprta Omegle, pogovorna spletna stran, ki povezuje naključne ljudi za pogovor prek spletnih kamer. Obiskovalec spletne strani začne pogovor z drugim uporabnikom. Vsak sogovornik lahko trenutni pogovor kadarkoli prekine in začne novega z drugim naključnim obiskovalcem strani. Te naključne povezave v »realnem času« ustvarjajo nepredvidene pogovore in trenutke v času. Ljudje na Omegle ne vedo, da jih opazujejo obiskovalci galerije – zaslona sta obrnjena drug proti drugemu, spletne kamere pa ju snemajo, s čimer kažejo digitalno podobo naključnih ljudi, ki jih izberejo algoritmi v »digitalnem akvariju«.

Signal obeh zaslonov je razdeljen, tako da se lahko oba projicira na stene galerije. Ljudje, ki vstopijo v galerijo, vstopijo v »digitalni pogovor« in postanejo del akvarija. Lahko sledijo pogovoru in krožijo po akvariju, lahko so tihi vohuni, kot delavci ameriške Agencije za nacionalno varnost (NSA), lahko pa se vključijo v pogovor in zmotijo »realnost«. Instalacija postane medij spontane predstave in sožitja med virtualnim in fizičnim svetom, ki je ustvarjen iz algoritmov in realnočasovnih interakcij.

Slovenska vizualna umetnica **Valerie Wolf Gang**, magistrica medijskih umetnosti in praks, je aktivna na področju filma, umetniškega videa in sodobnih umetniških praks. Njeno delo reflektira družbene in socialne konflikte, ki izhajajo iz političnih uredb in omejitev, še posebno kadar potuje in ustvarja v tujini. Redno dela z različnimi mediji in snuje multimedijske instalacije ter jih razstavlja v številnih mednarodnih galerijah, njeni videi in kratki filmi pa so prikazani na festivalih in v kinodvoranah. Dejavno je vključena v različna področja sodobne umetnosti in produkcije, video in filmske projekte, mednarodne razstavne selekcije, umetniške rezidence ter vodi delavnice filmske vzgoje.

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/wet.dreams

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157673939374744

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

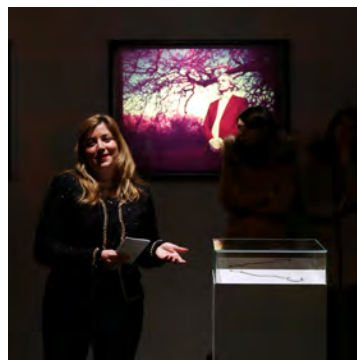
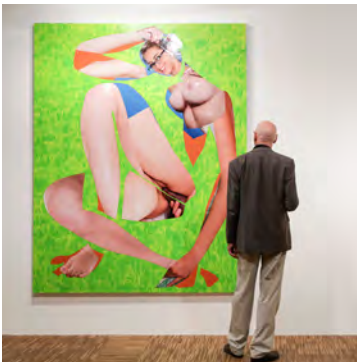
Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Projekt je nastal v okviru iniciative za podporo mladih umetnikov U30+.

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Vizualna umetnost

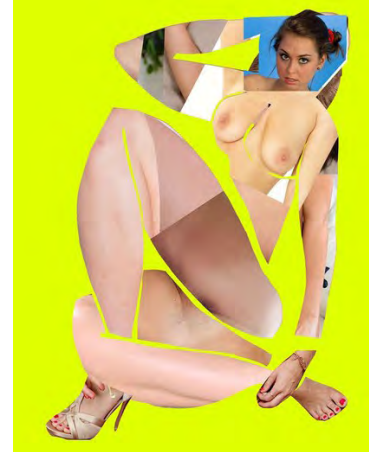
Žiga Kariž

Freud in jaz, sama

samostojna razstava

Mestna galerija Nova Gorica
8. - 29. 1. 2016

cubus-m, Berlin, Nemčija
29. 4. - 11. 6. 2016

Struktura del Žige Kariža je kompleksna, deloma pa izhaja tudi iz modernistične tradicije. To umetnik izrablja za vzpostavitev lastne slikarske poetike, vpete med osebni spomin ter medijsko podobo. V najnovejši slikarski seriji se opira na Matissovo serijo štirih aktov (Nu Bleu I–IV) iz leta 1952, ki v tehniki izrezank prikazujejo žensko telo s prepletenimi nogami ter čez glavo dvignjeno roko. Tako dobimo nov slikarski kolaž, ki se naslanja na veličastno tradicijo akta, ki je izzvenela prav z Matissovimi kolaži, vanj pa vikorporira pornografske detajle ženskih porno zvezdic. S tem spomni, kako so znali v zgodovini umetnosti določeni slikarski akti z dozdevno nespodobnostjo šokirati javnost, obenem pa prikaže pornografijo kot popularno različico klasičnega akta.

Žiga Kariž, slikar in profesor na oddelku za slikarstvo Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani, je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je pri prof. Gorencu zaključil tudi magistrski študij. Živi in dela v Ljubljani.

Publikacija

Katalog

Žiga Kariž, Slikar '73

Izdal: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana in Muzej in galerije mesta Ljubljane

Urednik: Alenka Trebušak

Besedilo: Petja Grafenauer

Grafično oblikovanje: Ajdin Bašić

Ljubljana 2016

Spremljevalni program razstave

Petja Grafenauer in Alenka Trebušak

Žiga Kariž Slikar '73

predstavitev monografije

Mestna galerija Nova Gorica, 8. 1. 2016

foto: Matej Vidmar

Dokumentacija

Foto dokumentacija razstave:

www.kulturnidom-ng.si/fotogalerija/2016/ziga-kariz-freud-in-jaz-sama

Kolofon

Produkcija razstave in kataloga: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana in MGML, Ljubljana
Koprodukcija: Kulturni dom Nova Gorica

Finančna podpora: Mestna občina Ljubljana, Mestna občina Nova Gorica, Ministrstvo za kulturo RS

Jacob Appelbaum

SAMIZDATA: Dokaz zarote ***(SAMIZDATA: Evidence of Conspiracy)***

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
20. 1. - 19. 2. 2016

V zadnjih letih smo se zaradi zgodbe o Wikileaksu in kasneje afere Snowden dodobra spoznali z likom žvižgača – osebe, ki običajno dela v državnem aparatu in se zaradi takšnih ali drugačnih razlogov odloči zapustiti organizacijo in razširiti informacije, ki bi morale biti po pravilih tega aparata tajne. Čeprav so bili žvižgači v zgodovini povezani z vohuni, osebe, kot sta Chelsea Manning in Edward Snowden, izstopajo zaradi etičnih razlogov: ker so prepričani, da lahko tajnost informacij ogrozi sodobno demokracijo, hkrati pa verjamejo tudi v pomen še enega ključnega igralca v moderni demokraciji – medijev.

Žvižgači – demonizirani, predstavljeni kot kriminalci, zaprti in pogosto prisiljeni v iskanje azila v drugih državah – so del majhne a izjemno močne skupine ljudi – raziskovalnih novinarjev, aktivistov, hekerjev, ustvarjalcev videov in umetnikov – ki se borijo za družbeno pravičnost in državljanske svoboščine ter proti omejitvam svobode zaradi množičnega nadziranja in cenzure. Raziskovalec računalniške varnosti, neodvisni novinar in heker Jacob Appelbaum pozna številne izmed teh ljudi in je z njimi pogosto sodeloval.

Razstava *SAMIZDATA: Dokaz zarote* se osredotoča na serijo portretov nekaterih izmed zgoraj opisanih ljudi: Billa Binneyja, Laure Poitras, Glenna Greenwalda (z Davidom Mirando), Juliana Assanga, Sarah Harrison in Ai Weiweija. Šest pobarvanih infrardečih fotografij je razstavljenih v tehniki cibakroma. Applebaum je za portretiranje ljudi, ki razkrivajo nadzor, uporabil analogni film, prvotno namenjen nadzornemu snemanju. Kot je umetnik razložil v pogovoru s Tatiano Bazzichelli, je »pobarvan infrardeči film ... neke vrste zastarelega filma za nadzor iz zraka, iz katerega se s posebnim postopkom ustvarijo diapozitivi, ki prikazujejo več informacij, kot bi jih dobili sicer, čeprav po drugi strani vsebuje manj informacij. [...] Z vidika predmeta, se pravi ljudi, ter njihove kritike nadzora in izgube svobode, se mi zdi uporaba filmov za nadzor prikladen način za kritiko kulture nadzora. V svetu digitalnega nadzora se mi je zdela uporaba analognega filma, ki se je sicer uporabljal za zračni nadzor v kmetijstvu, primeren medij za portretiranje ljudi, ki so podvrženi nadzoru. [...] Kodak je ta film prenehal izdelovati že pred leti. Obstaja pa oseba, ki kupuje stare zaloge tega filma, jih razreže na manjše kose in jih nato proda naprej. Kupil sem kar precej tega filma, vendar je redek, zato ga uporabljam zgolj za občasno fotografiranje nekaterih ljudi in z njim ne razmetavam.«

Izbira zastarelega, a izjemno pomenljivega medija za fotografiranje odlično sovпада z uporabo cibakroma – procesa izdelave fotografij, ki je skoraj popolnoma izginil, fotografiji pa da fizično globino in dimenzije, ki jih z drugimi tehnikami ni mogoče doseči.

Kot pravilno ugotavlja Kate Young, je ta izbira tehnike povezna s tradicijo samizdata, na kar namiguje že sam naslov: samizdat so bili »naredi sam« dokumenti in publikacije, ki so v Sovjetski zvezi v 50. letih minulega stoletja in kasneje zaradi izogibanja cenzuri krožili od rok do rok – in to ob grožnji hudih kazni. Izraz »samizdata«, ki aktualizira samizdat z referenco na podatke (ang. data), »govori o informacijah, ki lahko ljudi zaradi širjenja, govorjenja in poročanja o njih spravi v težave, grozijo pa jim tudi kazenski postopki.« (Appelbaum) Zaradi širjenja teh informacij so portretiranci za nekatere državni sovražniki, za druge pa sodobni junaki. S portreti, ki so predvsem zasebni in intimni pokloni skupini prijateljev ter sprva niso bili namenjeni za razstave ali prikazovanje, Appelbaum poskuša med drugim posredovati sporočilo, da niso ne kriminalci ne heroji, ampak »navadni ljudje, ki delajo njim ljube stvari in izjemno pozitivno vplivajo na svet.« (Appelbaum)

Na razstavi, ki jo je kurirala Tatiana Bazzichelli in je bila postavljena v sodelovanju z berlinsko galerijo NOME, je bila predstavljena tudi skulptura *Panda pandi (Panda to Panda, 2015)*. Appelbaum jo je ustvaril v sodelovanju s kitajskim vizualnim umetnikom in disidentom Ai Weiweijem, naročila pa sta jo newyorški muzej New Museum in organizacija Rhizome. Umetnika sta se srečala v Aijevem studiju v Pekingu, kjer sta plišaste pande napolnila z razcefranimi javnosti poznanimi dokumenti ameriške Agencije za državno varnost (NSA), ki jih je žvižgač Edward Snowden v

foto: Aksioma

Hongkongu predal Lauri Poitras in Glennu Greenwaldu. V vsako pando sta namestila še mikro SD spominsko kartico z digitalno varnostno kopijo objavljenih dokumentov. Naslov projekta, *Panda pandi*, je sinteza dveh terminov disidentskih kultur. Kitajski slengovski izraz za tajno policijo je »panda«, ki je v mandarinščini enakozvočnica v službi izogibanja cenzuri – »državna varnost« zveni enako kot »državni zaklad«, se pravi panda. Kot rdeče svetilke, ki jih je Ai obesil pod vse nadzorne kamere, ki so jih oblasti namestile pred njegov studio, tudi Panda pandi igrivo pripoznava in hkrati zavrača državno oblast.

Jacob Appelbaum je postnacionalni neodvisni raziskovalec računalniške varnosti, novinar in fotograf. Je član najožje ekipe projekta Tor, brezplačnega programskega omrežja, namenjenega zagotavljanju spletne anonimnosti. Zainteresirane stranke po vsem svetu izobražuje, kako naj učinkovito uporabljajo Tor in hkrati prispevajo k njegovemu razvoju, kar jim omogoča, da delujejo neodvisno. Hkrati tudi raziskuje in piše o nadzoru in zasebnosti ter o tem osvešča javnost. *SAMIZDATA: Dokaz zarote* je Applebaumov prvi samostojni projekt, je pa že sodeloval na posamičnih projektih z izjemnimi umetniki kot so Laura Poitras, Ai Weiwei in Trevor Paglen.

Tatiana Bazzichelli je kustosinja in raziskovalka, avtorica knjig *Omrežne motnje* (*Networked Disruption*, 2013) in *Mreženje* (*Networking*, 2008) in sourednica knjige *Povzročanje poslovnih motenj* (*Disrupting Business*, 2013). Je direktorica laboratorija Disruption Network Lab, eksperimentalnega kuratorskega projekta o umetnosti, hektivizmu in povzročanju motenj s sedežem v Berlinu. Bila je programska kustosinja festivala transmediale od leta 2011 do leta 2014, ko je vpeljala tudi celoletni projekt reSource transmedial culture, in postdoktorska raziskovalka v Centru za digitalne kulture na Univerzi Leuphana v Lüneburgu.

foto: Aksioma

Spremljevalni program razstave

Tatiana Bazzichelli

SAMIZDATA: Dokaz zarote

predstavitelj

Aksioma | Projektni prostor, 20. 1. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/samizdata

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157663579781152

Kolofon

Produkcija razstave v Ljubljani: Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

V sodelovanju z: NOME in the Disruption Network Lab, Berlin

Dogodek izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) and d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Oliver Walker

En evro (One Euro)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor

8. 6. - 1. 7. 2016

Pri vrednosti dela so vedno obstajale velike neenakosti, ki so jih v zlati dobi kapitalizma leve stranke in sindikati poskušali – delno uspešno, vsaj na Zahodu – izravnati, a so se v zadnjih desetletjih z globalizacijo, informacijsko revolucijo in nastopom postfordističnih oblik dela spet močno povečale. Zakonito in nezakonito priseljevanje iz revnih držav je priskrbelo poceni delovno silo za poljedelstvo in industrijo, zaradi konkurence držav v razvoju so podjetja začela proizvajati cenejše blago in zniževati plačo delavcem, najemati priložnostne delavce in seliti proizvodnjo v države tretjega sveta, z nastopom tako imenovanega »kognitariata« v terciarnem sektorju pa so morali številni visoko izobraženi ljudje s področja kulture, informacijske tehnologije itd. sprejeti začasne zaposlitve, v katerih zaslužijo manj kot kmetje. Brezposelnost mladih se povečuje, in če osemurni delavnik še obstaja na nekaterih področjih in za določene generacije delavcev, pa je za večino mladih zgolj privid. Kot so zapisali v predstavitvi razstave *Time & Motion: Redefining Working Life* (FACT, Liverpool, december 2013 – marec 2014): »v novi realnosti globalizirane ekonomije doživetij in delovnega okolja, ki je vse bolj razpršeno, virtualizirano in digitalizirano, postajajo naše definicije proizvodnje in potrošnje, dela in rekreacije vse bolj nejasne.«

Na tej prelomni razstavi je bila predstavljena tudi šestkanalna videoinstalacija *En evro* Oliverja Walkerja, pri kateri je na vsakem od kanalov prikazana ena oseba pri delu. Vsak video traja toliko, kolikor prikazana oseba potrebuje, da zasluži en evro. Dolžina filmov je različna in od dobre ure pri slabo plačanih kmetijskih delavcih nato postopoma upada prek malce bolje plačanih delavcev v industriji in ljudi s srednjimi dohodki vse do ene minute, najkrajši film pa je dolg le dobro sekundo. Filmi ne podajajo zgodbe, ampak dokaj odmaknjen prikaz ljudi pri delu. Instalacija ni mišljena kot poučen esej o plačni neenakosti. Seveda lahko spodbuja razmišljanja o teh osupljivih neenakostih in to politično stališče na koncu ni dvomno. Toda razmerje med delom in denarjem je predstavljeno v bolj subjektiven medij – čas. Časovna obdobja med sabo niso tako lahko primerljiva kot na primer podatki v grafični obliki. Pri videu je časovni razpon že vgrajen v medij (za razliko od fotografije ali besedila). Navsezadnje ljudje na zaslonih preprosto živijo svoje vsakdanje življenje in tako vidimo šest teles na šestih zaslonih, eno ob drugem.

Drugi način podajanja kompleksnosti je, da spodbuja »navzkrižne« primerjave neenakosti – na primer med kmetijskimi delavci in tovarniškimi delavci na globalnem jugu ali med dobro plačanimi direktorji in astronomsko bogatimi bankirji na globalnem severu.

V *Enem evru* sam čas postane izrazni medij in izpostavi razmerje časa do denarja in vrednosti, obenem pa izpostavi tudi dvournost te vrednosti. Instalacija je namreč zasnovana tako, da so bogati ljudje na zaslonu le nekaj minut ali celo sekund; preostali čas, kolikor ga kmetijski delavec potrebuje, da zasluži evro, so zasloni ljudi, katerih čas je vreden več, prazni. Njihov čas je morda drag, toda ali res pripada njim? Ali še vidijo razliko med delovnim in zasebnim časom? Ali še imajo prosti čas?

Oliver Walker (Liverpool, 1980) uporablja performativno umetnost, intervencije in nove medije za raziskovanje družbenih in političnih sistemov in za iskanje svojega mesta v teh večjih sistemih in v razmerju do njih.

Ideje prihajajo v njegovo umetniško prakso iz vsakdanjega življenja, ob prizadevanju, da bi bil politično ozaveščen in kritičen. Največkrat se loteva velikih tem, kot so svetovna trgovina, demokracija in celo ljubezen. S kritičnostjo, humorjem in inovativnostjo jih nato analizira in delno preoblikuje; tako je na primer Kitajski kot zunanjemu izvajalcu naročil izdelavo pisne ustave za Veliko Britanijo (*Mr Democracy*, G. Demokracija, 2008), ali uporabil ceno afriškega finančnega indeksa za nadzor vsakdanjih predmetov v zahodnem mestu v realnem času (*Bringing the Market Home*, *Vračanje trga domov*, 2009). Oliver Walker je leta 2004 diplomiral iz likovne umetnosti v Bristolu in leta 2009 magistriral iz umetnosti v kontekstu na UdK v Berlinu (berlinska umetnostna univerza). Živi v Berlinu in Liverpoolu.

foto: Aksioma

Spremljevalni dogodek

Oliver Walker

Mr Democracy | Bringing the Market Home | One Euro

predstavitev

Aksioma | Projektni prostor, 8. 6. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/one.euro

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157668807041530

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katarina Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Zahvale: Umetnostna galerija Maribor

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Vse o tebi (All About You)

samostojna razstava

Kulturni center Tobačna 001, Ljubljana

28. 6. - 8. 7. 2016

UGM - Umetnostna galerija Maribor

9. 9. - 6. 11. 2016

Artissima, Torino, Italija

1. - 3. 11. 2019

Maja 2013 sta nigerijska komisija za upravljanje identitet National Identity Management Commission (NIMC) in MasterCard napovedala lansiranje pilotnega programa uvedbe 13 milijonov nacionalnih pametnih osebnih izkaznic znamke MasterCard, ki vključujejo možnost elektronskega plačevanja, tj. program uvedbe nove večnamenske osebne izkaznice, za izvedbo katerega je bila med trinajstimi prijavi izbrana MasterCardova predplačilna tehnologija. Proces včlanitve je vključeval evidentiranje posameznikovih demografskih in biometričnih podatkov, ki naj bi bili podlaga za »nacionalno identitetno bazo podatkov«.

V približno istem času je banka United Bank for Africa (UBA) napovedala plačilno kartico MasterCard z imenom *All About U (Vse o tebi)*, tj. personalizirano plačilno kartico, ki omogoča, da stranke ob njeni uporabi s sabo nosijo svoje drage spomine. »Dajemo vam nekaj, kar bo samo vaše,« je rekel namestnik izvršnega direktorja UBA Kennedy Uzoka, »kartico, ki bo resnično izražala vašo lastno osebnost. Ne potrebujete bančnega logotipa, ampak osebni logotip ali identiteto.« Sklenil je: »Z uporabo oblikovalske programske opreme, ki se gladko združi s sistemom za upravljanje kartic, se kartica All About U v znamki UBA povsem zlije z ustvarjalno domišljijo stranke, s čimer stranka postane 'partner pri oblikovanju', kar ustvari občutek zvestobe in poveča naklonjenost.«

Februarja 2015 so trije slovenski umetniki Janez Janša, Janez Janša in Janez Janša, ki so si ime izposodili pri plačilni kartici UBA in dobesedno interpretirali besede Kennedyja Uzoke, začeli projekt *Vse o tebi*, ki izkorišča storitev personalizacije kartic, na voljo pri njihovi banki: Novi Ljubljanski banki. Najprej je vsak desetkrat povečal sliko svoje osebne izkaznice, povečano sliko razdelil na sto enakih delov, potem pa začel tedensko vlagati prošnje za novo personalizirano kartico Visa®, Maestro® in MasterCard®.

Vsaka prošnja je bila podvržena skrbnemu pregledu bančnih uslužbencev, ki so lahko sprejeli ali zavrnili predloženo podobo v skladu s pravili za izbiro motiva. To je produkcijo spremenilo v časovni relacijski performans, kjer je odnos med umetnikom in proizvajalcem sovpadel z odnosom med stranko in njeno banko.

Triptih *Vse o tebi* je specifičen ready-made, ki načenja številna vprašanja družbenih odnosov ter relacij med subjektom in objektom, kot so kroženje denarja, status umetniškega dela, identifikacija in državljanstvo. Lahko bi rekli, da predstavlja »avtoportret državljana«, pri čemer je Republika Slovenija uporabljena kot ogledalo.

Delo je bilo prvič predstavljeno javnosti v Kulturnem centru Tobačna 001, ki ga upravljajo Muzej in galerije mesta Ljubljane, in sicer na samostojni razstavi, ki jo je kurirala Alenka Trebušak.

Na odprtju je projekt kontekstualiziral filozof in sociolog Lev Kreft s svojim kratkim in pronicljivim predavanjem *Mnogoter triptih*. Kreft umešča projekt v tradicijo ready-madov in avtoportretov, vendar v zelo posebnem smislu: običajni predmeti, spremenjeni v umetniško delo, so osebne izkaznice in personalizirane bančne kartice, avtoportreti pa so osebne izkaznice same, a tudi vsi podatki o računu in denarnih transakcijah, ki jih vsebuje določena bančna kartica. Do katere mere lahko lastnik kartice ustvari lastno osebno kreditno kartico? Tako kot mora državljan upoštevati določene omejitve pri spremembi imena, tako mora stranka pri personalizaciji kartice upoštevati navodila banke. Leta 2007 so se trije slovenski umetniki uradno preimenovali v Janeza Janšo, kar je bilo ime takratnega predsednika vlade.

foto: Aksioma

Janez Janša, Janez Janša in Janez Janša ne ločujejo med življenjem, umetniško prakso, teoretsko refleksijo in političnim udejstvovanjem. S svojim delom že deset let gradijo kompleksno narativno strukturo o temah, kot so lastna imena, identiteta in podpis, pri čemer se posebej osredotočajo na pravne vidike umetniških praks in na politični imaginarij v pravu. Osrednja značilnost njihove produkcije je ambivalenca na več ravneh, ki prestopa meje formalnih in medijskih konvencij. www.janezjansa.si

Alenka Trebušak (1974, Ljubljana) je leta 2002 diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na oddelku za zgodovino in umetnostno zgodovino, in opravila strokovni izpit za kustose. Leta 2002 se zaposli kot kustosinja dokumentaristka v Mestni galeriji Ljubljana, leta 2011 pa postane kustosinja in koordinatorka KC Tobačne 001 / MGML, kjer kurira številne razstave slovenskih in tujih avtorjev. Leta 2005 dobi Chevening Scholarship Award in se študijsko izpopolnjuje na City University London (Theory for Art Criticism in Managing Visual Arts). Leta 2006 postane članica Slovenskega društva likovnih kritikov, v letu 2011 pa nastopi kot članica žirije za podelitev Jakopičeve nagrade.

Lev Kreft (1951) je diplomiral in doktoriral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V starih časih je delal na Ljubljanski kulturni skupnosti, v Zvezi socialistične mladine v Beogradu ter v Marksističnem centru Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. V novih časih je bil poslanec in podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije in profesor na Ljubljanski univerzi. Predava estetiko, filozofijo umetnosti, kulturno zgodovino in filozofijo športa. Za zraven je bil še direktor Mirovnega inštituta v Ljubljani. Poročen, oče dveh odraslih hčera in še mladoletnih štirih vnukov in vnukinje.

foto: Aksioma

Spremljevalni dogodek

Lev Kreft

Mnogoter triptih

predavanje

Kulturni center Tobačna 001, Ljubljana, 28. 6. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

www.janezjansa.si/works/all-about-you

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157670065354831

Video dokumentacija predavanja:

vimeo.com/172943715

All About You video:

vimeo.com/170163253

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Koprodukcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Peter Rauch

Minimalna razlika med tem in onim

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
19. 10. - 11. 11. 2016

Razstava *Minimalna razlika med tem in onim* predstavlja novo produkcijo domačega vizualnega ustvarjalca Petra Raucha, ki se posveča temeljnemu vprašanju o naravi in pojavnosti objekta in raziskuje zakonitosti materije v gibanju. Če je Rauch običajno posegal po fotografskem mediju za beleženje in analizo takšnih in drugačnih objektov, ki so rezultat človeške intervencije, se v celostnem delu *Minimalna razlika med tem in onim* posveča temeljnemu vprašanju objekta kot takšnega. Kaj sploh definira in konstituira fizični objekt? A le-ta res predstavlja celostno strukturo, sestavljeno iz manjših elementov, ki sami zase nimajo neke namembnosti? Nasičenost sodobnega kulturnega okolja z najrazličnejšimi objekti je sprožila avtorjevo obsedenost z njimi. Sprva jih je kreativno obdeloval skozi posredovani medij – fotografijo, nakar sta ploskovita podoba in okvir kadra postala preozka. Dela so se razširila v prostor, kar je napeljalo na poglobljeno teoretsko in praktično raziskavo filozofskih in strukturnih danosti fizičnih objektov ter na razmislek o njihovi medsebojni odvisnosti. Da bi določena materija spremenila obliko ali prešla v gibanje, je potrebna sila, ki jo sproži druga materija. Avtorjevo telo je v tako postalo posrednik in hkrati pogon transformacij različnih materij, saj je središčna točka pričujočega dela akt metanja. (Miha Colner)

Peter Rauch (1978) je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani in magistriral iz fotografije na Central Saint Martins College of Art and Design v Londonu. Ustvarja na področjih fotografije in arhitekture. Deluje, raziskuje in razstavlja v sodelovanju z zavodi Aksioma, Federacija in Trajekt. Predava na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje in na Oddelku za fotografijo Visoke šole za storitve v Ljubljani.

Spremljevalni program

Peter Rauch

Minimalna razlika med tem in onim

vodstvo po razstavi

Aksioma | Projektni prostor, 26. 10. 2016

Peter Rauch in Miha Colner

Minimalna razlika med tem in onim

vodstvo po razstavi

Aksioma | Projektni prostor, 9. 11. 2016

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/mrmto

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157676076254106

foto: Aksioma

Kolofon

Kurator: Miha Colner

Produkcija: Trajekt - Zavod za prostorsko kulturo, 2016

Koprodukcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Finančna podpora: Mestna občina Ljubljana

Uprizoritvena umetnost

Joey Skaggs v Ljubljani

Doseči spremembe: Umetnost in medijski aktivizem

predavanje

Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
9. 5. 2016

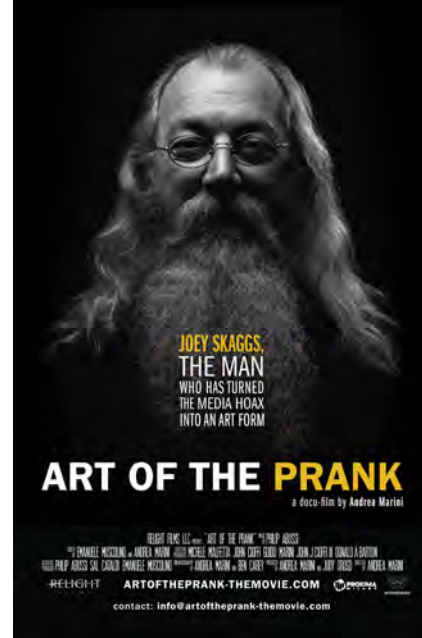
Družbeni aktivizem z manipulacijo medijev

delavnica

Umetnost potegavščine (Art of the Prank)

projekcija filma

Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana
10. 5. 2016

V 60. letih prejšnjega stoletja so pripadniki ameriških kontrakultur ugotovili, da bi lahko bile dovršene medijske potegavščine učinkovita oblika družbenega aktivizma. Njihovo delo v desetletjih odtlej je izjemno pomembno za mlajše generacije umetnikov in aktivistov, ki so se od omenjenih pionirjev učile, kako sistem izzvati s potegavščinami, ki imajo potencial za ustvarjanje motenj. To je praksa, ki je, kot v knjigi *Can Jokes Bring Down Governments? (Ali lahko šale zrušijo vlade?)* piše oblikovalski kolektiv Metahaven, še posebej učinkovita v obdobju varčevanja.

Umetnik, aktivist, učitelj in šaljivec Joey Skaggs je eden od teh pionirjev. Že desetletja uporablja množične medije kot areno za svoje stvaritve. Za promocijo nastopov je v svoje delo vključil gverilsko taktiko in tradicionalne oglaševalske pristope. Skaggs je v karieri ustvaril vrsto person, kot so Kim Yung Soo, Joe Bones, Joseph Bonuso, Giuseppe Scaggioli, dr. Joseph Gregor in prečastiti Anthony Joseph. Bil je zdravnik, odvetnik, indijanski poglavar. Vodil je bordel za pse, semensko banko slavnih, med drugim je bil tudi vodja paravojaške organizacije Fat Squad, ki je želela iztrebiti debelost. Iz ščurkov je pridobil vitamin za zdravljenje bolezni vsega sveta, kot edini je na deski jadral od Havajev do Kalifornije.

Omenjene in druge potegavščine kot dejstva že več kot 50 let pridno prenašajo domači in mednarodni mediji, in vendar so vse t. i. novice stvaritve konceptualnega umetnika in performerja Joeyja Skaggsa. Njegove skrbno izvedene medijske potegavščine, ki odlično satirizirajo družbenopolitično in kulturno problematiko, imajo dva glavna cilja – razkrivanje hinavščine in vplivanje na družbene spremembe.

V Sloveniji je najbolj znan po potegavščinah Stop BioPEEP in tisti, povezani z Matjažem Rogljem, mladim študentom prava, ki je leta 2001 sporočil, da je kot predstavnik celotne Evrope zmagal na svetovnem tekmovanju v računalniškem programiranju v Riu de Janeiru.

Doseči spremembe: Umetnost in medijski aktivizem, predavanje

Opustite vse ideje o novičarskih medijih. Zazevali boste od presenečenja, oči pa se vam bodo izbuljile v nejeveri, ko boste videli Skaggsa v raznih preoblekah in personah, kako vedno znova preslepi ljudi, katerih služba je, da se ne pustijo preslepiti.

Skaggs z obširno video dokumentacijo razkrije zgodbe za svojimi najbolj provokativnimi in uspešnimi deli. Do smešnih podrobnosti natančno opiše petdeset let svojega manipuliranja medijev za obravnavanje vprašanj, kot so kulturna nestrpnost in rasizem; znanstvena zdravila za vse, ki izkoriščajo šibkost in nečimrnost ljudi; neenakost v ameriškem pravosodnem sistemu in zloraba oblasti, ki jo izvajajo vlada, velike korporacije, ljudje z določenim ciljem in mediji sami. Kot zavzeti in strastni zagovornik medijske pismenosti, neodvisnega mišljenja in ustvarjalnega aktivizma vedno razkrije resnico za svojimi potegavščinami in razloži svoj namen.

Skaggs uči, kako analizirati in izluščiti prikrita sporočila v novicah; preizprašati avtoriteto v vseh njenih oblikah; se ne odreči kritični analizi v prid pobožnim željam; iskati informacije pri več kot enem viru in ne zaupati vsemu, kar preberemo, vidimo in slišimo. Ta izkušnja bo globoko spremenila vaš odnos do množičnih medijev.

***Družbeni aktivizem z manipulacijo medijev*, delavnica**

Delavnica temelji na predmetu *Kulturne motnje in medijski aktivizem* (*Culture Jamming and Media Activism*), ki ga je Joey Skaggs razvil za Oddelek za medijske komunikacije na newyorški Šoli za vizualne umetnosti in ga tam tudi predaval. S prihodom spletnih družbenih omrežij in Twitterja je priložnosti za družbeni aktivizem na pretek. Skaggs raziskuje polje novih tehnologij, da bi posredoval ideje in pritegnil pozornost, prav tako pa pokaže, kako se performans, video, gledališče, grafično oblikovanje, oglaševanje in odnosi z javnostmi lahko uporabijo za manipuliranje medijev v podporo določenemu vprašanju.

Udeleženci delavnice so opredelili družbena vprašanja, ki jih zaznavajo, analizirali svoje ciljno občinstvo in zasnovali in/ali dali pobudo za načrt za družbeno akcijo z manipuliranjem medijev.

***Umetnost potegavščine (Art of the Prank)*, projekcija filma**

Art of the Prank je čustveno potovanje, ki sledi razvoju umetnika Joeyja Skaggsa, vnetega zagovornika neodvisnega mišljenja in človeka, ki je medijsko potegavščino spremenil v umetniško obliko. 82-minutni dokumentarec z brezprimernim dostopom do človeka in njegovih arhivov prepleta trenutno odvijajočo se potegavščino s pogledom v ozadje nekaterih njegovih klasičnih performansov (o katerih so kot o dejanskosti poročali raznorazni prestižni novinarji) ter s komentarjem njegovih sozaročnikov in drugih. Zapleti in preobrati ponujajo globok vpogled v Joeyjevo umetniško, aktivistično in družbenosatirično delo.

Joey Skaggs je slikar, kipar in družbeni aktivist. Ko je v šestdesetih letih začel ikonoklastične in kontroverzne performativno-umetniške proteste, je ugotovil, da bi umetnost lahko uporabil, da bi preizprašal status quo. Zgrožen nad kulturno hipokrizijo, ki jo je videl okoli sebe, še posebej kako so jo slepo podpirali in propagirali mediji, je začel satirizirati družbena vprašanja z javnimi performansi, ki so bili do potankosti zrežirane medijske potegavščine. Za vsako je upodobil izmišljen lik in pogosto privzel psevdonim. Vključil je gverilske taktike, tradicionalno oglaševanje, tehnike odnosov z javnostmi in družbene medije za promocijo svojih zrežiranih nastopov. Množični mediji, ki niso prepoznali mnogih namigov na njegovo identiteto, so nehote postali njegovi sodelavci, saj so njegovo satiro prenašali kot novico. Le redke medijske hiše v zadnjih petih desetletjih niso nasedle tej ali oni njegovi potegavščini. O njem so poročali v časopisih, revijah in na radiu ter televiziji po svetu, v nekaterih primerih večkrat kot o različnih ljudeh. Končal je newyorško Srednjo šolo za umetnost in oblikovanje in diplomiral iz likovne umetnosti na Šoli za vizualne umetnosti, kjer je mnoga leta poučeval medijske komunikacije. Trenutno predava o različnih pristopih obravnavanja družbenih vprašanj prek umetnosti. Njegove slike in kipi so bili razstavljeni v mednarodnem prostoru. Prav tako oblikuje satirične izdelke ter piše in ureja blog »Art of the Prank«.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/joey.skaggs

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157665840568293

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

V sodelovanju s Centrom urbane kulture Kino Šiška in s Katedro za medijske in komunikacijske študije, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

Partnerja: Drugo more (HR), FH Joanneum (AT)

Dogodek je izveden v okviru projekta Masters & Servers, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) in d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS IN Mestna občina Ljubljana.

Olja Grubić & Živa Petrič

Digitalni KupleRaj

digitalni performans / instalacija

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Aksioma | Projektni prostor
10. - 13. 10. 2016

Mediterranea Festival, Destil Hostel, Tirana, Albanija
8. 5. 2017

Galerija Račka (Center sodobnih umetnosti Celje), Celje, v okviru festivala Račka 2018
21. 9. 2018

Galerija Filodrammatica, Reka, Hrvaška, v okviru festivala ZOOM
24. - 25. 10. 2018

Digitalni KupleRaj je digitalizirana performativna instalacija seksualnega chatrooma, v katerem performerka svojo_ega gledalko_ca pelje skozi (pre)izkušnjo, v kateri prepleta prostor intimnega in polje javnega ter (prek vmesnika) preizprašuje vse vmes.

Umetniško delo v osišče zanimanja postavlja intimni odnos gledalke_ca kot aktivne_ga komunikatorke_ja do performerke (izvajalke) ob performativnem vstopu v eno od vsebin seksualnih portalov.

V ospredju je individualna interakcija performerke z obiskovalko_cem, ki na kocko postavlja meje komunikacije, ravni percepcije, stopnjevanje fantazije – posledica nove ere digitalne resničnosti kot fantazma, ki zabriše mejo med javnim in zasebnim prostorom.

Digitalni KupleRaj je uporabniška izkušnja prostora človekove intimne, ki vključuje oboje hkrati, realnega in fikcijskega *Drugega* in različne performativne strategije, ki ta odnos generirajo in transformirajo. Gre za spoj digitalne komunikacije v performativno situacijo, ki bo ustvarjena v interakciji med željo uporabnika in njeno (ne)uresničitvijo; *osebni podatki so cenjeno blago ... Meje mojega vmesnika so meje mojega sveta ... Kar boš kliknil, to boš dobil ... Svoboda je vse okoli nas ...*

Olja Grubić (1990) je performerka in vizualna umetnica mlajše generacije. Diplomirala je na Akademiji za Vizualne Umetnosti v Ljubljani, smer konceptualizacija prostora. Deluje na področju različnih medijev: performans, kabare, video, instalacija, ter se ukvarja s sodobno in angažirano tematiko. Njeno delo reflektira širok spekter občutij in socialnega stanja današnje družbe. V zadnjem obdobju je sodelovala s številnimi umetniki, kot so: Bojan Jablanovec (Via Negativa), Janez Janša (Maska), Julia Bardsley, Ursula Martinez, Kate McIntosh in La Pocha Nostra.

Živa Petrič (1981) je 2015 diplomirala na Akademiji za vizualne umetnosti, smer konceptualizacija prostora. Skozi študij se je usmerila v raziskovanje odnosov med različnimi mediji (prostor, gib, tekst), znotraj katerih se ukvarja s konceptom fizične omejenosti, intimno in kolektivno svobodo ter vprašanjem identitete. Deluje tudi na področju gledališke in filmske scenografije; je avtorica kratkih filmov: *Omejenost razsežnosti* in *Fuck machine*, ki je bil 2013 izbran na tekmovalnem natečaju ESEL Award v MSUM. V svojem zadnjem video projektu *Sistem suicide* (aka *Eta Carinae*), v katerem sodeluje z glasbenikom Kristjanom Kropa in koreografinjo Kristino Aleksovo, skozi vprašanje telesnega raziskuje osnovne principe sistema in delovanja sodobne družbe znotraj njega.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:
aksioma.org/red.web

Foto dokumentacija razstave:
www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157675000335600

foto: Nada Žgank

Kolofon

Avtorici: Olja Grubič & Živa Petrič
Mentorji: Teja Reba, Andreja Kopač, Janez Janša
Hostesa: Kristina Aleksova
Reditelj: Franci Kokalj

Produkcija: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016

Umetniški vodja: Janez Janša
Producentka: Marcela Okretič
Izvršna producentka: Sonja Grdina
Odnosi z javnostjo: Urša Purkart
Tehnični vodja: Valter Udovičič

Koprodukcija: Društvo Mesto žensk

Zahvala: Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti

Projekt je nastal v okviru iniciative za podporo mladih umetnikov U30+.

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Maja Smrekar

Rekviem za prihodnost

hibridni performans

Lutkovno gledališče Ljubljana
14. in 15. 10. 2016
5., 7., in 8. 7. 2017

Maja Smrekar je projekt *Rekviem za prihodnost* zastavila kot eksperiment/predstavo, v kateri so človeško telo nadomestile živali in stroji. Avtorica že več let na empirični ravni raziskuje delo s psi in pri tem uporablja prvine, ki izhajajo iz področij sodobne tehnologije. Zanima jo snovanje prostorske koreografije, pri kateri so osrednji akterji psi in roboti. Gre za sinergična prehajanja med antropomorfni, tehnomorfni in zoomorfni – asociacijami, ki jo navsezadnje vzbuja tudi lutka.

»Kot intermedijska umetnica, ki združuje humanistične in naravoslovne znanosti v meddisciplinarne projekte, kompleksno področje lutkarstva razumem skozi meddisciplinarno perspektivo, ki sega od srednjeveškega španskega gledališča, s t. i. slogom máquina real, pa vse do sodobnih Stelarcovih tehnoperformansov.«

Izhodiščni navdih za predstavo izhaja iz koncepta *Das Triadische Ballett* (1922) Oskarja Schlemmerja, ki je *zeitgeist* z začetka 20. stoletja razumel kot dva ključna sodobna tokova: mehničnega (človek kot stroj in telo kot mehanizem) in kot primarne impulze (nenadnost vznika kreativne potrebe, ki je divje, živalsko gonilo), pri čemer je menil, da je v koreografijah dosegel sinergijo dionizičnega in apoliničnega ustvarjalnega principa. Schlemmer je dojemal gib lutke in marionete kot estetsko superiornega v primerjavi s človeškim, s čimer je želel poudariti, da je vsak umetniški medij umeten, kar je dosegel s stiliziranim gibom, ki ga je poenostavljal, vse dokler ni spominjal na abstrakcijo giba lutke ali marionete. Podobno Smrekarjevo zanimata asociativna paradigma giba živali in giba stroja. Tudi pri formalnem delu učenja psov je v nenehnem ponavljanju vselej prisotna geometrija, ki spominja na mehnične gibe. Hkrati je človekovo usmerjanje dronov možno razumeti kot obratno parafrazo Kantovega razmišljanja o vzgoji in izobrazbi: človek je žival, ki potrebuje učitelja/vodjo. Zato umetnica na tej točki še posebej naslavlja pogled drugega: ne samo kaj živali pomeni obstoj človeka, ampak tudi kako »monstruozen« se človek zdi umetni inteligenci?

Grški matematik Pitagora je s teorijo o harmoniji sfer vzpostavil tezo, da Sonce, Luna in drugi planeti v našem osončju oddajajo vsak svojo edinstveno orbitalno resonanco, ki temelji na njihovi orbitalni revoluciji, pri čemer kvaliteta življenja na Zemlji odraža smisel kozmičnih zvokov, ki so človeku sicer neslišni. Izhajajoč iz njegove teze, eno ključnih plasti poleg glasu vzpostavi glasba, ki oblikuje časovno dramaturški lok predstave. Ta se, začeni z granulacijami zvokov iz narave in oblikovanjem organskega vzdušja v prvem delu (»PES«), nadaljuje s presekom v techno-steam-punk, pospremljen z robustnimi zvoki letečih dronov v drugem delu (»DRON«). Kontrast obema se zgodi s preskokom v zborovsko petje v tretjem delu (odsoten »ČLOVEK«), z začetkom taktov bolgarske narodne pesmi *Dragana in slavček*, ki govori o antropocentričnem razmerju v tekmi med naravo in kulturo, a se kmalu razbline skozi kontrapunkt pulziranja v intervalih, temelječih na nekaterih koeficientih razmerij med orbitalnimi frekvencami planetov, najbližjih Zemlji (trinaest Venerinih orbit za osem Zemljinih, tri Venerine orbite za eno Marsovo, dve Zemljini orbite za eno Marsovo). Koncept glasbe sfer zajema metafizični princip, v katerem matematični odnosi izražajo tonalne kvalitete energije, ki se manifestira v številkah, oblikah in zvokih – povezanih v proporcionalnih vzorcih, s katerimi na koncu predstave sklenemo paradoksalni krog človekovega obstoja v brezmejnosti vesolja.

Človekovo dojemanje živalskega stroja kot tudi stroja, ki ga poganja umetna inteligenca, kaj hitro zdrsne v identifikacijo demoniziranja drugega, saj se v začaranem krogu dialektike vselej ustavimo pri diskurzu o čustvovanju in subjektivizaciji (človekove) duše.

Pri vzpostavljanju povezav med tehnologijo, naravo, hibridno antro-po-zoo-tehnomorfno robotov in živali gre za preizpraševanje sodobne družbene paradigme, v kateri človek s čezmernim povzdigovanjem lastne kulture skoraj

foto: Nada Žgank

povsem uniči naravo; ta pa kljub temu preživi in polnokrvneje zaživi v sožitju s tehnologijo šele potem, ko se človek samouniči.

Glasba iz predstave je na voljo pri spletni založbi Kamizdat pod pogoji licence Creative Commons.

Maja Smrekar je uveljavljena intermedijska umetnica, ki že vrsto let ustvarja nakrižišču znanosti, tehnologije in umetnosti. Projektov se loteva izjemno analitično in zveliko mero družbene senzibilnosti. Zanimajo jo različni fenomeni medijskih okolij, sistemi percepcije in antropologija strahu. Diplomirala je na Oddelku za kiparstvo in magistrirala na Oddelku za video in nove medije Akademije za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Pri snovanju in izvedbi intermedijskih umetniških projektov jo zanimajo: koncept življenja, povezovanje humanističnih in naravoslovnih znanosti, raziskovanje preteklosti in sodobnosti ter vzpostavljanje diskurzov o možnih realnostih bližnjih prihodnosti. Na mednarodnem festivalu Cynetart 2012 v Dresdnu (Nemčija) je prejela 1. nagrado Evropskega centra za umetnost Hellerau, na mednarodnem festivalu Ars Electronica 2013 v Linzu (Avstrija) častno omembo v kategoriji Hibridne umetnosti in istega leta nagrado Liberalne akademije zlata ptica za področje vizualnih umetnosti. V letošnjem letu je na mednarodnem umetniškem tekmovanju Fundacije Liedts-Meesenv Ghentu (Belgija) nominirana za nagrado *New Technological Art Award*.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/requiem

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157674406951182

foto: Nada Žgank

Kolofon

Koprodukcija: Lutkovno gledališče Ljubljana in Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2016
v partnerstvu s festivalom Mesto žensk

Producentki: Pija Bodlaj in Marcela Okretič

Avtorica: Maja Smrekar

Treniranje psov: Mia Zahariaš

Vodnici psov: Mia Zahariaš, Tina Šolar

Psi: Atiya Maiara in Express O Magic of Michéles Garden; Nuria del Somni Catala in Tails of Magic Fang

Tehnologija dronov: Alen in Mia Balja

Upravljanje z droni: Alen Balja, Blaž Kovačič, Urša Purkart

Igralka: Alenka Marinič

Glasba: Luka Prinčič

Svetlobno oblikovanje: Miloš Vujković

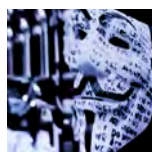
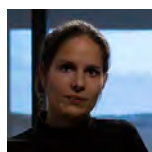
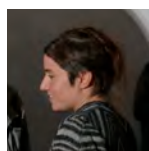
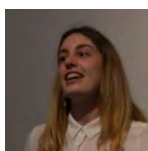
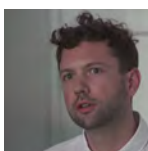
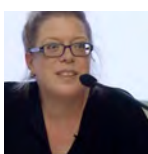
Scenografija: Andrej Strehovec

Izdelava scenografije: ScenArt

Vodja predstave in oblikovalec zvoka: Luka Bernetič

Asistentka: Urša Purkart

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

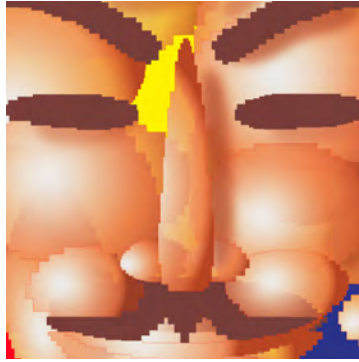
AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

Produksijski program 2017

Vsebina

Intermedijska umetnost	3
Ida Hiršenfelder in Saša Spačal: Sonoseizmična Zemlja	4
Iza Pavlina: Pravilo 34	7
Jennifer Lyn Morone: Jennifer Lyn Morone™	10
Adam Harvey: Trgovina z darili zasebnosti	14
Svet brez nas (kustosinja: Inke Arns)	18
Christoph Wachter & Mathias Jud: »...« areheologija tišine v digitalni dobi	22
Nora Al-Bardi in Jan Nikolai Nelles: Druga Nefretete	26
Konferenca Prava in neprava imena (kustos: Marco Deseriis)	29
SHARE Lab: Forenzika izkoriščanja	33
Boštjan Čadež: PD4	36
Vizualna umetnost	39
Amy Suo Wu: Kolektiv Kandinski	40
Dorotea Škrabo: Prepovedano fotografiranje	43
Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša	46
Uprizoritvena umetnost	50
uPORNiki	51
AVČ! – bolečina in performans	54
Nika Ham: Skvot	56
Kristin Sue Lucas: Refresh	58

Intermedijska umetnost

Ida Hiršenfelder in Saša Spačal

Sonoseizmična Zemlja

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor

22. 2. - 10. 3. 2017

Speculum Artium, Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje

14. - 16. september 2017

Mestna galerija Nova Gorica, v okviru skupinske razstave *Futurologija*

9. - 30. 3. 2018

Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, Hrvaška, v okviru festivala *Device_art 6.018*

18. 12. 2018 - 3. 2. 2019

Sonoseizmična Zemlja predstavlja Zemljo v dobi antropocena, geološke dobe industrijskih družb. Dobe, v kateri so se dogodile motnje v sistemu Zemlje na planetarni ravni. Klimatske spremembe, izguba biodiverzitete, onesnaženost morja, kopnega in zraka, izkoriščanje naravnih virov, močno osiromašenje zemeljskih tal zaznamujejo krizo planeta. Globalni kapitalistični ustroj sveta človeškemu bitju ne dopušča, da bi deloval planetarno, niti da bi se zoperstavil planetarni krizi, ki jo proizvaja z neizogibno potrošnjo. Zastaranje in posledično kopičenje smeti je vpisano v vsak izdelek. Motor globalizma so neobnovljivi energetske viri. Vsi povzročajo seizmične premike: izčrpavanje fosilnih goriv ustvarja prazen prostor v litosferi, akumulacijska jezera nanjo pritiskajo, nesreče v atomskih reaktorjih povzročajo tektonske razpoke.

Sonoseizmična Zemlja omogoča vstop v planetarno perspektivo, v čutno in haptično razmerje med človekom in planetom. Izčrpavanje fosilnih goriv iz zemeljske skorje povzroča tektonske razpoke, zato se v instalaciji v globus zarisujejo raze. Izrisovanje seizmografskih premikov se stopnjuje z bližino človeškega bitja, ki jo merijo senzori za zaznavanje bližine. Planet oddaja infrasonični zvok potresov, človeka potaplja v vseprisotno akustično območje brez razpoznavnega izvora. Infrasonični zvok je svarilna frekvenca, ki jo občutljivejša živa bitja prepoznajo kot znak nevarnosti. Človek je s sonoseizmičnim instrumentom aktivno in izkustveno ujet v dramo neskončnega kroženja kapitala. Kriza planeta je kriza sistema.

Sonoseizmična Zemlja poskuša strniti učinke industrije s fosilnimi gorivi v izkušnjo ogljikove vojne, ki se bojuje proti vsem življenju na planetu. Takšno nasilje se kaže v nenadnih in nepredvidljivih izbruhih. Na prvih bojnih črtah te vojne je globalna distribucija vode, ki so jo močno zaznamovale podnebne spremembe, globalno segrevanje, invazivni in strupeni načini črpanja fosilnih goriv, kot je na primer fracking. Enakopravno razdelitev vode nadalje krši privatizacija vodnih virov, ki številne žive organizme prikrajša za dostop do njihove najbolj osnovne življenjske potrebe.

Mehanizem v instalaciji vsebuje raztopino vode in fosilnih goriv, iztisnjeno iz zemeljske oble. Raztopina proizvaja jedek smrad v prostoru in naredi onesnaženje otipljivo za čute. Voda se ne bo očistila, kajti onesnažena voda je del planetarnega presnovnega razkola. To pomeni, da se stvari, ki jih ljudje potrošimo, ne osvežijo niti obnovijo z Zemljinimi presnovnimi procesi. Produkta zavržemo kot strupene odpadke, ki končajo v telesih organskih bitij, se kopičijo na odlagališčih in onesnažujejo oceane. Presnovni razkol se bo zaključil šele v dolgem obdobju, ki bo trajalo več milijonov let. Eden od kandidatov za obnovo izčrpanih Zemljinih rezerv s fosilnimi gorivi je živi proizvod: industrijski piščanec. Zaradi masovne proizvodnje se predvideva, da bo industrijski piščanec najbolj značilen vzorčni fosilizirani organizem iz dobe antropocena. V instalaciji kosti industrijskega piščanca v onesnaženi raztopini vode in olja napovedujejo obnovo fosilnih goriv v oddaljeni prihodnosti. Ne more pa napovedati nadaljnega obstoja človeške vrste.

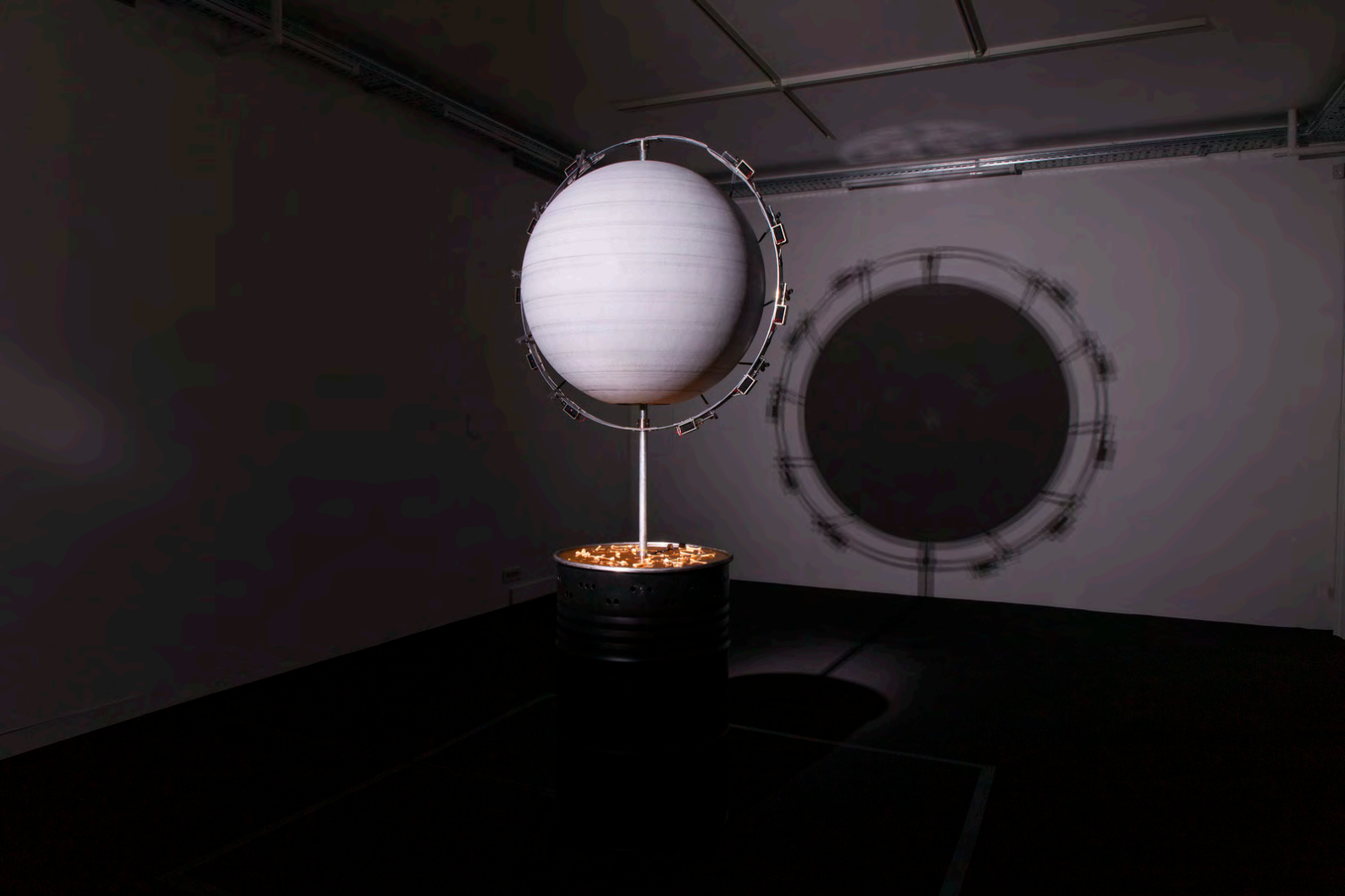

foto: Aksioma

Saša Spačal je postmedijska umetnica, ki izhaja s področja humanistike in trenutno deluje na presečišču raziskovanja živih sistemov in medijske umetnosti. Njeno delo je osredotočeno na postčloveško okolje, kjer človeška bitja obstajajo in delujejo kot eden izmed elementov v ekosistemu in ne kot suveren. Razstavljala in nastopala je na prizoriščih in festivalih kot so Ars Electronica festival, razstava Prix Cube Exhibition, Eyebeam, Onassis Cultural Center Athens, Pixelache festival, Cynetart festival, ThingWorld triennale - National Art Museum of China, Device_art festival, galerija Eastern Bloc, Art Laboratory Berlin, Muzej sodobne umetnosti Vojvodina, galerija Kapelica, Kiblix festival, Sonica festival, Galerija sodobne umetnosti Celje, Enter festival, Amber festival in druge. Samostojna razstava *Simbiom - ekonomija simbioze* s pregledom njenih del je bila predstavljena v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova v letu 2016. Za svoje delo je prejela Častno omembo na festivalu Ars Electronica Prix 2015 in nominacijo Prix Cube 2016.

Ida Hiršenfelder je kuratorka, ki živi in dela v Ljubljani. Kot avtorica deluje tudi v polju zvočne in intermedijske umetnosti. Zanima jo zgodovina medijev, arhivi, njihovo izginjanje in medijska arheologija. Pri projektih, ki so vezani na digitalne arhive sodeluje z Muzejem za sodobno umetnost Metelkova, +MSUM. Od leta 2011 je članica DIY zvočnega kolektiva Theremidi Orchestra, s katerim ustvarja hrupne zvočne pokrajine. Z intermedijsko umetnico Sašo Spačal dela serijo sonoseizmičnih instalacij (*Skorja*, 2014, *Zemlja*, 2015) in zvočne eksperimente. Skupaj sta tudi soustanoviteljici Iniciative za ženske s čutom za tehnologijo, znanost in umetnost, ČIPke (RAMPA Laboratorija / Zavod Kersnikova). Z delom *Časovni zamik: Kemobrionični vrt*, v soavtorstvu z intermedijsko umetnico Robertino Šebjanič in eksperimentalnim glasbenikom Alešem Hiengom – Zergonom, ki je bil premierno predstavljen v Projektnem prostoru Aksioma, so se predstavili na festivalu Ars Electronica (2016) v osrednji razstavi *Radical Atoms and the Alchemists of Our Time* in razstavi Device_art 5.016 v Montrealu.

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/sonoseismic.earth

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157680645955536

Kolofon

Zasnova: Saša Spačal in Ida Hiršenfelder

Strokovna sodelaveca: Mirjan Švagelj, Anil Podgornik

Produkcija in razvoj projekta: KID Kibla, Maribor, 2015 in Aksioma, Ljubljana, 2017

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Iza Pavlina

Pravilo 34 (Rule 34)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
19. 4. – 12. 5. 2017

Mestna galerija Nova Gorica, v okviru festivala Pixxelpoint
1. – 8. 12. 2017

UGM Studio, Maribor, v okviru skupinske razstave »Hej, me vrede sliši?«
26. 1. – 24. 2. 2018

Galerija Filodrammatica, Reka, Hrvaška, v okviru festivala ZOOM 2018
26.10. – 1.11.2018

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Spletna pornografija je močno spremenila dostop mlajših generacij do spolnih vsebin. Na spletu je vse zlahka dostopno, eksplicitno, kategorizirano tako, da zadovoljuje sleherno željo in/ali perversnost, izbruh amaterske pornografije pa je reprezentacijo sfere spolnosti spremenil v nekaj, kar lahko vključuje vsakogar.

Pred nedavnim je vizualna umetnica Iza Pavlina začela raziskovati nenavadne spolne fetišee in snemati uprizorjene situacije, v katerih je kot medij za inscenacijo teh fetišev uporabila lastno telo. Toda gradivo, ki ga je tako ustvarila, se razlikuje od tipičnih pornografskih materialov, kajti zanj je značilna popolna odsotnost eksplicitnih vsebin. Umetnica se je namesto tega odločila v središče pozornosti postaviti objekt fetišiziranja. Nato je svoje gradivo naložila na priljubljeno pornografsko spletišče in pasivno spremljala odzive in komentarje spletnega občinstva. Izhodiščni poskus jo je spodbudil, da je svoje raziskovanje tovrstnih praks, komunikacijskih oblik in odnosov nadaljevala, tokrat z osredotočenjem na razvijanje lastne spletne identitete in na to, kako se njen alter ego povezuje in komunicira z občinstvom.

Projekt *Rule 34* je rezultat te nadaljnje raziskave. Za to razstavo je pripravila nove video in fotografske materiale, ki ilustrirajo različne vrste spolnih fetišizmov – kot so eksofilija (exophilia, vznburjenje ob nečloveških življenjskih oblikah), plišofilija (plushophilia, vznburjenje ob plišastih igračah), agalmatofilija (vznburjenje ob kipih in lutkah), klovnofilija (coulrophilia, vznburjenje ob klovni in dvornih norcih) in tako naprej – in jih redno objavljala na pornografskih spletnih straneh in omrežjih. Iz tega je nastal »habitat«, v katerem je lahko obstajala, živela in nastopala umetničina spletna osebnost. Njeno ukvarjanje z odzivi občinstva, zasebnimi sporočili in komentarji je bilo vse prej pasivno. Pravzaprav je Iza vzpostavila neposreden dialog s svojimi oboževalci in jih spodbujala, naj ji v zameno za njeno izvirno digitalno umetniško delo in risbe pošljejo kakšen *Cum Tribute* ali kakršen koli drugačen ustvarjalen odziv.

Vsakdanje pogovore, komentarje, zasebna sporočila in izmenjane predmete je redno dokumentirala in jih nato natančno predelala v ustrezen format, da so lahko postali del multimedijske instalacije. Ta specifična vsebina je dostopna za občinstvo galerije s pomočjo vrste usmerjevalnikov brezžičnih omrežij; vsak od njih posreduje vrsto reakcij na neko uprizoritev fetiša. Te naprave, ki so nameščene ob umetničinih zrežiranih parafilskih videoposnetkih, niso povezane z internetom in svojo vsebino predvajajo le lokalno, zato se morajo obiskovalci, ki želijo dostop do neke kolekcije, povezati z ustreznim omrežjem z osebno napravo, denimo s pametnim telefonom, tablico ali prenosnim računalnikom.¹ Do umetničinih profilov lahko dostopajo tudi neposredno na spletiščih xHamster, Pornhub in XVideos z odčitavanjem hitroodzivnih kod (QR codes), ki jih umetnica drži v rokah na razstavljenih uokvirjenih avtoportretih. Če se bo občinstvo odločilo za to, bo imelo priložnost *Pravilo 34* raziskati še podrobneje in se aktivno vključiti v projekt.

Iza Pavlina (1991) zaključuje podiplomski študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer je leta 2015 med drugim prejela nagrado za posebne dosežke. Za njeno delo je značilno zanimanje za problematiko, ki so povezane s seksualnostjo, parafilijami ter pornografijo. Ustvarja fiktivne identitete, s katerimi

¹ Ta razstavni format, ki ga imenujemo OFFLINE ART; je prvi razvil nemški umetnik Aram Bartholl.

foto: Aksioma

vstopa v virtualni prostor, da bi raziskala pojave družbenih anomalij, odnose moči in vprašanje, kako z manipulacijo lastne podobe vzpostaviti komunikacijo z določeno ciljno skupino spletnih uporabnikov. Predstavila se je na samostojnih razstavah *Talk to Strangers* (Galerija erotike – Račka, Celje, 2014) in *Isabelle Peacocks* (Galerija sodobne umetnosti Celje, 2016). Sodelovala je tudi na več skupinskih razstavah: *To ni ljubezenska pesem* (Galerija Miklova hiša, Ribnica, 2014), *Situacija Dogville* (Projektni prostor DUM, Ljubljana, 2015), *Bienale mladih umetnikov Mediterranea 17 – No Food's Land* (Fabbrica del Vapore, Milano, 2015), *3. triennale mladih umetnikov Premiera 2015* (Galerija sodobne umetnosti Celje, 2015).

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/rule34

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157680330375242

Video dokumentacija o razstavi:

vimeo.com/214401206

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Projekt je nastal v okviru U30+ – iniciative za podporo mladih umetnikov.

Mentor: Janez Janša (produkcija)

Tehnična podpora: Rok Borštnar

Video produkcija: Studio Atlas

Fotograf in snemalec: Rok Tržan

Zahvale: MGML / Mestna galerija Ljubljana

Finančna podpora: the Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Jennifer Lyn Morone

Jennifer Lyn Morone™ Inc

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
17. 5. - 18. 6. 2017

Leta 2014 se je v Ameriki rojena in v Londonu delujoča umetnica Jennifer Lyn Morone v ameriški zvezni državi Delaware registrirala kot korporacija, kar je bilo del projekta kritičnega oblikovanja na Kraljevem kolidžu za umetnost. Zdaj je ustanoviteljica, generalna direktorica, delničarka in tudi izdelek svojega podjetja, Jennifer Lyn Morone™ Inc. JLM Inc, se predstavlja kot novo podjetje, ustanovljeno z namenom ugotavljanja vrednosti posameznika. Korporacija pridobiva vrednost iz treh virov in pravno ščiti ter podeljuje pravice na vse izdelke in dosežke Jennifer Lyn Morone: pretekle izkušnje in sedanje sposobnosti, ki so na voljo kot biološke, fizične in psihične storitve, kot so geni, delo, ustvarjalnost, kri, znoj in solze; bodoči potencial je na prodaj v obliki delnic; skrbi tudi za akumulacijo, kategorizacijo in evalvacijo podatkov, ki nastajajo kot rezultat življenja Jennifer Lyn Morone. Vzpostavitev človeka kot korporacije omogoča prodajanje premoženja in podatki postanejo last družbe. Tako si posameznik upravičeno povrne celoten proces sredstev, produkcije in lastništva.

S tem projektom, ki je tudi življenjski projekt z vsemi ravni nepredvidljivosti, ki jih to prinaša, se Jennifer Lyn Morone uvršča v dolgo tradicijo subverzivne afirmacije. Ne kot spekulativen projekt, temveč kot resničen dogodek, JLM inc omogoča umetnici, da v prepričljivo in jasno pripoved prevede delovanje ekstremnega kapitalizma, ekonomskega sistema, v katerem danes živimo vsi, a ga le redki razumejo in izrabljajo v lasten prid. Umetnica – ki ugotavlja, da smo v dobi družbenih omrežij in rudarjenja podatkov vsi »sužnji podatkov«, ki nas izkoriščajo podjetja, ki jim zastonj posredujemo svoje podatke – izpodkopava ta mehanizem, s tem ko se je spremenila v podjetje in zato lahko ščiti svoje podatke in iz njih ustvarja dobiček. Če je izkoriščanje neizbežno, zakaj se ne bi izkoriščali sami?

Da bi lahko prevzela nadzor nad podatki, ki jih proizvaja, JLM inc razvija aplikacijo z imenom *Database of ME / DOME* (Podatkovna baza o MENI oziroma POMENI). Aplikacija zanjo zbira in shranjuje podatke, ki jih proizvaja: njeno lokacijo, srčni utrip, brskanje po internetu, razpoloženje itd. Tako lahko podjetje te podatke prodaja, oddaja, izmenjuje ali vlaga, dobiček od tega pa je njen. Toda osebni podatki so le del posla JLM inc. Ko si korporacija, lahko skorajda vse spremeniš v izdelek ali storitev. Če razmišljaš kot izdelek, lahko oceniš svoje premoženje in maksimiraj njegovo vrednost, tako da ga spremeniš v nove proizvode in storitve. Po tej poti je JLM inc ustvarila *Lure* in *Repel*, vonjavi, izdelani iz molekul feromonov Jennifer Lyn Morone, ki privlačita oziroma odbijata moške. Podjetje je vstopilo tudi na farmacevtski trg s proizvodnjo *Rejuvenix*, hormonske terapije, izdelane iz DHEA Jennifer Lyn Morone, in na trg luksuznih izdelkov s proizvodnjo diamantov, ki jih izdeluje iz umetničnih las. Vsi ti izdelki (podatki, vonjave, farmacevtski izdelki, diamanti) so na prodaj bodisi na spletu bodisi na umetnostnem trgu, promovirajo pa jih reklame, ki satirično upodabljajo načine komunikacije v komercialnih podjetjih.

Jennifer Lyn Morone (1979) je v Ameriki rojena fizična oseba, ki je leta 2014, ko je bila magistrska študentka na Kraljevem kolidžu za umetnost, z ustanovitvijo Jennifer Lyn Morone™ Inc, svojo identiteto spremenila v korporacijo. Odtlej je njeno poslanstvo ugotoviti, kakšna je vrednost posameznika v ekonomiji, ki jo poganjajo podatki, in v poznokapitalistični družbi, pri čemer raziskuje in razkriva probleme zasebnosti, transparentnosti, intelektualne lastnine, korporativnega vladanja ter uporabnih političnih in pravnih sistemov. Razstavila je v številnih galerijah in muzejih, med drugimi v Martin Gropius Bau (Berlin), Haus der Kulturen der Welt (Berlin), Carroll/Fletcher Gallery (London), ZKM (Karlsruhe), Victoria & Albert Museum (London), and the HeK (Basel). Za svoje delo je bila nominirana in prejela častno omembo na festivalu Prix Ars Electronica.

foto: Aksioma

Publikacija

Brošura

Marc Garrett »Zahteva za vrnitev sebstva, ki si ga lastijo korporacije«
PostScriptUM #29
Ljubljana 2017

Dostopna kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-brošura (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: http://aksioma.org/pdf/aksioma_PostScriptUM_29_SLO_JLM.pdf

Spremljevalni program

Jennifer Lyn Morone
Jennifer Lyn Morone™ Inc
predstavitel
Aksioma | Projektni prostor, 17. 5. 2017

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/JLMinc

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157684016738786

Video dokumentacija predstavitve Jennifer Lyn Morone:

vimeo.com/218932225

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Razstava je izvedena v okviru projekta State Machines, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

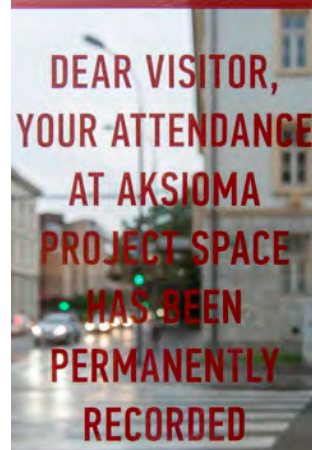
Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Adam Harvey

Trgovina z darili zasebnosti (Privacy Gift Shop)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
21. 6. - 21. 7. 2017

»NSA ni želela komentirati Harveyevega dela, tako kot tudi ne Urad direktorja nacionalne obveščevalne službe.«
— Washington Post

Trgovina z darili zasebnosti je trg za tehnologije, ki se zoperstavljajo nadzoru, dodatke, ki omogočajo zasebnost, in nove zamisli glede zasebnosti. Leta 2013 jo je ustanovil Adam Harvey, ameriški umetnik, ki deluje v Berlinu, in odtlej se kot »konceptna trgovina« predstavlja na številnih institucionalnih prizoriščih, kot so Novi muzej v New Yorku in druge lokacije v Hong Kongu, Tel Avivu, na Dunaju in v Londonu, o njej pa se razpravlja v revijah in časopisih, kot so Wired, Motherboard in Observer. Leta 2015 se je *Trgovina z darili zasebnosti* pridružila NEW INC, inkubatorju umetnosti in tehnologije, ki ga vodi newyorški Novi muzej. Trenutno se nahaja v Berlinu, svoje dosežke pa prodaja tudi prek spletne trgovine, ki je dostopna na naslovu <https://privacygiftshop.com>.

Projekt želi »normalizirati sicer kontroverzne ideje o nadzoru in spodbuditi kritičen spekulativen diskurz o vprašanjih, ki se tičejo podatkov, nadzora in zasebnosti«. Med njegove proizvode sodijo *OFF Pocket Phone Case*, ovitek za telefon, ki blokira brezžične signale in ščiti vaš telefon pred krajo podatkov; *IXNY Tee*, preoblikovana ikonična majica z napisom »Rad imam New York« z napisom v pisavi, ki NSA-ju otežuje dešifriranje; *Metal Dollar Bill*, kovinski dodatek za denarnico, ki ščiti dokumente s čipi za radiofrekvenčno identifikacijo pred potencialnimi tatovi identitet; in kolekcija *Nevidna oblačila (Stealth Wear)*, vrsta oblačil, ki jih je zasnoval v sodelovanju z modno oblikovalko Johanno Bloomfield in ki so jih navdihnile burke in hidžabi, ki delujejo kot zaščita pred termovizijo, tehnologijo, ki jo uporabljajo vojaška brezpilotna letala za napade na ljudi.

Pred nedavnim je *Trgovina z darili zasebnosti* začela *Misliti zasebnost (Think Privacy, 2015)*, enoletno umetniško kampanjo, katere cilj je ozaveščanje o vprašanjih in problemih, ki jih prinaša doba zbiranja podatkov. Kampanja zbira izjave, ki so deloma izobraževalne deloma provokativne narave; natisnjene na barvna ozadja nas spominjajo na motivacijske plakate, pojavljajo pa se v različnih formatih, od stenskih plakatov in podstavkov za kozarce do magnetkov za hladilnike in podobnega.

Ustvarjalni odpor do nadzora je bil tema raziskovanj Adama Harveyja že dolgo pred Snowdenovimi razkritji. Leta 2010 je začel raziskovalni projekt *CV Zaslepitev (CV Dazzle)*, ki je vključen tudi v ljubljanski projekt) o ustvarjanju nekakšne kamuflaže, ki bi človeka ščitila pred računalniškim gledanjem s pomočjo frizur in ličil, ki naredijo obraz neprepoznaven za večino nadzornih algoritmov. Z ustvarjanjem in trženjem razmeroma poceni izdelkov, ki sledijo istemu pristopu, stori *Trgovina z darili zasebnosti* korak naprej in uresničuje umetniškovo stremljenje »približati zasebnost in ideje, ki nasprotujejo nadzoru, širšemu občinstvu in ga zaplesti v razprave o tem, kakšno vlogo lahko odigrajo umetnost, oblikovanje in ustvarjalnost pri zaščiti zasebnosti«.¹

V Ljubljani je bil projekt na ogled v Projektne prostoru Aksioma, v hibridnem spoju galerije in začasne trgovine, pospremlilo pa ga je tudi odprtje več konceptnih trgovin v različnih javnih institucijah (Mestna galerija Ljubljana, MSUM), v katerih je možno kupiti različne »spominke«, izdelane posebej za otvoritev razstave *Privacy Gift Shop* v Sloveniji.

¹ Citirano v: Stephanie Murg, »I Spy: New Museum Opens ›Privacy Gift Shop‹«, Adweek, 9. september 2013, dostopno na spletnem naslovu www.adweek.com/fishbowl/new-museum-privacy-gift-shop/302687.

foto: Aksioma

Adam Harvey je umetnik in neodvisen raziskovalec iz Berlina. Med njegova dosedanja dela sodi razvoj kamuflaže, ki ščiti pred prepoznavanjem obrazov (*CV Dazzle*) in toplotnim slikanjem (*Stealth Wear*). Harvey poučuje na Univerzi v New Yorku; udeležil se je delavnice Belligerent Eyes Fundacije Prada in delavnice Uncertain Images na Univerzi v Kopenhagnu, prispeval pa je tudi k projektu o prevarah Tabule Rase. Njegova multidisciplinarna dela in sodelovanja so bila podrobno predstavljena v različnih objavah v medijih, kot so Air Force Times, New York Times in BBC, omenjen pa je bil tudi v tweetu Pentagona.

Spremljevalni program

Adam Harvey

Computer Vision, Surveillance, and Camouflage

predavanje umetnika

Aksioma | Projektni prostor, 20. 6. 2017

Adam Harvey

Metapodatki ubijajo

Think Privacy plakatna akcija

Ljubljana, 17. - 24. 6. 2017

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/privacy.gift.shop

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157685489753475

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157682578097022

Video dokumentacija predstavitve Adama Harveya:

vimeo.com/223840552

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Partnerja: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Moderna galerija

Medijski sponzor: Europlakat, Radio Študent

Samostojna razstava *Privacy Gift Shop* je izvedena v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Svet brez nas

Zgodbe o dobi nečloveških akterjev

skupinska razstava, kustosinja: Inke Arns

Galerija Vžigalica (MGML), Ljubljana
27. 6. - 27. 8. 2017

Mali Salon (MMSU), Reka, Hrvaška
7. - 22. 9. 2017

Razstava se sprašuje, kakšen bi lahko bil svet brez nas. A ne zamišlja si postapokaliptičnega scenarija, temveč ta svet opisuje kot rezultat postopnega razvoja, katerega začetki segajo v našo dobo. Razstava, katere iztočnici sta znanstvenofantastična literatura in filozofska šola spekulativnega realizma, se v veliki meri opira na načelo ekstrapolacije.

Orodje za ustvarjanje »sveta brez nas« je pri roki. Po naših cestah vozijo prvi avtomobili brez voznikov, novinarske članke sestavljajo algoritmi in stroji prevajajo besedila. Že leta 2009 so s tretjino vseh delnic v Evropski uniji in Združenih državah Amerike trgovali algoritmi. O sedanjem obsegu lahko le ugibamo.

V »svetu brez nas« bodo ljudi nadomestili stroji, umetno inteligenco bo optimizirala druga umetna inteligenca in algoritme bodo programirali drugi algoritmi, sposobni samostojnega učenja. Tako bo lahko nastal radikalno drugačen, postantropocentrični svet, v katerem bi se lahko nečloveške življenjske oblike navsezadnje izkazale za bolj prilagodljive od človeka. Za kakšen svet gre, je leta 2014 zapisal Benjamin Bratton: »Slabše od tega, da si (za umetno inteligenco) videti kot sovražnik, je to, da te sploh ne vidijo.«

Naraščajoči vpliv nečloveških akterjev v našem vsakdanjem življenju raziskuje ne le vrsta nedavnih filmskih uspešnic, kot je *Ona* (*Her*, 2013), in televizijskih serij, kot sta *Črno zrcalo* (*Black Mirror*, 2011) in *Resnični ljudje* (*Äkta människor*, 2012), temveč tudi sodobna (medijska) umetnost. Umetniki, ki sodelujejo na tej razstavi in jih je med drugim navdihnilo delo Timothyja Mortona *Ekologija brez narave* (*Ecology Without Nature*), raziskujejo možnosti postčloveške ekologije – v postantropocenu, dobi, v kateri bodo nadzor prevzele druge oblike »življenja«, kot so algoritmi, umetna inteligenca, umetno ustvarjeni nanodelci, gensko spremenjeni mikroorganizmi in navidezno pošastne rastline. Ta nova doba – ki se je že začela, pa čeprav neopazno – je doba nečloveških akterjev.

Svet brez nas je nastal in bil prvič predstavljen v HMKV v nemškem Dortmundu leta 2016. Na letošnji ljubljanski različici je bil predstavljen izbor z dortmundske razstave, dodanih pa mu je bilo tudi nekaj del z razstave *alien matter* (*Tuja snov*), ki jo je pripravila kustosinja Inke Arns za transmediale (HKW - The Haus der Kulturen der Welt, 2017). Razstava se je kot del projekta *State Machines – Umetnost, delo in identiteta v času globaliziranih algoritmov* konec poletja preselila na Reko (Mali Salon / MMSU).

Dr. **Inke Arns**, umetniška direktorica Hartware MedienKunstVerein (HMKV) v Dortmundu od leta 2005. Od leta 1993 naprej deluje v mednarodnem prostoru kot neodvisna kustosinja in teoretičarka, ki se specializira za medijsko umetnost, spletne kulture in Vzhodno Evropo. Po obdobju, ki ga je preživela v Parizu (1982–1986), je v Berlinu in Amsterdamu študirala rusko književnost, vzhodnoevropske študije, politologijo in umetnostno zgodovino (1988–1996), leta 2004 pa je doktorirala na Univerzi Humboldt v Berlinu z disertacijo o paradigmatičnem premiku v tem, kako so umetniki reflektirali historično avantgardo in pojem utopije v projektih likovne in medijske umetnosti v osemdesetih in devetdesetih letih na območjih (nekdanje) Jugoslavije in Rusije. Kot kustosinja je pripravila razstave v ustanovah, kot so Bauhaus (Dessau), n.b.k. (Berlin), Moderna galerija (Ljubljana), Künstlerhaus Bethanien (Berlin), Karl Ernst Osthaus Museum (Hagen), Muzej savremene umetnosti (Beograd), HMKV (Dortmund), Centre for Contemporary Arts – CCA (Glasgow), KW Institute for Contemporary Art (Berlin), Videotage (Hong Kong), Muzej savremene umetnosti Vojvodine (Novi Sad), Center sodobne umetnosti Zamek Ujazdowski (Varšava), Center sodobne umetnosti »Znaki Czasu« (Toruń), Contemporary Art Centre CAC (Vilnius), Muzej Sztuki (Łódź), La Panacée

foto: Aksioma

(Montpellier), Jeu de Paume (Pariz), Autocenter (Berlin), Kunstpalais (Erlangen), Haus der Kulturen der Welt (Berlin), Kunsthal Charlottenborg (Copenhagen). Kot kustosinja je pripravila številne razstave doma in v tujini, med drugim: *History Will Repeat Itself* (2007), *Arctic Perspective* (2010), *The Oil Show* (2011), *Sounds Like Silence* (John Cage – 4'33" – Silence today / 1912 – 1952 – 2012) (2012), *His Master's Voice: On Voice and Language* (2013), *World of Matter* (2014), »Now I Can Help Myself« – *The 100 best online video tutorials* (2014), *Evil Clowns* (2014), *Hito Steyerl: Factory of the Sun* (2016), *Whistleblowers & Vigilantes* (2016), *The World Without Us* (2016), *alien matter* (2017) in *The Brutalism Appreciation Society* (2017). Je avtorica številnih člankov o medijski umetnosti in spletni kulturi ter urednica razstavnih katalogov. Med njen knjižne publikacije sodijo *Neue Slowenische Kunst (NSK) – an analysis of their artistic strategies in the context of the 1980s in Yugoslavia* (2002), *Net Cultures* (2002), *Objects in the mirror may be closer than they appear! The Avant-Garde in the Rear-View Mirror* (2004). www.inkearns.de

Spremljevalni program

Inke Arns

Computer Vision, Surveillance, and Camouflage

predavanje

Aksioma | Projektni prostor, 27. 6. 2017

Adam Harvey

Computer Vision, Surveillance, and Camouflage

predavanje

Mestna galerija, Ljubljana, 20. 6. 2017

Adam Harvey

Trgovina z darili zasebnosti (Privacy Gift Shop)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, 21. 6. - 21. 7. 2017

Maja Smrekar

Rekviem za prihodnost

hibridni performans

Lutkovno gledališče Ljubljana, 5., 7., in 8. 7. 2017

foto: Matevž Paternoster / / MGML

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/twwu

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157682609213572

Video dokumentacija predavanja Inke Arns:

vimeo.com/223486058

foto: Miha Fras / Aksioma

Kolofon

Kustosinja: Inke Arns (HMKV)

Vodja produkcije: Janez Janša

Producenta: Marcela Okretič, Jani Pirnat

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž, Janja Buzečan

Produkcija: HMKV (Hardware MedienKunstVerein) in Aksioma – Institute for Contemporary Art, Ljubljana

Koprodukcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane in Drugo more, Reka

Zahvale: Annely Juda Fine Art, London; bitforms gallery, New York; Cabinet, London; Carroll / Fletcher Gallery, London; Helga Maria Klosterfelde Edition, Berlin; Rodeo, London.

Svet brez nas v Ljubljani in na Reki je izveden v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), the Institute of Network Cultures (NL) and NeMe (CY).

Podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo RS za kulturo in Mestna občina Ljubljana

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Razstavo *The World Without Us* v Dortmundu (HMKV) je podprl: German Federal Cultural Foundation

Christoph Wachter & Mathias Jud

»...« *arheologija tišine v digitalni dobi*

samostojna razstava, kustosinja Daphne Dragona

Aksioma | Projektni prostor

30. 8. - 29. 9. 2017

Nisem hotel napisati zgodovine te govorice, šlo mi je bolj za arheologijo tega molka.« – M. Foucault, Zgodovina norosti v času klasicizma (Histoire de la folie à l'âge classique – Folie et déraison, 1961)

V dobi, v kateri povezljivost jemljemo ko samoumevno, se komunikacija pogosto zdi svobodna in neomejena. Ko se omrežne infrastrukture čedalje bolj stapljajo z okoljem in izginjajo v njem, postaja občutek, da si vselej v stiku, nekaj naravnega. Objave, klepeti, komentarji in številne instantne reakcije oblikujejo podobo prostora, v katerem je komunikacija neposredna, živa in pogosto hrupna. A kako dostopen, vključevalen in demokratičen je ta prostor? Zaradi dušeče živahnosti in hitrosti sodobnih okolij le redko razglabljamo o ponavljajočih se oblikah izključenosti in odsotnosti: Kaj pa glasovi, ki jih ni mogoče slišati v »virih« in tokovih informacij? Kdo sme govoriti? Kdo posluša in kdo ostane utišan?

Umetnika Christoph Wachter in Mathias Jud že nekaj časa posvečata posebno pozornost različnim oblikam tišine, ki prevladujejo na internetu. S svojim delom skušata spodkopati strukture moči, hkrati pa tudi razviti komunikacijsko orodje in sisteme za ljudi, ki to potrebujejo. Razkrivata omrežne mehanizme, primere cenzure in nadzora ter sprejemata infrastrukturno pismenost kot odziv na dominantnost sodobnih omrežnih infrastruktur. Manjšine, prikrajšane za povezljivost, populacije, ki bežijo v strahu pred tem, da jim sledijo, državljani, ki doživljajo nasilne prekinitve dostopa do interneta, pa tudi uporabniki, ki bi radi reagirali na nenehno zajemanje njihovih podatkov, so različne skupine ljudi, h katerim umetnika usmerjata pozornost. V krajih, kot so pariška predmestja, otok Lezbos, mesta arabske pomladi, pa tudi središče Berlina, sta skupaj z različnimi skupnostmi in aktivisti vzpostavila neodvisne komunikacijske cone, ki jih uporabniki lahko sami nadzorujejo in vzdržujejo. S tem, ko vnovič postavljata v ospredje to, kar so pionirji omrežnih skupnosti v devetdesetih letih imenovali »svoboda povezovanja«, Wachter in Jud oblikujeta možnosti komunikacije, ki se zoperstavlja tišini in izključenosti.

Za razstavo »...« *arheologija tišine v digitalni dobi* sta umetnika vzpostavila komunikacijsko omrežje, podobno tistim, ki jih vzpostavljata v odprtih prostorih. V postavitvi kot neodvisni internetni gostitelji delujejo dva omrežna terminala in ena mobilna omrežna enota. Njihove posebne, s pločvino ojačane antene, nameščene na drobnih lesenih strukturah, omogočajo signalu, da doseže velike razdalje povezanosti. Mobilna omrežna enota – imenovana »Edicija Gezi Park« – daje državljanom in uporabnikom možnost, da kjer koli in kadar koli vzpostavijo lokalno komunikacijsko omrežje. Vidnost, materialnost in otipljivost teh infrastruktur nas vabijo, da izkusimo estetske, tehnološke in socialne elemente, ki jih vključujejo. Z ogledovanjem teh kontra-infrastruktur, dostopanjem do njih in njihovim preskušanjem se priključimo različnim conam povezljivosti, ki nas spominjajo na asimetrije moči pa tudi na našo lastno vlogo in tišino v povezanem svetu.

Christoph Wachter in Mathias Jud sta se rodila v Zürichu. Živita in delata v Berlinu. Sodelovala sta na številnih mednarodnih umetnostnih razstavah in prejela več mednarodnih nagrad. Veliko globalnega zanimanja so pritegnili zlasti projekti *picidae* (od leta 2007), *New Nations* (od leta 2009) in *qaul.net* (od leta 2012). Kot odprtokodni projekti ta dela razkrivajo oblike cenzure interneta, izpodkopavajo koncentracijo politične moči in celo odpravljajo odvisnost od infrastrukture. Orodja, ki jih priskrbita umetnika, uporabljajo skupnosti v ZDA, Evropi, Avstraliji in v deželah, kot so Sirija, Tunizija, Egipt, Iran, Indija, Kitajska in Tajsko. Sodelujejo celo aktivisti v Severni Koreji. Leta 2012 je projekt *Hotel Gelem*, ki sta ga ustvarila v sodelovanju z romskimi družinami iz vse Evrope, prejel nagrado Sveta Evrope. Toda ti projekti ne ugajajo vsakomur. Ljudska republika Kitajska Wachterju in Judu že od leta 2013 ni odobrila vstopa v državo.

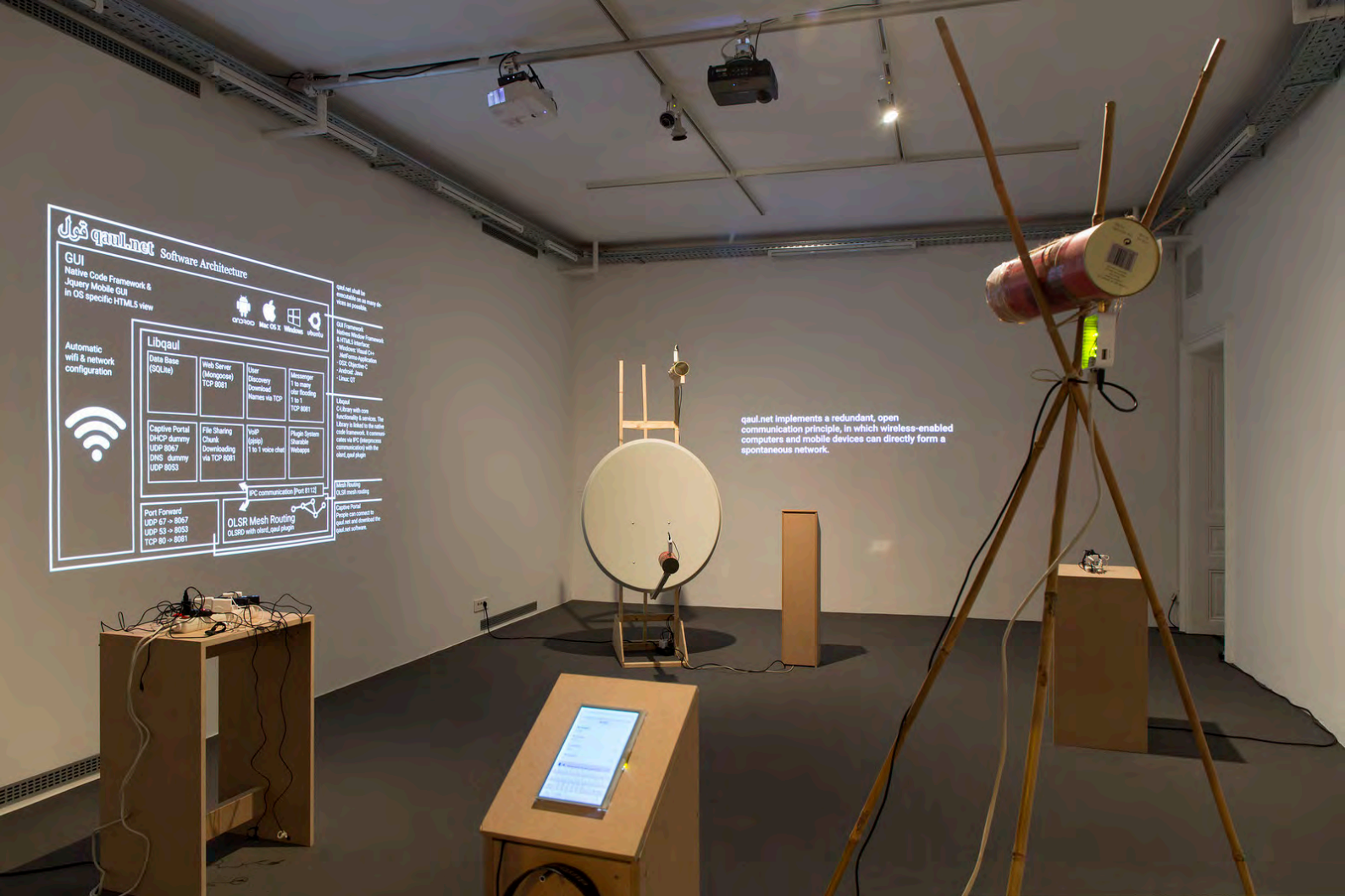

foto: Aksioma

Daphne Dragona, ki se je rodila v Atenah, živi in dela v Berlinu. Od leta 2015 je konferenčna kustosinja festivala transmediale. Pri pripravi razstav, konferenc, delavnic in drugih dogodkov sodeluje z različnimi institucijami. Med projekte in razstave, ki jih je pripravila kot kustosinja bodisi samostojno bodisi v sodelovanju z drugimi, sodijo: *Tomorrows*, *Urban Fictions for Possible Futures* (Onassisov kulturni center, 2017), *New Babylon Revisited* (Goethejev inštitut v Atenah, 2014), *Home/s* (Goethejev inštitut v Atenah in muzej Benaki, 2013), *Afresh, A new generation of Greek artists* (EMST, 2013), *Mapping the Commons – Athens* (EMST, 2010) in *Homo Ludens Ludens* (Laboral, 2008). Raziskuje različna področja, toda njeno zanimanje je vselej usmerjeno v porajajoče se ali ponavljajoče se umetniške prakse in metodologije, ki pomenijo izziv za sodobne oblike moči. Njeni članki so objavljeni v različnih knjigah, znanstvenih časopisih, revijah in razstavnih katalogih. Doktorirala je na Univerzi v Atenah, na Fakulteti za komunikologijo in medijske študije.

Spremljevalni program

Christoph Watcher in Mathias Jud

Orodja za naslednjo revolucijo

delavnica

Aksioma | Projektni prostor, 25. 8. 2017

Daphne Dragona

uvod v razstavo

Aksioma | Projektni prostor, 30. 8. 2017

Christoph Watcher in Mathias Jud

»...« - arheologija tišine v digitalni dobi

predstavitve

Aksioma | Projektni prostor, 30. 8. 2017

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/archeology.of.silence

Foto dokumentacija razstave:

<https://www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157685862151320>

Foto dokumentacija delavnice:

<https://www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157686382692573>

Video dokumentacija predstavitve Daphne Dragona:

vimeo.com/233201484

Video dokumentacija predstavitve Christopha Watcherja in Mathiasa Juda:

vimeo.com/233209167

foto: Nada Žgank, festival Mladi levi

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Produkcija delavnice: Zavod Aksioma in Festival Mladi levi / Zavod Bunker, Ljubljana, 2017

»...« - *arheologija tišine v digitalni dobi* in *Orodje za naslednjo revolucijo* sta dogodka izvedena v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana, Swiss Arts Council Pro Helvetia.

Nora Al-Bardi in Jan Nikolai Nelles

Druga Nefretete

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor

4. 10. – 24. 11. 2017

Druga Nefretete je umetniška intervencija nemških umetnikov Nore Al-Badri in Jana Nikolaia Nellesa. Avgusta 2015 sta Al-Badrijeva in Nelles s pomočjo prilagojene naprave Kinect, ki sta jo skrivala pod šalom, skrivaj in brez dovoljenja muzeja skenirala glavo Nefretete v berlinskem Novem muzeju (Neues Museum) ter nato datoteke izročila anonimni skupini hekerjev, ki so jih obdelali in spremenili v visokokakovostno .stl datoteko, to pa so nato naredili dostopno kot torrent pod licenco Creative Commons. »Z uhajanjem podatkov kot delom te proti-zgodbe hočeva aktivirati artefakt, da bo navdihnil kritično vnovično presojo današnjih okoliščin in da bomo v Nemčiji presegli kolonialno pojmovanje lastnine,« sta izjavila umetnika.

Novembra 2015 sta umetnika s pomočjo Goethejevega inštituta prinesla nekaj 3D odtisov umetnine v Egipt in jih razstavila na OFF bienalu v Kairu. Dogodek je pomenil simbolno vrnitev ikoničnega kipa na mesto, kjer so ga pred sto leti izkopali in ukradli nemški arheologi. Projekt je po decembru 2015, ko je bil predstavljen na kongresu Chaos Communication v Hamburgu, postal del širše kulturne razprave. Zgodba, o kateri so poročali spletni mediji, kot so New Stateman, New York Times in Hyperallergic, je zastavila vprašanja o pojmovanju pripadnosti in lastnine predmetov drugih kultur, avtorskih pravicah in nadzoru nad uporabo zgodovinskih artefaktov. Doprski kip Nefretete so našli v Akhetatenu (današnja Amarna) leta 1912 in ga prenesli v Nemčijo, kjer je pred drugo svetovno vojno postal del zbirke Novega muzeja. Čeprav si je Egipt želel vrnitev kipa, je Nemčija to vedno znova zavračala. Novi muzej je izdelal lasten visokokakovosten 3D optični zajem kipa za namene arhiviranja in ohranjanja ter ponudil tudi drago omejeno izdajo kopij, obiskovalcem pa kipa ni dovoljeno niti fotografirati.

Muzej umetnikov ni ovadil, češ da njuna kopija ni dovolj dobra, strokovnjaki za 3D tehnologijo pa so projekt razglasili za prevaro, češ da je kopija predobro, da bi jo lahko izdelali tako, kot navajata umetnika. Pri tem je paradoksalno dejstvo, da se je razprava od kraje izvirnika preusmerila k izvirnosti kopije.

Glede na povedano je *Druga Nefretete* odmeven komentar o potencialu digitalnih tehnologij, kot je 3D skeniranje, za »reaktivacijo« umetnin, ki so zakopane v muzejskih zbirkah, s pomočjo omogočanja njihove javne dostopnosti: to je prizadevanje, ki ga je mogoče primerjati s prizadevanji drugih umetnikov, kot sta Oliver Laric in Moreshein Allahyari (ki je optično zajel in naredil javno dostopna umetniška dela, ki jih je uničila ISIS), in peščice muzejev, kot so Umetniški inštitut v Chicagu (Art Institute of Chicago), newyorški Metropolitanski muzej in londonski Britanski muzej, ki obiskovalce spodbujajo, naj skenirajo predmete iz njihovih zbirk.

Nora Al-Badri je multidisciplinarna ustvarjalka nemško-iranskega rodu. Njena praksa vključuje intervencije in različne medije, kot so kiparstvo, instalacije, fotografija in film. Njena dela se ukvarjajo s problemi, ki se pojavljajo skozi hegemonistične in neokolonialne strukture moči in reprezentacije med globalnim severom in jugom ter tudi z različnimi obrazy vojne. Al-Badrijeva živi in dela v Berlinu. Študirala je politologijo na Univerzi Johanna Wolfganga Goetheja v Frankfurtu in vizualne komunikacije na Univerzi za umetnost in oblikovanje v Offenbachu. Njena dela so dobila finančno podporo številnih institucij, kot so Goethejev inštitut, Inštitut za zunanje odnose v kulturi (Institut für Auslandsbeziehungen / IfA), nemško zvezno zunanje ministrstvo in Evropska kulturna fundacija (ECF). Od leta 2009 sodeluje tudi v tandemu z Janom Nikolaiem Nellesom.

Jan Nikolai Nelles je multidisciplinarni ustvarjalec, ki živi v Berlinu. Njegova umetniška praksa reflektira absurdnost človeškega stanja. Njegovo delo posega v družbene infrastrukture s pomočjo performansov, ki temeljijo na neprimernem obnašanju, in izziva institucije z državljansko neposlušnostjo. Nelles terja kritično prevrednotenje

foto: Aksioma

dejanskih skupnih kulturnih dobrin in dediščine. Diplomiral je leta 2011 na Univerzi za umetnost in oblikovanje v Offenbachu. V preteklosti je ustanovil neodvisen »projektni prostor« v Frankfurtu in soustanovil revijo za fotografijo. Njegova dela so dobila finančno podporo številnih institucij, kot so Goethejev inštitut, Inštitut za zunanje odnose v kulturi (Institut für Auslandsbeziehungen / IfA), nemško zvezno zunanje ministrstvo in Evropska kulturna fundacija (ECF). Od leta 2009 sodeluje tudi v tandemu z Noro Al-Badri.

Spremljevalni program

Nora Al-Badri in Jan Nikolai Nelles

Druga Nefretete

predstavitev

Aksioma | Projektni prostor, 4. 10. 2017

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/the.other.nefertiti

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157687586832000

Video dokumentacija predstavitve Nore Al-Badri in Jana Nikolaia Nellesa:

vimeo.com/239598613

foto: Aksioma

Kolofon

Production of the exhibition: Aksioma – Institute for Contemporary Art, Ljubljana, 2017

Artistic Director: Janez Janša

Producer: Marcela Okretič

Executive Producer: Sonja Grdina

Public Relations: Alja Žorž

Technician: Valter Udovičič

Documentation: Jure Goršič (photo), Gregor Gobec (video)

Event realised in the framework of *State Machines*, a joint project by Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (UK), Institute of Network Cultures (NL) and NeMe (CY).

This project has been funded with support from the European Commission. This communication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

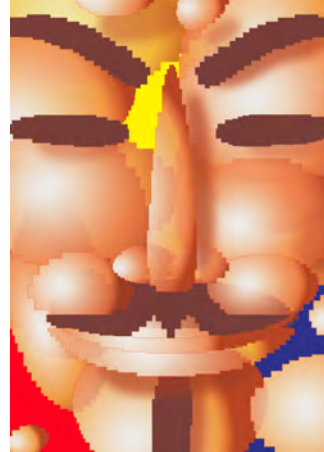
Supported by: the Creative Europe programme of the European Union, the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia and the Municipality of Ljubljana.

Prava in neprava imena

Identiteta v informacijski družbi

konferenca, kustos: Marco Deseriis

Center urbane kulture Kino Šiška
17. - 18. 10. 2017

Katere estetske in politične strategije se lahko zoperstavijo prizadevanjem za zbiranje podatkov in merjenje ter predvidevanje človekovega obnašanja, značilnim za informacijski kapitalizem?

Konferenca to vprašanje naslavlja z združevanjem teoretikov, umetnikov, pisateljev in performerjev, ki so izoblikovali koncepte, estetske funkcije in strategije avtorstva, ki se izogibajo merjenju in atribuciji.

Konferenca, ki nadaljuje Aksiomino dolgotrajno raziskovanje problematik identitete in avtorstva v informacijski dobi, preiskuje načine intervencije, ki jih ni možno reducirati na individualne ali kolektivne identitete. S prehajanjem med Jaz in Mi ter več dimenzijami sebstva, ti eksperimenti presežejo poskuse države in trga, da bi izmerila in proizvedla subjekt kot stabilno politično, biološko in epistemološko enoto.

SODELUJEJO: Natalie Bookchin, Marco Deseriis, Kristin Sue Lucas, Gerald Raunig, Ryan Trecartin, Wu Ming.

Marco Deseriis: *Neprava imena, kondividualne subjektivitete*, predavanje

Konferenco je navdihnili knjiga Marca Deseriisa *Neprava imena: Kolektivni psevdonimi od Ludistov do Anonymousa*. Deseriis bo konferenco uvedel s predstavitvijo genealogije »nepravega imena«, ki ga opredeljuje kot privzetje istega psevdonima v organiziranih kolektivih, afinitetnih skupinah in pri posameznih avtorjih. Med primere kolektivnih psevdonimov sodijo Ned Ludd, fiktivni vodja angleških ludistov, Alan Smithee, skupni podpis hollywoodskih režiserjev, s katerim so se odrekli filmom, ki so jih zmontirali v nasprotju z njihovimi željami, Luther Blissett, fiktivni izvajalec medijskih potegavščin, kolektivni avtor in aktivist proti avtorskim pravicam, ter hektivistična skupina Anonymous. Deseriisova osrednja trditev je, da je nepravo ime oblika simbolne moči, ki destabilizira ločnice med Mi in Jaz, ko izvorni avtorji privzetega imena izgubijo nadzor nad njegovo predvideno funkcijo, ime pa se uporablja na svojevrstne in nepredvidene načine. Da bi izrazil to trenje med praksami, ki niso ne kolektivne ne individualne, Deseriis uporablja pojem »kondividualnosti«, oblike združevanja, ki ne predpostavlja skupnosti ali celo skupne intencionalnosti, temveč le združevanje delov.

Marco Deseriis je prejemnik štipendije Marie Curie na firenški Scuola Normale Superiore in docent v programu za medijske študije na Univerzi Northeastern v Bostonu. Je avtor dela *Neprava imena: Kolektivni psevdonimi od Ludistov do Anonymousa* (*Improper Names: Collective Pseudonyms from the Luddites to Anonymous*, 2015), ki obravnava sporno politiko in boje za nadzor nad skupnim privzetim imenom od zgodnjega devetnajstega stoletja do dobe omrežij. Njegov najnovejši raziskovalni projekt, financiran s štipendijo Evropske komisije, obravnava vznik internetnih oblik participativne demokracije v Evropi. Deseriis je tudi soavtor dela *Spletna umetnosti: umetnost povezovanja* (*Net.Art: L'arte della connessione*, 2008), prve italijanske knjige o internetni umetnosti. Njegova dela so dostopna na <https://neu.academia.edu/MarcoDeseriis>

Kristin Sue Lucas: *Refresh*, performans

V New Yorku prebivajoča umetnica Lucas je najsodobnejša verzija same sebe postala oktobra 2007, ko je na kalifornijskem višjem sodišču uspela zakonsko spremeniti svoje ime iz Kristin Sue Lucas v Kristin Sue Lucas. Na zahtevku za spremembo imena je kot razlog navedla »Refresh« (»osveži«) in se tako navezala na osvežitev spletne strani. Od takrat je umetnica ustvarila arhiv *Refresh* (2013-), zbirko časopisnih izrezkov, sodnih risb, uradnih dokumentov, dokumentacije performansov in portretov umetnice pred ter po osvežitvi, iz prepisov sodnih obravnav pa razvila trajajoč niz performansov, *Refresh Cold Reads* (2007-), v katerih gostujoči bralci na podlagi osebnega ozadja nastopijo v vlogah Kristin in Sodnika. V Ljubljani bo performans izjemoma izveden s Kristin Sue Lucas v vlogi Kristin Sue Lucas in igralcem Draženom Dragojevičem v vlogi Sodnika. Dražen Dragojevič je med drugim imel glavno vlogo in glas pripovedovalca v dokumentarnem filmu *Jaz sem Janez Janša* (2012).

Kristin Lucas je dejavna na področjih digitalne umetnosti, videa, performansa, intervencij, kiparstva in instalacij. Njena dela so bila razstavljen na Whitneyjevem bienalu leta 1997 v New Yorku in na skupinskih razstavah v MoMA, Artists Space, San Jose Museum of Art, ZKM ter na festivalih v Amsterdamu, Berlinu, Mexico Cityju, Montrealu, Torontu, New Yorku in San Franciscu. Samostojne razstave je imela v Postmasters Gallery, Or Gallery, JEMA, Windows, O.K Center for Contemporary Art, Foundation for Art and Creative Technologies, [Plug in] Basel ter na filadelfijskem Inštitutu za sodobno umetnost. Prejela je številne nagrade in štipendije, vključno s Colbert Foundation Award for Media Arts, Rema Hort Mann Foundation Grant for Video and Performance ter Urban Visionaries Award for Emerging Talent. Njene enokanalne videe distribuira newyorški Electronic Arts Intermix. Lucas živi v Oaklandu in New Yorku. <http://www.kristinlucas.com>

Gerald Raunig: Vsak začetek je divduum, predavanje

Koncept kondividualnosti je prav tako v središču nedavnega dela avstrijskega filozofa Geralda Rauniga, avtorja dela *Dividuum. Strojni kapitalizem in molekularna revolucija* (*Dividuum. Machinic Capitalism and Molecular Revolution*, Semiotext(e) / MIT Press, 2016). Po Raunigovem mnenju je »dividuum« singularnost, ki je deljiva in jo vodi načelo podobnosti. V primerjavi z individuumom, ki ga vodi načelo različnosti in razlikovanja, se dividuum zlahka kombinira z drugimi dividuumi, s katerimi ga družijo nekaj skupnih lastnosti. Raunig trdi, da je »kondividualne zbirke«, ki nastajajo iz združevanja več dividuumov, mogoče najti povsod v spletnem svetu, od ogromnih naborov podatkov, ki jih poznamo kot »masovne podatke«, prek finančnih transakcij do omrežij okuženih računalnikov, ki si delijo svojo procesno moč, ne da bi njihovi uporabniki to vedeli. Pogovor Deseriisa in Rauniga bo udeležence nagovoril k razpravljanju o tem, kako nam lahko pojma nepravlega in kondividualnosti koristita pri vnovičnem razmisleku o identiteti in kolektivni akciji v dobi, v kateri so številne oblike združevanja in povezovanja avtomatizirane, neprostoVOLjne in upravljane s strani algoritmov.

Gerald Raunig je filozof in teoretik umetnosti. Deluje na Univerzi za umetnost v Zürichu in na Evropskem inštitutu za progresivno kulturno politiko (eipcp – European Institute for Progressive Cultural Policies) na Dunaju. Je sourednik večjezikovne založniške platforme Transversal Texts in avstrijske revije *Kamion*. Je avtor del *Dividuum*, *Umetnost in revolucija* (*Art and Revolution*), *Tisoč strojev* (*A Thousand Machines*) in *Tovarne znanja, industrije ustvarjalnosti* (*Factories of Knowledge, Industries of Creativity*), ki so vsa izšla pri založbi Semiotext[e]/MIT Press. Je tudi sourednik del *Kritika kreativnosti* (*Critique of Creativity*) ter *Umetnost in sodobna kritiška praksa* (*Art and Contemporary Critical Practice*), ki sta bili izdani pri mayflybooks. Njegove knjige so bile prevedene v srbsčino, španščino, slovenščino, ruščino, italijanščino, nizozemščino in turščino. Številna njegova dela so dostopna na <http://transversal.at>

Ryan Trecartin: I-Be Area (2007), predvajanje filma

Vsi liki v filmu so žive manifestacije različnih spletnih osebnosti enega samega posameznika, s čimer je ostro vizualiziran vpliv družbenih omrežij na individualno in kolektivno identiteto. Kot pojasni umetnik: »Osnovna premisa filma je, da to, kar identificira ljudi, ni več nujno njihovo telo, temveč vsi odnosi, ki jih vzdržujejo z drugimi. Ti si svoje območje, bolj kot svoje sebstvo. Če te nekdo opiše, ta opis postane del tvojega območja, naj ti bo to všeč ali ne.«

Spremljevalni program

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Janez Janša®

razstava, kustos: Domenico Quaranta
MSUM, Ljubljana, 18. 10. - 18. 2. 2017

foto: Miha Fras / Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/im-propernames

Foto dokumentacija konference:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157688142210984

Video dokumentacija:

Marco Deseriis' lecture: vimeo.com/240680413

Wu Ming 1's lecture: vimeo.com/240761250

Kristin Sue Lucas's performance: vimeo.com/240646722

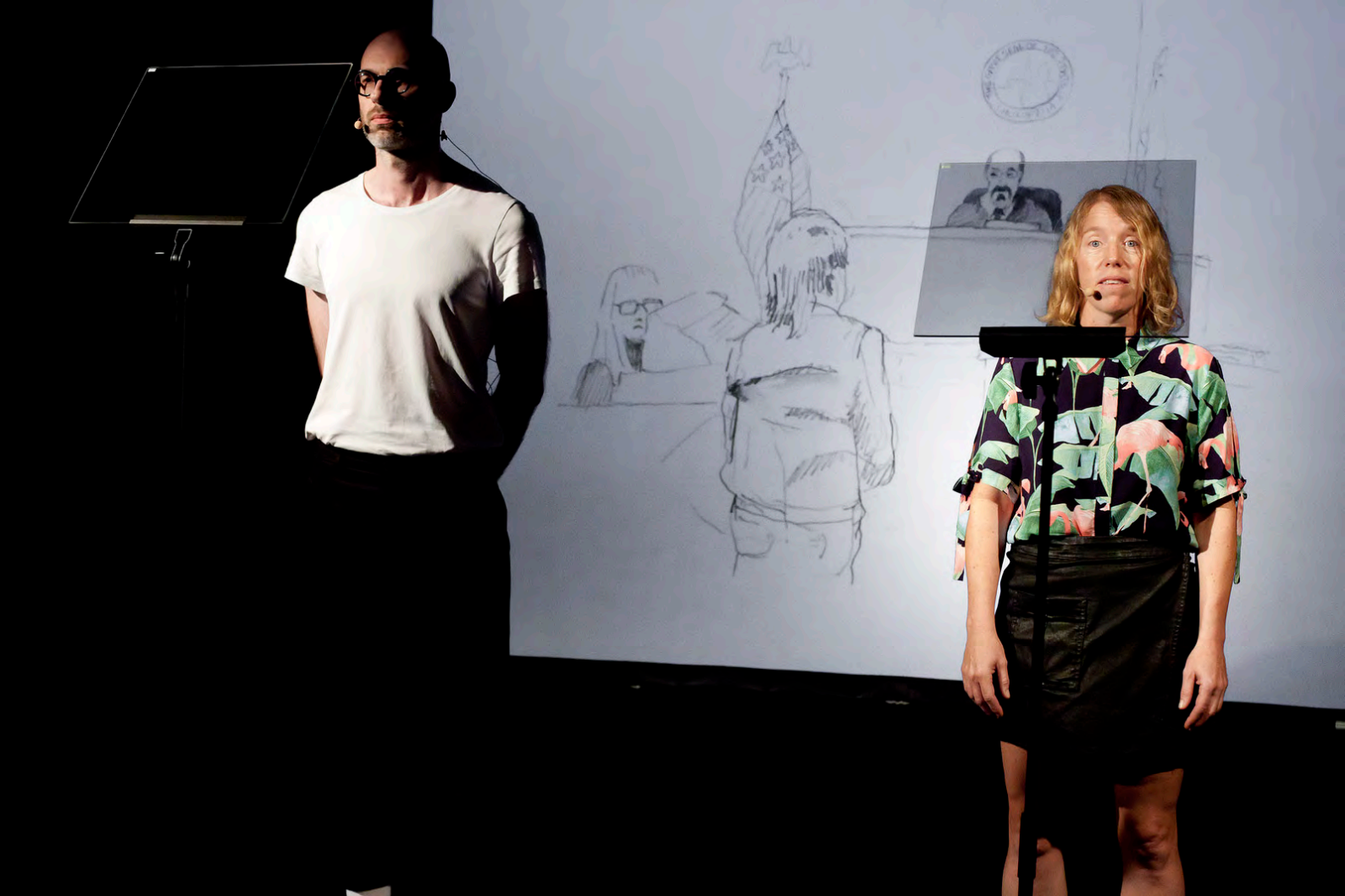

foto: Miha Fras / Aksioma

Kolofon

Kustos: Marco Deseriis

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Koprodukcija: CUK Kino Šiška

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Dogodek je izveden v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), the Institute of Network Cultures (NL) and NeMe (CY).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana in Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji.

Izvedbo tega projekta financira Evropska komisija. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Medijska pokrovitelj: Radio Študent, TAM-TAM

Aksioma | Projektni prostor
29. 11. – 15. 12. 2017

Forenzika izkoriščanja je zbirka zemljevidov in dokumentov, ki so nastali kot rezultat raziskav, ki jih je zadnjih nekaj let izvajal SHARE Lab. Zemljevidi so bili obiskovalcem v pomoč pri raziskovanju nevidnih plasti sodobnih tehnoloških črnih skrinjic in njihovih fraktalnih dobavnih verig, saj razkrivajo različne oblike skritega dela in izkoriščanje materialnih virov in podatkov.

Obstaja mnogo razlogov, zakaj bi nas morale zanimati črne skrinjice, ki se skrivajo v *Facebookovi algoritemski tovarni*, prvem zemljevidu na razstavi. Posredujejo in beležijo namreč vsako našo interakcijo, naše najgloblje zasebne komunikacije, naše vedenje in dejavnosti. Med temi nevidnimi zidovi se algoritmi v vsakem trenutku odločajo, katere informacije se bodo pojavile v naši informacijski sferi, kakšne vsebine bodo postale del naše realnosti in kaj bo cenzurirano ali izbrisano. Poleg tega so te črne skrinjice opredelile nove oblike dela in izkoriščanja in ustvarile ogromno količino bogastva in moči za lastnike nevidnih nematerialnih tovarn, kar ustvarja ogromno ekonomsko vrzel med tistimi, ki imajo v lasti in nadzirajo sredstva produkcije, in uporabniki, ki pogosto živijo pod pragom revščine. Skrite neke globoko pod plastmi Facebookovih algoritemskih strojev so nove oblike potencialnih kršitev človekovih pravic, nove oblike izkoriščanja in mehanizmov manipuliranja, ki vsak dan vplivajo na milijarde ljudi.

Kompleksne krajine algoritemskih tovarn ne razkrivajo le oblik izkoriščanja, temveč tudi vse naše v omrežja povezane naprave in razsežno strukturo interneta, ki konstituira te sisteme, številne zanimive zgodbe, ki se skrivajo za nevidnimi plastmi fraktalnih produkcijskih verig, pa tudi izkoriščanje virov in potrošnje energije. Nevidno delo, ki se skriva na nevidnih prepovedanih lokacijah – od globokih rudnikov prek pisarniških skrinjic podjetij podizvajalcev do nevidnih delovnih prostorov digitalnega dela po vsem svetu –, je fokus *Anatomije sistema umetne inteligence*, drugega zemljevida na razstavi. Ta zemljevid bo obiskovalce popeljal skozi rojstvo, življenje in smrt neke naprave v omrežju, ki temelji na centraliziranem sistemu umetne inteligence, Amazon Alexa, pri čemer bo razkril njeno razširjeno anatomijo in različne oblike izkoriščanja.

Oblak podpirajo ogromne količine težkega in običajno slabo plačanega človeškega dela, ki se skriva v podtalju. Včasih je človeško delo tam zgolj zato, da nadomesti algoritemske procese; včasih služi kot povratna informacija za algoritme; včasih pa z njim upravljajo algoritmi sami. V svetu, kjer je »nevtralnost«¹ algoritmov zanesljivejša od človeških odločitev, je človeško delo pazljivo skrito za vmesniki in daleč od bleščečega glavnega sedeža firm. Človeško delo se v tem smislu obravnava kot umazano in kot nekaj, kar bi moralo biti nevidno, v nasprotju z minimalističnimi dizajnerskimi vmesniki in hladnimi ter zanesljivimi algoritmi, ki so postali obraz omrežene družbe. Kognitivna delovna sila, zadolžena za neoprijemljive načine produkcije tehnologije, kot so raziskovanje, konceptualizacija in oblikovanje, pa je popolnoma ločena od fizične realnosti, povezane z materialno produkcijo njenih idej. Delovni prostori tehnoloških kognitivnih tovarn 21. stoletja, npr. Facebookove in Googleove pisarne v Silicijevi dolini in drugod, uprizarjajo idealne rekreativne paradigme, ločene od različnih realnosti, ki jih povzročajo: nečloveških delovnih pogojev, radioaktivnih krajin, revščine, bolezni in smrti.

Prof. **Vladan Joler** je ustanovitelj fundacije Share in profesor na Univerzi v Novem Sadu. Je vodja laboratorija SHARE Lab, ki se ukvarja z raziskovanjem in preučevanjem podatkov z namenom raziskovanja različnih tehničnih vidikov presečišč med tehnologijo in družbo. Fundacija Share je neprofitna organizacija, ki se posveča zaščiti pravic državljanov interneta in spodbujanju pozitivnih vrednot odprtosti, decentralizacije, prostega dostopa in izmenjave znanj, informacij in tehnologij.

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Vladan Joler

Forenzika izkoriščanja (Exploitation Forensics)

predstavitev

Aksioma | Projektni prostor, 4. 10. 2017

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/exploitation.forensics

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157690127939064

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/246256573

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Facebookova algoritemska tovarna (zemljevid)

Vladan Joler (SHARE Lab): raziskovanje, besedilo, zbiranje podatkov in vizualizacija

Andrej Petrovski (SHARE Lab): raziskovanje, besedilo in lektoriranje

Sodelujoči: Nikola Kotur, Kristian Lukic in Jan Krasni

Facebookova algoritemska tovarna (video)

SHARE Lab v sodelovanju s Katarzyno Szymielewicz (Panoptikon Foundation)

Posebna zahvala: EDRI in Digital Rights Fund

Anatomija sistema umetne inteligence

Vladan Joler (SHARE Lab) in Kate Crawford (AI Now)

Posebna zahvala: Joana Moll in Mozilla Open IoT Studio

Razstava je izvedena v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Boštjan Čadež

PD4

VR instalacija

Aksioma | Projektni prostor

19. 12. 2017 – 5. 1. 2018

Lutkovno gledališče Ljubljana, v okviru festivala LUTKE 2018

13. – 16. 9. 2018

Rote Fabric, Zurich, Švica, v okviru DIY festivala Flick The World

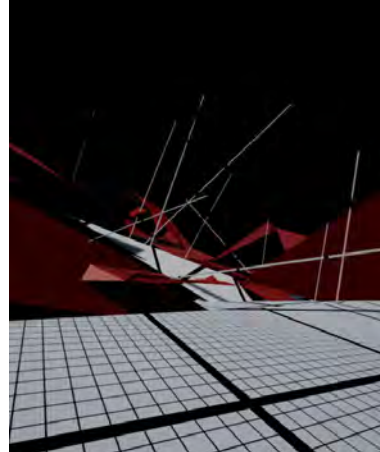
29. 9. 2018

Center urbane kulture Kino Šiška

12. – 16. 11. 2018

Delavski dom Trbovlje, v okviru festivala Speculum Atrium

17. - 19. 10. 2019

»Pri vrednotenju sistemov je umetnik perspektivist, ki razmišlja o ciljih, mejah, strukturi, vnosu, rezultatih in s tem povezanih aktivnostih v sistemu in zunaj njega. Predmet ima skoraj vedno fiksno obliko in meje, skladnost sistema pa se lahko spreminja v času in prostoru, njegovo vedenje določajo tako zunanje razmere kakor tudi njegovi lastni mehanizmi nadzora.«

— Jack Burnham: Estetika Sistemov¹

Razstavni prostor v delu *PD4* je prazen. V njem so samo VR-očala² in par oddajnikov. Umetniški predmet se ne nahaja v tridimenzionalnem prostoru. Njegov predmet je virtualno telo, ki se razteza v algoritmično neskončnost nadomestne resničnosti.

Delo *PD4* raziskuje idejo o prisotnosti in zavedanju samega sebe, ki se meri z učinki, kot so občutek za prostor, čas, telo, razpoloženje. Ukvarja se tudi z idejo o (ne)resničnih prostorih. Obiskovalec/ka postane igralec/ka v resničnostni igri, v kateri nenehno izgublja občutek za lastno telo in ravno zato še bolj občuti težo lastne telesnosti. Avtor si z grajenjem monokromatskih avtogenerativnih levitacijskih arhitekturnih elementov zamišlja programirani prostor, ki ga proizvaja igralec/ka s pogledom. Zanimajo ga improvizacijska estetika in metamorfoze v živo računanje skulpture, pri katerih spreminjajoči se prostor postane psihološki portret gledalca/ke. Aktivni igralci/ke se spopadajo z občutkom za ravnotežje in orientacijo v nepredvidljivem nenehno rastočem prostoru. Pasivne gledalce/ke pa preraščajo rastoče konstrukcije, zaradi česar se znajdejo v dvakratnem notranjem prostoru: najprej v prostoru znotraj virtualne arhitekture, potem v prostoru znotraj lastnih zaznavnih aparatov. Kar gleda, ni digitalna podoba, temveč zelo telesna podoba. Arhitektura prostora ni nekaj zunanjega, temveč notranji niz značilnosti, ki rastejo v različnih nivojih sintakse in se kažejo kot skupek naključnih formacij. Te diskretne sekvence se v prostoru prevajajo kot neprekinjeni dogodki. Celotno okolje v *PD4* je kot občutljivo nadomestno telo, sestavljeno iz točkovnih podatkov, ki se razkrajajo ali zgoščujejo.

Prostor nadomestne resničnosti *PD4* je programiran z zbirko integriranega orodja Unreal Engine 4 za profesionalne razvijalce iger, simulacij in vizualizacij.³ Simulacije komercialnih virtualnih prostorov, ki med drugim uporabljajo to orodje, se ponavadi ukvarjajo s približevanjem resničnosti, Čadeža pa zanima raziskovanje meja algoritmičnih svetov. Zanimajo ga telesni in mentalni učinki, ki uporabnikom uhajajo izpod nadzora. Estetika v *PD4* ne teži k učinkom, ki bi bili »boljši od resničnosti«. V delu *PD4* se igralec/ka z ničimer ne identificira. *PD4* je simulaker, je hoja po nadomestni

¹ Jack Burnham: *Systems Esthetics [Estetika sistemov]*, v: Artforum, New York, 1968, stran 32. Glej tudi: Jack Burnham: *Systems Esthetics*, v: Richard Kostelanetz, ur.: *Esthetics Contemporary*, Buffalo: Prometheus Books, 1978, 160–171.

² Očala za zaznavanje virtualne resničnosti.

³ V neprofitne namene je orodje *Unreal Engine 4* prosto dostopno vsem uporabnikom. Unreal okolje se predvaja v VR-očalih, ki so povezana z laserskimi oddajniki Lighthouse (HTC Vive) ter omogočajo sledenje obiskovalcu po celotnem prostoru.

naravi, v nepovezanem svetu z novo geografijo, ki preizkuša meje lastne zaznave. Igralec/ka se ukvarja s svojo telesnostjo, globino, višino, išče orientacijsko točko, pri čemer so izzvani vsi ustaljeni oziroma naučeni zaznavni procesi. Igra nima scenarija, nima pripovedi, ima generativne scene, ki se nenehno spreminjajo, rastejo in časovno-prostorsko neskončno prevračajo same vase. Igra nima cilja, ki bi ga lahko nadzirali, predvideli ali dosegli, ker vodi v razširjanje zavesti, do katere pridemo z medijem telesnosti in miselnih procesov. Igra ni usmerjena v eskapistično zatekanje v zabavno industrijo in sintetični užitek. Če ima PD4 kakšen cilj, potem je to pokazati, da je največja iluzija ideja o objektivni resničnosti, da obstaja svet, ki je trden, nespremenljiv, ki ga je možno zaznavati takšnega, kot je. Kajti deduktivno ne moremo dokazati, da »resnični svet« obstaja, ne da bi v dokazu upoštevali našo domnevo, »da resnični svet obstaja«. Glede na doslednost človeških zaznav in našo navidezno nezmožnost, da bi vplivali na izsledke o teh zaznavah, upravičeno verjamemo, da neka realnost obstaja kot učinek naše zaznave. Največ, kar lahko rečemo, je, da neki resnični svet obstaja samo zato, ker nimamo zadostnih dokazov, da ne obstaja.

Posodobljene VR-tehnologije z visoko HD-resolucijo in najmanjšim možnim zamikom napovedujejo novo revolucijo v postinformacijski dobi. VR-konzole končno upoštevajo ogljikovo telo, ki je bilo več desetletij obsojeno na pasivno sedečo izkušnjo. Pri VR-tehnologiji igralec/ka nima nadomestnega telesa oziroma avatarja, ki ne bi bil podvržen telesnim funkcijam. Virtualno okolje je aparat za zaznavanje razmerij, ki upošteva napetost med svobodo in nujnostjo. Pojavlja se kot vzročna mreža neskončnih razsežnosti, ki je ni možno v celoti izračunati ali predvideti, kajti človeško telo nima enovitega ali zgolj geometričnega občutka za prostor, ki bi ga bilo možno določiti z meritvami razdalj. Prostor ni enovit, temveč zgoščen ali razpršen kot čas, in delo PD4 izziva občutek za oba.

PD4 je generator nadomestne resničnosti, je programirana skulptura, ki omogoča igralcem/kam, da doživljajo okolje, ki arhitekturo prevaja v situacijo. PD4 proizvaja zaznavni spekter, ki ni bolj resničen od resničnega, temveč resničen v vsej svoji telesni in mentalni zaznavnosti.

Boštjan Čadež (1979) je intermedijski umetnik. Študiral je industrijsko oblikovanje na ALUO v Ljubljani. Dobil je priznanje za posebne študijske dosežke za oblikovanje pnevmatike *Sporty*, ki jo še danes proizvaja in prodaja podjetje Sava. Sočasno je bil aktiven kot grafitar ter objavil tri kompilacije zvočno odzivnih animacij na internetni strani takrat popularnega mp3-predvajalnika Winamp. Z interaktivno računalniško igračo *Line Rider* (2006), oblikovano pod mentorstvom profesorja Zdravka Papiča, je bil uspešen na svetovnem trgu in za delo prejel prestižno nagrado za inovacijo na srečanju razvijalcev računalniških iger v San Franciscu. Na 13. bienalu mladih ustvarjalcev Evrope in Sredozemlja (2008) je z Veliborjem Barišičem (Veli Silver) zasnoval projekt *PPP box*, v okviru katerega je razstavljalo več ducat umetnikov v pomembnih galerijah lokalno in mednarodno.

Aktivno deluje na področju videoprojekcij, ki so generirane v realnem času. Je eden ključnih ustvarjalcev na področju videomapiranja arhitekture in interjerjev v slovenskem prostoru. Z intermedijskim umetnikom Markom Batisto sta zasnovala performans *Časovni diagrami* (Kino Šiška, Stara elektrarna, +MSUM, 2013). Leta 2013 je prejel tudi nagrado zlata ptica v kategoriji intermedijske umetnosti. Istega leta je v produkciji Zavoda Aksioma razvil robotsko instalacijo *Avtoportret* (Projektni prostor Aksioma, 2013). Z videoprojekcijami v realnem času deluje kot član razširjene ekipe umetniškega kolektiva Cirkulacija 2, s katero je med drugim mapiral pročelje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (2010). V okviru Cirkulacije 2 je zasnoval številne mapirane videopovršine v projektih *URBI et ORBI/Platforma za totalno umetnost* (Svetlobna gverila, Kino Šiška in Tovarna Rog, 2011), *Platforma za totalno umetnosti: Hrup kot metafora* (Galerija Močvara, Zagreb, 2012), v Cirkulaciji 2 pri celovečernih skupinskih umetniških performansih, kot so bili *Hrup smo mi: Prostor časa* (2014), *RadArt #6 :: Radar rizom* (2015), *Hrup smo mi::Kulturni vmesniki* (2015), *Welcome to ATT/AND* (Ljubljana, Reka, 2016), samostojno pa se je predstavil z instalacijo *Roj* (2016). V sodelovanju z umetnikom Nevenom Kordo je razvijal videoprojekcije za večje arhitekturne površine v seriji *Paralelni svetovi* (AKC Metelkova mesto, 2006–2011), s Kordo je zasnoval tudi v živo generirani video-plesni performans *Odmevi* (Stara elektrarna, 2009). Z delom *Tekstom(l)at* sta se v sodelovanju z umetnico Lino Rica predstavila na skupinski razstavi *Cik-Cak* (Galerija Škuc, Mesto žensk, 2015) in na 8. Trienalu sodobne umetnosti – U3 (Moderna galerija Ljubljana, 2016). Z delom *Abecedna juha* se je med drugim predstavil na 18. mednarodnem festivalu sodobnih umetniških praks *Pixelpoint* (Mestna galerija Nova Gorica, 2017).

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/pd4

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157691327271255

Kolofon

Produkcija: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto)

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Vizualna umetnost

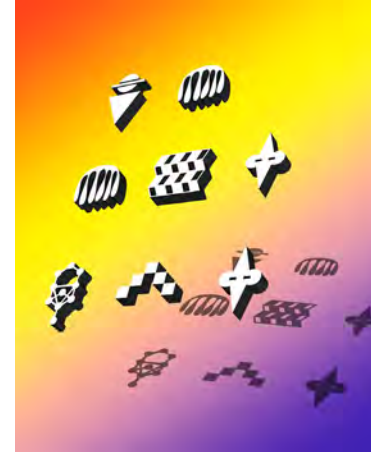

Amy Suo Wu

Kolektiv Kandinski

(The Kandinsky Collective)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
18. 1. - 17. 2. 2017

Leta 2013 je CIA razkrila sto let stara navodila iz prve svetovne vojne za izdelavo nevidnega črnila. Do razkritja je prišlo zaradi prepričanja, da te metode ne predstavljajo več grožnje za nacionalno varnost zaradi napredne tehnologije digitalnega kodiranja, zaradi katere je nevidno črnilo postalo zastarelo. Toda ali so te stare tehnike zares tako neškodljive, kot se zdi? Dandanes, ko večina ljudi komunicira digitalno, ko je večini naših spletnih dejavnosti mogoče slediti, jih snemati in komodificirati, se je morda res varneje zateči k analognemu papirju in nevidnemu črnilu. »Neumni« medij papirja podatkov ne izdaja nehote in prav zato, ker se ne zdi grozeč, se zdi papir zanimiva alternativa. Navsezadnje se v zadnjem prizoru filma *Citizenfour* (2014), dokumentarca Laure Poitras o Edwardu Snowdenu, k papirju in pisalu v zasebni komunikaciji zateče tudi novinar Glenn Greenwald.

Nevidno črnilo je oblika skrivne pisave, ki jo poznamo tudi pod imenom steganografija; to je umetnost in znanost skritosti vsem na očeh, kar je tudi predmet raziskovanja Amy Suo Wu z naslovom *Taktika in poetika nevidnosti*, ki poteka že dve leti. V svojih raziskavah skuša avtorica oživiti analogno steganografijo kot taktiko, s katero se je mogoče izogniti digitalnemu nadzoru, ker je morda učinkovitejša od digitalne kriptografije zaradi svoje subverzivne »neomrežene« preprostosti in možnosti bolj demokratične in dostopnejše rešitve za ljudi, ki so tehnično manj privilegirani. Njen raziskovalni projekt skuša obuditi zastarele, nizkotehnološke in pozabljene medije in spodbuja alternativne in eksperimentalne načine komuniciranja in (so)ustvarjanja taktičnih in poetičnih načinov komuniciranja kot enega od načinov, kako se je mogoče zaščititi pred nadzorom ob hkratnem ohranjanju vidnosti za kolege.

Kot del svojih potekajočih raziskav je Amy Suo Wu za razstavo *Kolektiv Kandinski* uporabila spekulativno fikcijo kot strategijo za osvetljevanje diskurza, ki obdaja njeno raziskovanje analogne steganografije; zasebnost, nadzor in instrumentalizacija umetnosti in grafičnega oblikovanja v medijskem aktivizmu. Razstava *Kolektiv Kandinski* – ki se oddaljuje od govoric, da naj bi umetnika Vasilija Kandinskega med drugo svetovno vojno zaposlila britanska obveščevalna služba z namenom tihotapljenja skrivnih sporočil, ki naj bi bila zašifrirana v njegovih abstraktnih, sistematičnih in simboličnih umetniških delih – raziskuje subverzivni potencial uporabe formalnega jezika umetnosti kot sredstva za skrivanje sporočil. Razstava, postavljena v bližnjo prihodnost, ko naj bi zasebnost postala zločin, je pravzaprav uprizorjena razstava aktivistov za zasebnost, ki nastopajo kot kolektiv sodobne umetnosti, ki je privzel abstraktno umetnost kot krinko, pod katero lahko nastaja podtalni komunikacijski kanal.

Amy Suo Wu, ki se je rodila na Kitajskem in odrasla v Sydneyju, zdaj pa živi v Rotterdamu, je umetnica, oblikovalka in pedagoginja, ki raziskuje, kako tehnologija, jezik in mediji oblikujejo ljudi in vice versa. Njena hibridna praksa, ki temelji na raziskovanju, se ukvarja s tem, kako je mogoče delovati in posredovati na kritične in igrive načine.

Od leta 2013 deluje na Akademiji Willema de Kooninga (nizozemska akademija za umetnost in oblikovanje s sedežem v Rotterdamu), kjer predava Oblikovalsko raziskovanje, koncept in podobo na oddelku za grafično oblikovanje in predmet o hekerstvu, ki ga poslušajo študenti vseh disciplin. Isto leto je soustanovila tudi Eyesberg, atelje za (grafično) oblikovanje, ki se posveča konceptualnim in eksperimentalnim pristopom. Na Nizozemskem je pripravila oziroma organizirala tudi več delavnic in festivalov o ustvarjanju fanzinov.

S svojim delom se je predstavila na simpoziju ISEA v Istanbulu, festivalu MINE, YOURS, OURS na Hrvaškem, v galeriji 12 New Media HUB v Beogradu, na 55. beneškem bienalu, na festivalu Gogbot v nizozemskem mestu Enschede, v galeriji SIGN v Groningenu, v umetnostnem centru TENT v Rotterdamu, v galeriji Showroom MAMA v Rotterdamu, v ustanovi Art Rotterdam, v umetnostnem centru WORM v Rotterdamu in v zavodu V2 v Rotterdamu.

foto: Aksioma

Publikacija

Brošura

Florian Cramer »Skrito vsem na očeh. Amy Suo Wu: Kolektiv Kandinski«
PostScriptUM #28
Ljubljana 2017

Dostopna kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-brošura (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: http://aksioma.org/pdf/aksioma_PostScriptUM_28_SLO_Cramer.pdf

Spremljevalni program

Amy Suo Wu

Taktika in poetika nevidnosti

predavanje v okviru dogodkov ALUO uho

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, 17. 1. 2017

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/kandinsky.collective

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157679443537065

Video dokumentacija predavanja Amy Suo Wu:

vimeo.com/201556654

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistent: Tim Alexander Braakman

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Predavanje organizirano v sodelovanju z: Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Dorotea Škrabo

Prepovedano fotografiranje

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor
22. 2. – 10. 3. 2017

Filodrammatica Gallery, Rijeka, Hrvaška
11. – 26. 5. 2017

UGM Studio, Maribor, v okviru skupinske razstave »Hej, me vreda sliši?«
26. 1. – 24. 2. 2018

Fotopub, Novo mesto
1. – 4. 8. 2018

Galerija VN, Zagreb, Hrvaška, v okviru skupinske razstave *All That Happens Must Be Known*
4. – 29. 9. 2018

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Sodobna orodja za produkcijo podob so vsakogar spremenila v proizvajalca, distributerja in potrošnika podob. Trenutno stanje informacijske preobremenjenosti je v podobah našlo eno svojih najbolj iskanih vsebin, ki se izmenjuje prek instantnih sporočil, platform za družbeno mreženje, kot sta Facebook in Twitter, orodij za mikrospletnikovanje, kot je Tumblr, in drugih storitev, kot sta Instagram in Snapchat. Kot je opozoril umetnostni kritik David Joselit, »obseg širjenja podob in hitrost njihovega potovanja še nikoli nista bila večja«.¹

Vpliv tega stanja na profesionalno vizualno produkcijo in likovno umetnost je treba še prepoznati, toda o tem že razglabljajo številni raziskovalci in umetniki. Že leta 2002 je umetnik Seth Price razpravljal o spletni »razpršitvi« kot močni alternativni uradnim sistemom cirkulacije umetnosti.² Kasneje je umetnica Hito Steyerl pisala o potencialu »revne podobe«, nizkokakovostne različice artefakta, ki obstaja izven spleta, revna podoba pa brezplačno kroži na internetu, kjer jo uporabniki lahko dajejo v souporabo, jo skrčijo, premešajo in pogosto oklestijo povezav z izvirnim avtorjem;³ umetnik Brad Troemel pa je govoril o »atletski estetiki«, kakor je opisal hiter in kvantitativen pristop k produkciji umetnosti, ki ga umetniki privzamejo za ohranjanje navzočnosti na spletu, kjer se soočajo s skrčenimi razponi pozornosti in z načini realizacije, ki se popolnoma razlikujejo od tistih v prostorih, namenjenih umetnosti.⁴ Tega ne smemo pozabiti, ko razmišljamo o delu mlajših generacij umetnikov, ki so bili uporabniki digitalnih naprav in udeleženci v ekonomiji družbenega mreženja, še preden so postali umetniki. »Digitalna domorodka« Dorotea Škrabo, ki je študirala umetnost in oblikovanje, je odrasla v takšnem okolju. Še preden je postala vizualna umetnica, je bila uporabnica računalnikov in pametnih telefonov. Zanja je produkcija spletnih podob performativna gesta: umetnin ni mogoče razumeti kot avtonomne artefakte, temveč kot sledove umetnika, »gledalci« pa niso potrošniki dovršenega artefakta, temveč so aktiven del še potekajočega procesa.

V svoji novi instalaciji *Prepovedano fotografiranje*, ki jo je zasnovala za Projektni prostor Aksioma, se Škrabova opira na ta izhodišča. Razstavo sestavljata dve osrednji deli. V *Naj jedo potico* (*Let them eat cake*) so podobe natisnjene na tortah. Ti priboljški, ki jih je mogoče pojesti, predstavljajo »posnetke« (snap), objavljene na Snapchatu, telefonski aplikaciji, ki uporabniku omogoča, da z drugimi uporabniki razvije intenziven dialog s pomočjo podob. Vse objave so po 12 urah izbrisane iz uporabnikove Snapchatove »zgodbe«. Začasna narava teh podob zato spodbuja lahkomišelnost in poudarja naravnejši tok interakcije. Obiskovalci razstave so vabljeni, da pojedjo kos torte, kar pomeni metaforičen, a igriv in angažiran komentar o bežni naravi spletnih podob.

1 David Joselit, *After Art*, Princeton University Press 2012

2 Seth Price, »Dispersion«, 2002–, dostopno na spletnem naslovu www.distributedhistory.com/Disperzone.html.

3 Hito Steyerl, »In Defence of the Poor Image«, *eflux journal*, 11/2009, dostopno na spletnem naslovu www.e-flux.com/journal/in-defense-of-the-poor-image/.

4 Brad Troemel, »Athletic Aesthetics«, *New Inquiry*, 10. maj 2013, dostopno na spletnem naslovu <http://thenewinquiry.com/essays/athletic-aesthetics/>.

foto: Aksioma

Drugo delo, *Muzej Lowres (Musée du Lowres)*, je replika tistega dela muzeja Louvre, kjer je razstavljena Mona Lisa. Osrednji del je zaslon v baročnem okvirju, ki obdaja umetnico, ki oponaša Leonardovo umetnino. Mobilne naprave, na katerih so naložene številne podobe, besedila in emotikoni, so pritrjene na površino zaslona in spodbujajo obiskovalce, naj nekoliko spremenijo umetnino s pomikanjem skozi njihovo vsebino. Ob osrednjem delu je na mobilnih telefonih razstavljena vrsta videoposnetkov, ob njih pa zlato uokvirjeni ogromni podpisi k posnetkom, kar ironično sprevrča tradicionalni odnos med likovno umetnino in podatki o kontekstu.

Dorotea Škrabo (1992) je vizualna umetnica rojena na Reki, ki živi in dela v Ljubljani. Ukvarja se predvsem s fenomenom slike v obdobju interneta - raziskuje odnose med novimi mediji, popularno kulturo in umetnostjo, zlasti v zvezi z omejitvami družbenih omrežij. V svojih kratkih spletnih videih razvija kritičen odnos do aktualnih trendov, poleg tega pa sodeluje na različnih umetniških razstavah. Od leta 2015 je članica umetniškega kolektiva FrešTreš. Predstavljala se je na številnih študentskih razstavah Naravoslovnotehniške fakultete in Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, v Kinu Šiška, v Multimedijem centru KIBLA, MoTa Pointu, Fotopub festivalu, Metricubi, CTK-RI. Trenutno končuje magistrski študij Grafičnega oblikovanja na Akademiji za Likovno Umetnost in Oblikovanje v Ljubljani.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/no.photos

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157678574262033

Video dokumentacija o razstavi:

vimeo.com/213089831

vimeo.com/211284718

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Projekt je nastal v okviru U30+ – iniciative za podporo mladih umetnikov.

Mentorja: Janez Janša (produkcija), Domenico Quaranta (besedila)

Zahvale: Loški muzej, Petra Švajger

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša *Janez Janša®*

razstava, kustos: Domenico Quaranta

Janez Janša®

Janez Janša® is a registered trademark owned by
Janez Janša, Janez Janša and Janez Janša.

MSUM, Ljubljana
18. 10. 2017 – 18. 2. 2018

UGM Studio, Maribor
2. – 31. 3. 2018

Leta 2007 so se trije slovenski umetniki včlanili v Slovensko demokratsko stranko (SDS) in uradno spremenili ime v ime strankarskega prvaka, tedanjega slovenskega premiera, Janeza Janše. Preimenovali so se sicer iz osebnih razlogov, a ločnice med njihovim življenjem in umetnostjo so se začele zabrisovati na najrazličnejše nepričakovane načine. Od tedaj živijo svoja zasebna in javna življenja ter delajo posamično in skupinsko z istim imenom ter tako raziskujejo filozofske, psihološke, politične, biopolitične, zgodovinske, pravne, ekonomske, lingvistične in družbene implikacije spremembe imena. Pri tem so svoje življenje spremenili v trajajoči performans, svojo umetnost pa v močno sredstvo za razmislek o ritualih in konvencijah in za razpravo o statusu in funkciji stvari, povezanih z identiteto, kot so podpis, potni list, osebna izkaznica ter kreditne in plačilne kartice.

Antološka razstava po desetih letih nam podaja pregled zgodbe, ki kljub močni zakoreninjenosti v Sloveniji in njeni nedavni zgodovini zastavlja kar nekaj univerzalnih vprašanj o identiteti v dobi biopolitike in o umetnosti v informacijski dobi, ter jo projicira v prihodnost s tem, da najavlja registracijo imena Janez Janša kot blagovne znamke za naslednjih deset let. Kaj je v imenu? Kako se navezuje na lastništvo, pravni status, samozaznavanje, samopredstavitev, profiliranje, nadzor, avtorske pravice in komodifikacijo jezika ter s tem povezane teme, ki opredeljujejo sodobno stanje? Kaj je umetniško delo in kje so meje, ki ga opredeljujejo glede na življenje, institucije in podjetja?

Razstava *Janez Janša®* je nastala v koprodukciji Moderne galerije (MG+MSUM) in Aksiome – zavoda za sodobno umetnost, Ljubljana, kurira pa jo neodvisni kustos Domenico Quaranta. Predstavlja obsežen izbor del in projektov Janeza Janše, Janeza Janše in Janeza Janše v zadnjih desetih letih. Večina se jih je porodila kot stranski učinek spremembe imena in s tem povezanih življenjskih dogodkov, ki so sledili. Kot dejanje, ki so ga izvedli brez eksplicitnih umetniških ali političnih namenov, je sprememba imena sprožila vrsto posledic, reakcij in interpretacij, ki so bile umetniške ali pa politične. Z umetniškega vidika je bila sprememba imena dojeta ali kot performans ali kot provokacija. S političnega vidika so jo dojemali ali kot dejanje politične afilijacije ali odpora. Te interpretacije so se pogosto odražale v javnih izjavah in prispevkih v medijih. S povsem administrativnega vidika je bila sprememba imena zakonit postopek, ki je – samodejno ali po predhodni prošnji – prinesel relevantne dokumente – osebne izkaznice in potne liste, rojstne in poročne liste itn.

Razstava je del projekta *State Machines – Umetnost, delo in identiteta v času globaliziranih algoritmov*, ki preučuje nove odnose med državami, državljani in brezdomovinstvom, ki ga omogočajo nove tehnologije, s posebnim poudarkom na tem, kako te tehnologije vplivajo na identiteto in državljanstvo, digitalno delo in finance.

Janez Janša deluje znotraj preseka klasičnih vizualnih medijev, konceptualnih praks, ter novih medijev. Leta 2003 je zastopal Slovenijo na 50 beneškem bienalu, razstavljal je v New Yorku, Sao Paulu, Londonu, Berlinu, Rimu, Madridu, Pragi, Budimpešti, Ljubljani, Beogradu, Tirani ter drugod.

Janez Janša je avtor, izvajalec in režiser interdisciplinarnih predstav, med drugimi Miss Mobile, Mi vsi smo Marlene Dietrich FOR in Pupili, papa Pupilo in Pupilčki. Svoja dela redno predstavlja na evropskih festivalih sodobnih scenskih umetnosti ter v ZDA. Direktor Maske, zavoda za založništvo, kulturno in producersko dejavnost iz Ljubljane.

Janez Janša je izkušen novomedijski umetnik, priznan tako doma kot v tujini, ki ima za sabo odmevne umetniške projekte, ki so bili med drugim predstavljeni na Manifesti 4, Ars Electronici, ZKM, ISEA, ARCO, v Kiasmi, MNAC, MMOMA, MMSU in MSUM. Dobitnik nagrade ARCO/Beep 2007 za digitalno umetnost.

Spremljevalni program

Domenico Quaranta

Janez Janša®

voden ogled

MSUM, Ljubljana, 19. 10. 2017

Adela Železnik, kustosinja MG+MSUM

Janez Janša®

voden ogled

MSUM, Ljubljana, 19. 10. 2017

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Janez Janša®

voden ogled

MSUM, Ljubljana, 3. 12. 2017

Adela Železnik, kustosinja MG+MSUM

Janez Janša®

voden ogled

MSUM, Ljubljana, 7. 12. 2017

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Janez Janša®

voden ogled za študente ALUO

MSUM, Ljubljana, 13. 12. 2017

Jaz sem Janez Janša

projekcija filma

Kinodvor, Ljubljana, 22. 10. 2017

Urša Chitrakar, Konstantina Georgelou, Janez Janša, Mala Kline, Lev Kreft in Aldo Milohnič

Kaj je ime?

konferenca, kustos: Janez Janša

MSUM, Ljubljana, 10. 1. 2018

Jaz sem Janez Janša

projekcija filma

Kinodvor, Ljubljana, 10. 1. 2018

Mladen Dolar, Jela Krečič in Robert Pfaller

Janez Janša and Beyond

predstavitev knjige

Kinodvor, Ljubljana, 10. 1. 2018

Domenico Quaranta

Janez Janša®

predstavitev kataloga in voden ogled

Kinodvor, Ljubljana, 11. 1. 2018

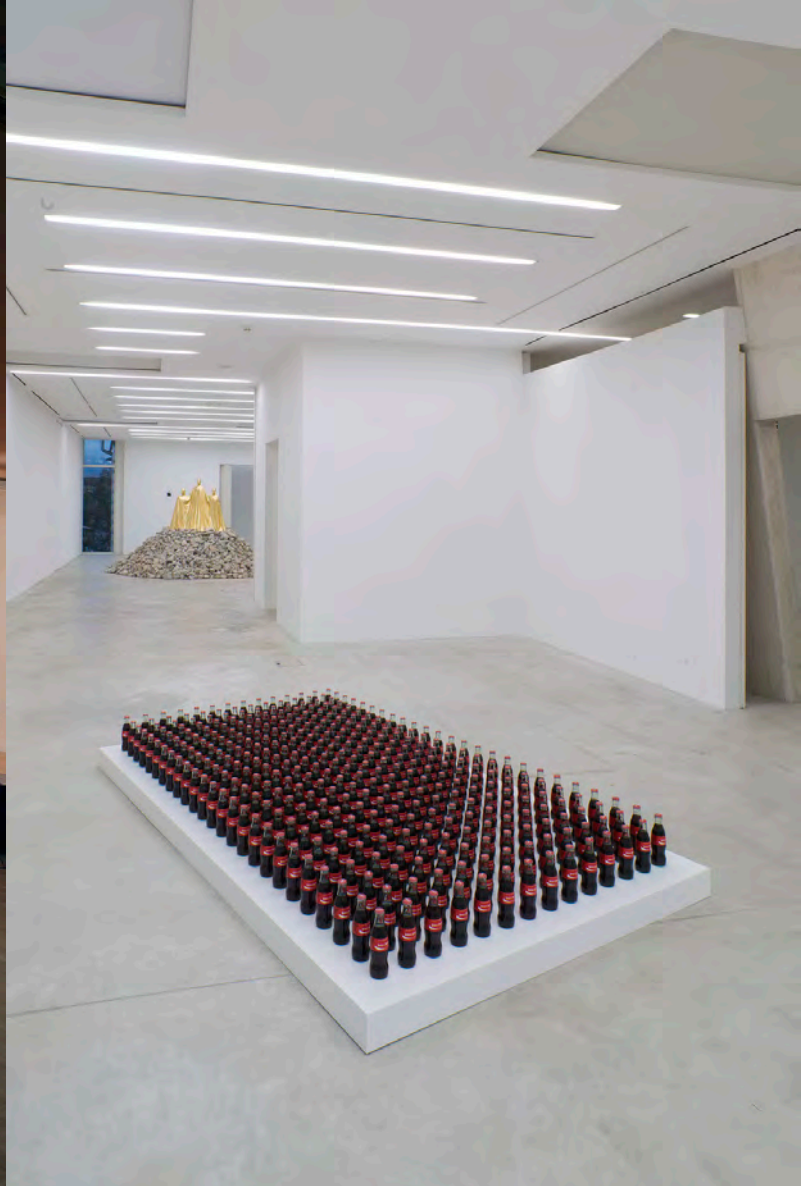

foto: Dejan Habicht / Moderna galerija

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

www.mg-lj.si/si/razstave/2115/janez-jansa-janez-jansa-janez-jansa

www.janezjansa.si/works/janezjansa-r

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157688746795344

foto: Dejan Habicht / Moderna galerija

Kolofon

Gostujoči kustos: Domenico Quaranta

Producenta Moderna galerija Ljubljana in Aksioma – Institute for Contemporary Art, Ljubljana

Vodja produkcije: Igor Španjol

Producenta: Marcela Okretič, Janez Janša

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Mateja Dimnik, Alja Žorž

Obrazstavni program: Adela Železnik

Pedagoški program: Lucija Cvjetković

Tehnični koordinator: Tomaž Kučer

Koordinacija fotografije: Sabina Povšič

Bibliografija: Teja Merhar

Partnerji obrazstavnega programa: Kino Šiška, Kinodvor, Zavod Maska

Razstava je realizirana v okviru *State Machines*.

Podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Mestna občina Ljubljana

Tehnična podpora: Zavod Projekt Atol

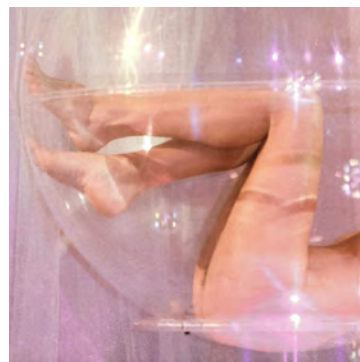
Sponzorja: Kamnolom Verd, TAM-TAM

Izvedbo tega projekta financira Evropska komisija. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Janez Janša® je blagovna znamka, registrirana pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) 17. 2. 2017 pod številko 016384364, katere imetniki so Janez Janša, Janez Janša in Janez Janša.

Uprizoritvena umetnost

uPORNiki

dokumentarec o generaciji, ki se je borila za seksualno svobodo

slovenska premiera in enkratna projekcija

Center za urbano kulturo Kino Šiška, Ljubljana
13. 1. 2017

Scenarij in režija: Carmine Amoroso

uPORNiki je dokumentarni film o generaciji, ki se je v bran svobodi govora in seksualni svobodi borila proti čistunstvu in cenzuri. Od Italije, Danske in Francije do Kalifornije, film sledi skupini upornikov, ki so prek pornografije začeli boj proti cenzuri. Skupaj so pretresli Cerkev, politiko in institucije. Prek necenzuriranih ekskluzivnih posnetkov in arhivskega gradiva film razkriva zgodbo in borbe skupine pionirjev, od režiserja in prelomnega porno ustvarjalca Lasseja Brauna, do Riccarda Schicchija, mojstra transgresij, kot je izvolitev porno zvezde Ciccioline v italijanski parlament. Dokumentarec prikazuje tudi številne druge protagoniste, kot sta feministična porno režiserka Giuliana Gamba in pisateljica Lidia Ravera, ter vključuje kratko animacijo Charlie Hebdo veterana Sinéja. S svojo utopijo in šokantnimi sanjami so naredili svet bolj svoboden in utrli pot današnjim progresivnim razpravam, kot sta neo-feminizem in gibanje za pravice LGBT.

uPORNiki je priložnost za razmislek o zgodovinskem obdobju velikih sprememb in preobrazb, v katerem je pornografija s svojo desakralizacijsko močjo postala sredstvo boja in osvoboditve ter prerasla v pravi jezik: od književnosti do filma, od stripa do vizualnih umetnosti. Književniki, intelektualci, filozofi, feministke, pornografi in porno zvezde nam razkrivajo, kako je bila pornografija sredstvo za doseg sprememb, orožje v družbenem in političnem boju. Italijo je postavila na čelo enega najpomembnejših in najbolj razširjenih pojavov sodobne kulture, čemur bi lahko zavidali tudi Larry Flynt, Linda Lovelace in drugi onkraj luže.

Izjava režiserja

Film je posnet v različnih formatih – od iPhona do Canona C300 – in vsebuje na ducate intervjujev ter še neobjavljenega arhivskega materiala iz različnih obdobj, posnetega z različnimi tehnologijami – 35mm, zasebna in amaterska Super 8, na stotine fotografij ter zvočnih posnetkov –, ki ga je obrodilo več kot dve leti in pol raziskovalnega dela.

Če pogledamo normalizirano pornografsko industrijo danes, se zdi, da smo se vrnili v čas, ko so se mnenjska gibanja in gibanja za pravice rahlo okrepila, a niso mogla nadvladati moralizmu. Skoraj bi lahko rekli, da nam manjka novi Riccardo Schicchi ali nova Ilona Staller z bistroumnostjo in pristnostjo, z abstrakcijo in nespametjo, da predreta v vedno bolj monolitno družbo.

Film je popolnoma neodvisno posnet in financiran. Projekta ni želela financirati nobena institucija oziroma javna ali zasebna ustanova. Izraz »porn« v naslovu je zadostoval, da nihče ni želel podpreti produkcije ali distribucije.

Carmine Amoroso: režiser in scenarist filma *uPORNiki*. Leta 1996 je napisal in režiral *Come Mi Vuoi* (Embrasse-moi Pasqualino), prvi italijanski film, ki se je osredotočil na transseksualen lik. V filmu sta nastopila Monica Bellucci in Vincent Cassel, distribuiran je bil po celem svetu, sčasoma pa je postal ključen mejnik kvirovske kinematografije. Leta 2007 je Amoroso režiral svoj drugi celovečerec *Cover Boy*. Film se je uvrstil na več kot 90 festivalov po celem svetu in prejel 40 nagrad. Sprejet je bil tudi v ožji izbor za italijanskega kandidata za oskarja, poleg filmov *Gomora* in *Il Divo*.

Nastopajo

Riccardo Schicchi: Fotograf, producent in menedžer je bil glavni protagonist italijanske pornografije v 70-ih in 80-ih prejšnjega stoletja. Pornografijo je spremenil v uveljavljeno potrošno dobrino, zaradi številnih tožb in zapornih

kazni pa so ga poimenovali za Che Guevaro pornografske industrije. Lansiral je številne ključne ikone žanra, kot so Cicciolina, Moana Pozzi in Rocco Siffredi.

Ilona Staller: Ilona Staller, znana pod psevdonimom Cicciolina, je najznamenitejša in najbolj kontroverzna porno zvezda vseh časov. Po otroštvu na Madžarskem se je v zgodnjih 70-ih preselila v Italijo in ključno vplivala na omejitve, kaj je dovoljeno prikazati javno. Njen boj za seksualno svobodo jo je v očeh tiste generacije ustoličil za ikono. Leta 1987 je postala tudi prva porno zvezda, ki je bila izvoljena v državni parlament. Leta 1991 se je poročila z ameriškim umetnikom Jeffom Koonsom, s katerim imata sina Ludwiga. Po zaključku svoje pornografske kariere, ki je nikakor ne obžaluje, nadaljuje z bojem za seksualno svobodo v zaporih, za dekriminalizacijo drog in proti vsem oblikam cenzure.

Lasse Braun: Braun je kralj seksualne revolucije 60-ih in 70-ih. Svoje celo življenje se je boril za razširitev pornografije v Evropi in ZDA. Proti koncu 70-ih je v Stockholmu ustanovil podjetje AB Film in produciral ter režiral na ducate filmov, ki danes veljajo za pornografske klasike. Leta 1971 je spoznal Reubena Sturmana, ameriškega iznajditelja t. i. »peep showa«, ki je postal njegov poslovni partner. Leta 1974 je Braun postal prvi režiser, ki se je na filmski festival Cannes uvrstil s pornografskim filmom. Leta 1977 je po letih pravnih postopkov in uspehov zaključil svojo kariero političnega aktivista in se osredotočil izključno na režijo ter pisanje.

Giuliana Gamba: V zgodnjih 70-ih je Gamba pod psevdonimom Therese Dunn postala prva evropska ženska porno režiserka. S tem je v svetu feministične pornografije nemudoma pridobila kulten status. Zatem se je odločila za delo na področju erotičnih filmov, nato pa povsem zasukala kariero v snemanje dokumentarcev in ustvarjanje TV nanizank za italijansko javno televizijo.

Helena Velena: pisateljica, filozofinja in glasbena producentka je eden najzanimivejših glasov italijanske protikulture. Samo sebe opredeljuje kot »semiotsko-psihelelično gverilko«. Dejavna je vse od gibanja Movimento del '77 v Bologni. V okviru tega je na Radiu Alice delala kot spikerka in didžejka. Bila je ena glavnih osebnosti italijanskega punka, najprej je ustanovila skupino RAF Punk, nato še založbo Attack Punk Records, pri kateri so izdajale temeljne skupine italijanske punk in hardcore scene, med drugim so tam svoje prve plošče izdali tudi znameniti CCCP Fedeli alla linea. Konec 80. let se je njeno raziskovanje radikaliziralo okrog tematik cyberpunka, transseksualnosti in odnosa med spolnostjo in novimi komunikacijskimi tehnologijami.

Scenarij in režija: Carmine Amoroso

Fotografija: Paolo Ferrari (aic-imago)

Produkcija: Patrizia Zoratti, Carmine Amoroso, Paolo Ferrari, Patrizio La Bella

Producent: Francesco Costabile

Montaža: Luca Manes, Fabio Nunziata

Glasba: Fabrizio Fornaci

Zvok: Alessio Costantino, Angelo Galeano, Paolo Testa

Tonski tehnik Stefano Di Fiore

Sodelujoči: Riccardo Schicchi, Lasse Braun, Ilona Staller, Judith Malina, Giuliana Gamba, Lidia Ravera, Marco Pannella, Helena Velena, Marco Giusti, Achille Bonito Oliva

Vizualni učinki: Vincenzo di Natale

Kolorist: Emanuele Pasquet

Vodenje produkcije: Martina Spadano

Produkcija: ZutFilm

V sodelovanju z Dano Stable in Patroclo Film

Mednarodna distribucija: WideHouse

foto: Nejc Ketiš

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/uPORNiki

Kolofon

Produkcija dogodka: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, in Center urbane kulture Kino Šiška, 2017

AVČ! – bolečina in performans (OUCH – Pain and Performance)

program projekcij po izboru agencije LADA - Live Art Development Agency, London

Aksioma | Projektni prostor

15.–17. marec 2017

Wikipedija »bolečino« opredeljuje kot »neprijeten občutek, ki ga pogosto povzročajo močni ali škodljivi dražljaji ... posameznika spodbudi, da se umakne iz škodljive situacije in se v bodoče izogiba podobnim izkušnjam«. Toda za številne umetnike in občinstva je nasprotno prav tako res in bolečina v kontekstu uprizarjanja je izzivalno, razburljivo in globoko doživetje. *Avč! (Ouch)* je zbirka dokumentacije in filmov umetnikov, ki raziskujejo bolečino in uprizarjanje – tako bolečino, ki si jo prizadenejo umetniki med delom, pa naj bo to namenoma ali ne, kakor tudi izkustva občinstev, ki so povabljeni, naj bolečino prizadenejo umetnikom ali pa so sama izpostavljena bolečini in neugodju.

Izbor vsebuje dela priznanih in prodornih umetnikov z vsega sveta, katerih prakse obravnavajo provokativna vprašanja, kot so doživljanje bolezni, staranje ženskega telesa, plastična kirurgija, zasvojenost, utelešeni javni protest, animalistični vzgibi, puščanje krvi, uprizorjeni spopadi, samopoškodovanje in bičanje ter kaj se lahko zgodi, če občinstvo povabiš k soudeležbi v uprizoritvenih dejanjih.

Izbrani umetniki: Marina Abramović, ORLAN, Oleg Kulik, Ron Athey, Franko B, Marcel.li Antunez Roca, Heather Cassils, Bob Flanagan, Wafaa Bilal, Rocio Boliver, Petr Pavlensky, Martin O'Brien, Regina Jose Galindo, Ernst Fisher & Nicola Hunter, Kira O'Reilly, Jamie Lewis Hadley.

Predhodne verzije *Avč!* so bile na ogled v okviru dogodkov Discharge Martina O'Briena (januar 2013), *In Pursuit of Pain* v Wellcome Collection (julij 2016) in Mednarodnega tedna umetnosti performansa v Benetkah (Venice International Performance Art Week, december 2016).

Dominic Johnson je predavatelj performansa in vizualne kulture na Šoli za angleški jezik in dramatiko na kolidžu Queen Mary Univerze v Londonu. Je avtor del *Veličastna katastrofa: Jack Smith, performans in vizualna kultura* (*Glorious Catastrophe: Jack Smith, Performance and Visual Culture*, 2012), *Gledališče in vizualnost* (*Theatre & the Visual*, 2012) in *Umetnost življenja: ustna zgodovina umetnosti performansa* (*The Art of Living: An Oral History of Performance Art*, 2015). Uredil je pet zbornikov, zadnji med njimi je *Proseč v krvi: Umetnost in performansi Rona Atheya* (*Pleading in the Blood: The Art and Performances of Ron Athey*, 2013), z Deirdre Hesson pa še *Vse je dovoljeno: Performansi Adriana Howellsa* (*It's All Allowed: The Performances of Adrian Howells*, 2016). Je tudi urednik znanstvenega časopisa *Contemporary Theatre Review*. Od leta 2005 do 2012 so bili njegovi pogosto krvavi performansi (samostojni ali pa v sodelovanju z Ronom Atheyjem) na ogled po vsem svetu, vključno s festivali performansa in žive umetnosti v Københavnu, Ljubljani, Rimu, Torontu, na Dunaju, v Zagrebu in drugod ter po vsej Veliki Britaniji, zlasti na festivalu National Review of Live Art v Glasgowu in kot del »Gay Icons« v londonski Nacionalni portretni galeriji.

Spremljevalni program

Dominic Johnson

BOLI: Umetnost, performans in bolečina

predavanje

Aksioma | Projektni prostor, 15. 3. 2017

Fabrice Lévêque, *Portrait of ORLAN*, photograph (1987) after *The Reincarnation of Saint ORLAN* (1990-95)

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/ouch

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157679106276092

Kolofon

Zasnova: Live Art Development Agency, London

Produkcija dogodka: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Urša Purkart

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Nika Ham

Skovt

performans

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Spletni performans

19. 9. 2017 - v trajanju

MGLC, Ljubljana, v okviru razstave *STOP and GO*

14. 6. 2018 - 19. 8. 2018

UGM Studio, Maribor, v okviru skupinske razstave *»Hej, me vreda slišiš?«*

26. 1. – 24. 2. 2018

Galerija Media Nox, Maribor, v okviru festivala MFRU

12. - 9. 11. 2018

Squatting (skvotanje) ima v sodobni umetnosti dolgo tradicijo. Umetniki kot strategijo pogosto uporabljajo okupacijo, zlorablajo stvari ter predmete in dejanja vnašajo v prostore, kamor ne sodijo. Takšen pristop je povezan s potrebo po raziskovanju nepričakovanega, vzpostavljanju drugačnega gledišča, zamišljanju novih načinov uporabe za staro orodje. Od sedemdesetih let naprej pa vse do danes je veliko umetnikov občutilo tudi nujo, da umetnost osvobodijo iz institucionalnih prostorov, zato so svoja dela razstavljali na nekonvencionalnih prizoriščih, kot so trgovine, knjižnice, šole, restavracije in seveda ulice.

Delo Nike Ham se uvršča v to tradicijo, a jo postavi na glavo. V njenem primeru je prizorišče pravzaprav konvencionalno (muzej), toda njena dejanja niso avtorizirana in tudi ne predvidljiva. Nika dela kot čuvajka v ljubljanski Moderni galeriji, in ko je nihče ne opazuje, nastopa in uporablja prostor, kot bi bil to njen atelje. Njena dejanja so preprosta, repetitivna in humorna, vsa pa se osredotočajo na idejo uporabe telesa za interakcijo z javnim prostorom: *»Moderna galerija mi je tako znana kot moja lastna soba, saj v obeh preživim enako količino časa,«* pravi umetnica, s čimer osvetljuje enega od najzanimivejših vidikov projekta: *stapljanje zasebnih in javnih sfer. »Ko v prostoru ni nikogar, si ga prisvojim, zato da lahko uprizarjam vizualne kompozicije, orišem arhitekturo, vpeljem novo logiko gibanja in gledanja zgolj z lastnim telesom.«*

Takšno uprizarjanje, ki se pri vzpostavljanju odnosa s prostorom in gledalcem opira na umetnikovo telo, spominja na številna dela iz šestdesetih in sedemdesetih let. Pomislimo zlasti na zgodnje videoposnetke Bruca Naumana, v katerih ameriški umetnik meri prostor ateljeja s svojimi koraki, se ves čas odbija od sten in vrti na eni nogi v različne smeri. Vsa ta dejanja je posnel na statično kamero v realnem času. Tudi v delu Nike Ham je kamera statična, kajti umetnica izkorišča navzočnost muzejskega nadzornega sistema. Posnetke nato zmontira in spremeni v kratke videe ali animirane GIF-e, da jih lahko objavi na različnih platformah spletnih družbenih medijev: Giphy, Instagram, Facebook and Tumblr.

Umetnica tu deluje kot parazit: izkorišča lokacijo in njeno infrastrukturo za gradnjo povsem nove pripovedi. Zgodbe, ki jo sestavljajo neprimerne oblike vedenja: leži ne tleh, teka naokrog po sobi s stolom na kolesčkah, skače gor in dol, nosi maske in se skriva v kartonastih škatlah. Dejanja so kratka in repetitivna, kar umetnico naredi podobno pikseliranemu liku iz stare videoigrice.

Razširjanje drobnih subverzivnih dejanj Nike Ham s pomočjo spleta je logični zaključek projekta: nekaj, kar je bilo odigrano v popolni samoti, daleč od človeških oči, se nato prelije nazaj v prostor vidnosti *par excellence*, kar sklene krog. Iz javnega v zasebno in nazaj. (Valentina Tanni)

Nika Ham, rojena 1991 v Ljubljani, je novodobna kulturna delavka, ki deluje na različnih področjih umetnostne stroke. Zanimajo jo politični dejavniki, razvoj družbe, socialne problematike in položaj umetnika v sistemu. Leta 2014 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje - Univerza v Ljubljani. Med letoma 2013-2014 se je študijsko izpopolnjevala na Winchester School of Art v Veliki Britaniji. Dela v Moderni galeriji v Ljubljani, sodeluje z umetniško skupino Laibach in trenutno tudi opravlja študijsko prakso na Dunaju. Med študijem je sodelovala pri raznih projektih, ki jih je podprla Mestna Občina Ljubljana, kot npr. novoletna okrasitev centra mesta Ljubljane in slikarska šola na Stritarjevi ulici. Za seboj ima več skupinskih razstav in tudi nekaj samostojnih.

Dokumentacija

Predstavitev projekta na socialnih omrežjih:

klausvonhahm.tumblr.com

www.instagram.com/klausvonhahm

Spletna stran projekta:

aksioma.org/squat

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana 2017

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostjo: Alja Žorž

Koprodukcija: Mesto žensk, društvo za promocijo žensk v kulturi

Projekt je nastal v okviru U30+ – iniciative za podporo mladih umetnikov.

Mentorja: Janez Janša, Teja Reba

Avtorica spremnega besedila: Valetina Tanni

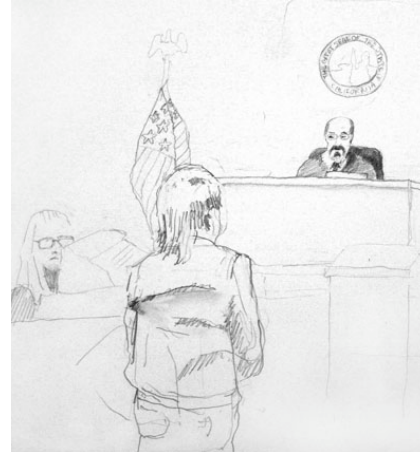
Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Kristin Sue Lucas

Refresh

performans

Center urbane kulture Kino Šiška
18. 10. 2017

V New Yorku prebivajoča umetnica Lucas je najsodobnejša verzija same sebe postala oktobra 2007, ko je na kalifornijskem višjem sodišču uspela zakonsko spremeniti svoje ime iz Kristin Sue Lucas v Kristin Sue Lucas. Na zahtevku za spremembo imena je kot razlog navedla »Refresh« (»osveži«) in se tako navezala na osvežitev spletne strani. Od takrat je umetnica ustvarila arhiv *Refresh* (2013-), zbirko časopisnih izrezkov, sodnih risb, uradnih dokumentov, dokumentacije performansa in portretov umetnice pred ter po osvežitvi, iz prepisov sodnih obravnav pa razvila trajajoč niz performansov, *Refresh Cold Reads* (2007-), v katerih gostujoči bralci na podlagi osebnega ozadja nastopijo v vlogah Kristin in Sodnika. V Ljubljani bo performans izjemoma izveden s Kristin Sue Lucas v vlogi Kristin Sue Lucas in igralcem Draženom Dragojevičem v vlogi Sodnika. Dražen Dragojevič je med drugim imel glavno vlogo in glas pripovedovalca v dokumentarnem filmu *Jaz sem Janez Janša* (2012).

Kristin Lucas je dejavna na področjih digitalne umetnosti, videa, performansa, intervencij, kiparstva in instalacij. Njena dela so bila razstavljena na Whitneyjevem bienalu leta 1997 v New Yorku in na skupinskih razstavah v MoMA, Artists Space, San Jose Museum of Art, ZKM ter na festivalih v Amsterdamu, Berlinu, Mexico Cityju, Montrealu, Torontu, New Yorku in San Franciscu. Samostojne razstave je imela v Postmasters Gallery, Or Gallery, JEMA, Windows, O.K Center for Contemporary Art, Foundation for Art and Creative Technologies, [Plug in] Basel ter na filadelfijskem Inštitutu za sodobno umetnost. Prejela je številne nagrade in štipendije, vključno s Colbert Foundation Award for Media Arts, Rema Hort Mann Foundation Grant for Video and Performance ter Urban Visionaries Award for Emerging Talent. Njene enokanalne videoe distribuira newyorški Electronic Arts Intermix. Lucas živi v Oaklandu in New Yorku. <http://www.kristinlucas.com>

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/im-propernames

Foto dokumentacija konference:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157688142210984

foto: Miha Fras / Aksioma

Kolofon

Kustos: Marco Deseriis

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2017

Koprodukcija: CUK Kino Šiška

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

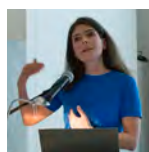
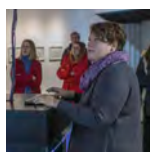
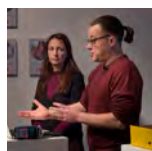
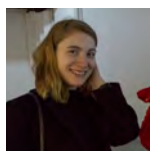
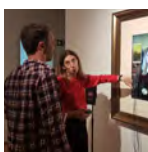
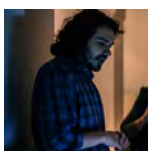
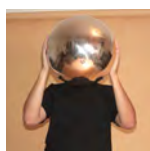
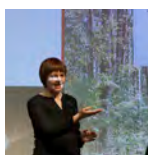
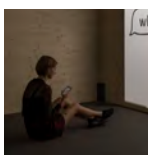
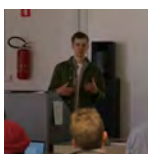
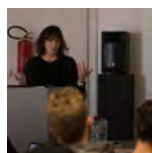
Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Dogodek je izveden v okviru projekta **State Machines**, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), the Institute of Network Cultures (NL) and NeMe (CY).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana in Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji.

Izvedbo tega projekta financira Evropska komisija. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Medijska pokrovitelj: Radio Študent, TAM-TAM

AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

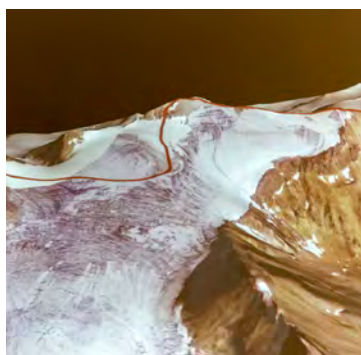
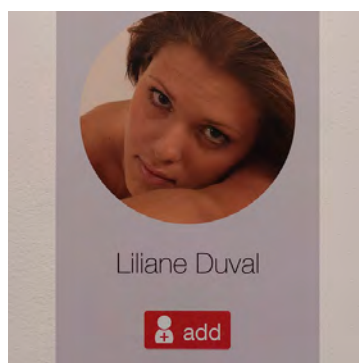
Produksijski program 2018

Vsebina

Intermedijska umetnost	3
Novi svetovni red	4
»Hej, me v redu slišiš?«	8
KairUS: Forenzične fantazije (Forensic Fantasies)	11
Kripto oblikovanje	15
Jeroen Van Loon: Cellout.me	19
Geert Lovink: Digitalni denar za vse! Politika in estetika internetnih prihodkovnih modelov	22
Transnacionalizmi	24
Olia Lialina: Celoten internet (The Whole Internet)	27
Dan Adlešič: Furniture Pets	30
Sanela Jahić: Delati zginotje delanja	33
Vizualna umetnost	35
Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša: Un, uno, una	36
STOP AND GO - Umetnost animiranih GIF-ov	38
Dorotea Škrabo, Nika Ham, Sara Bezovšek: All That Happens Must Be Known	41
Sara Bezovšek: (◉_◉)	43
Uprizoritvena umetnost	46
BURDEN	47

Intermedijska umetnost

Novi svetovni red (New World Order)

skupinska razstava, kustosa: Ruth Catlow in
Marc Garrett (Furtherfield)

Aksioma | Projektni prostor
11. 1. - 9. 2. 2018

Galerija Filodrammatica, Reka, Hrvaška
15. 2. - 9. 3. 2018

Med nami je skrivnostna in kontroverzna tehnologija. Veriženje blokov je temelj digitalnih valut in omogoča dramatično novo zamišljanje globalnega upravljanja in ekonomije, ki bi lahko za vselej obogatilo ali degradiralo vlogo ljudi – odvisno od tega, s kom se pogovarjaš.

New World Order (Novi svetovni red) predstavlja eksperimentalna umetniška dela, ki so jih ustvarili umetniki Jaya Klara Brekke, Elias Haase, Pete Gomes, Rob Myers, O'Khaos, Paul Seidler, Paul Kolling, Max Hampshire, Lina Theodorou, Corina Angheloiu, Max Dovey, James Stewart in xfx (znana tudi pod imenom Ami Clarke). Gre za skupinsko razstavo, ki jo je pripravil Furtherfield in je v Projektne prostoru Aksioma na ogled kot del evropskega projekta *State Machines*. Zamišlja si svet, v katerem je odgovornost za marsikateri vidik življenja (reprodukcijo, odločanje, organizacijo, nego, skrbništvo) mehanizirana in avtomatizirana, odložena na blockchain, prenesena enkrat za vselej iz naravnih in družbenih sistemov v varni, omreženi, digitalni register transakcij in računalniško izvedenih pogodb.

Umetniška dela, predstavljena v *New World Order*, med drugim vključujejo gozd, ki je sam svoj lastnik in ki samega sebe izkorišča zato, da bi se širil (Terra0, P. Seidler, P. Kolling in M. Hampshire); androidno cvetlico, ki reproducira samo sebe v obliki kovinske strukture, ki v zameno za bitcoine pri nekem umetniku naroči novo umetniško delo (Plantoid, O'Khaos); ilustrirano znanstvenofantastično novelo, ki obravnava posledice novega vala popolnoma financirane avtomatizacije globalnih razsežnosti (Bad Shibe, R. Myers in L. Theodorou); in film, ki združuje različne poglede na tehnologijo veriženja blokov pri vodilnih mislecih, računalniških znanstvenikih, podjetnikih, umetnikih in aktivistih (*The Blockchain – Change Everything Forever*, P. Gomes).

Povedano preprosto, veriženje blokov je omrežni komunikacijski protokol, ki temelji na porazdeljeni bazi podatkov in zapise hkrati hrani na več različnih povezanih računalnikih. Podatki se zbirajo v blokih in so kriptografsko varovani. Funkcionalno gledano, je veriženje blokov odprt, porazdeljen register, ki lahko trajno beleži in preverja transakcije med dvema strankama.

Veriženje blokov, ki so ga zasnovali leta 2008 in uporabili kot ključno komponento digitalne valute bitcoin, se zdaj uporablja na številnih različnih področjih, vključno s financami, zavarovalništvom, komunikacijami in zdravstvom. Njegovi zagovorniki poudarjajo odstranitev posrednikov tretjih strank, od ponudnikov interneta do bank. Zato ni presenetljivo, da veriženje blokov, podobno kot splet v devetdesetih letih, razvema strastne razprave in navdihuje nove utopične vizije prihodnosti komunikacijskih tehnologij.

Razstava je del obsežnega programa publikacij, delavnic in pogovorov, ki združuje vodilne mednarodno uveljavljene umetnike in pisce z vsega sveta. Program, ki se je začel maja 2017 v galeriji Furtherfield v londonskem parku Finsbury je kasneje gostoval v Projektne prostoru Aksioma v Ljubljani in v galeriji Filodrammatica na Reki, Hrvaška.

Ruth Catlow in Marc Garrett sta umetnika, pisca in kustosa. Sta soustanovitelja in od leta 1997 direktorja organizacije Furtherfield. Ukvarjata se z emancipatornimi omrežnimi kulturami, praksami in poetikami umetnosti, tehnologije in družbenih sprememb, da bi umetniško raziskovanje in organizacijske eksperimente usposobila za ustvarjanje skupnih vizij, sodelovanja in infrastrukture. Razstavljata lastne umetniške projekte, kot kustosa pa skupaj pripravljata razstave in projekte novomedijske umetnosti tako doma kot tudi v mednarodnem prostoru.

foto: Aksioma

Furtherfield je neprofitna organizacija. Z umetniškimi deli, laboratoriji in razpravami o umetnosti in tehnologiji ljudje iz najrazličnejših sfer tu raziskujejo pomembna vprašanja sodobnosti. Urbani zeleni prostor londonskega parka Finsbury, kjer sta Furtherfieldova galerija in laboratorij, je zdaj platforma za terensko delo človeške in strojne domišljije, ki nagovarja vrednost javne sfere v našem hitro spremenljivem, globalno povezanem in edinstvenem ter nadvse raznovrstnem kontekstu. Mednarodno omrežje sodelavcev uporablja umetniške metode za raziskovanje porajajočih se tehnologij, da bi lahko povečalo dostopnost in doseglo njihov širši potencial. Tako se razvija nova kulturna, družbena in ekonomska vrednost v partnerstvu z umetnostjo, raziskovanjem, poslovnim svetom in javnimi sektorji.

Publikacija

Brošura

Jaya Klara Brekke: »Na koncu sveta sem videla verigo blokov, se obrnila in odkorakala nazaj«

PostScriptUM #31
Ljubljana 2018

Dostopna kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-brošura (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: https://aksioma.org/pdf/aksioma_PostScriptUM_31_SLO_brekke.pdf

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Ruth Catlow in Marc Garrett
The New Collaborators
Reinventing Critical Art Practice

predstavitve kustosov

Aksioma | Projektni prostor, 11. 1. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/new.world.order

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157689329606702

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/251619912

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave v Ljubljani: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Koprodukcija: Drugo more (HR), Furtherfield (UK)

Novi svetovni red v Ljubljani in na Reki je izveden v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), the Institute of Network Cultures (NL) and NeMe (CY).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

»Hej, me v redu slišiš?«

skupinska razstava razstava, kustos: Jure Kirbiš

UGM Studio, Maribor

26. 1. - 24. 2. 2018

U30+
iniciativa za podporo mladim umetnikom

Razstava »Hej, me v redu slišiš?« združuje projekte petih mladih avtorjev in avtoric – Nike Ham, Emila Kozoleta, Ize Pavline, Dorotee Škrabo in Valerie Wolf Gang. Projekti razstavljenih avtorjev so bili v letih 2016 in 2017 izvirno izvedeni v okviru iniciative za podporo mladih umetnikov U30+, v produkciji Zavoda za sodobne umetnosti Aksioma v Ljubljani. V Projektne prostoru Aksioma se je vsak avtor predstavil samostojno. Izkušena ekipa je mladim umetnikom in umetnicam ponudila mentorstvo, produkcijska sredstva, prostor za izvedbo, tehnično opremo in podporo, promocijo, foto in videodokumentacijo ter možnost gostovanj. Slednje je uresničeno z razstavo v UGM Studiu, kjer so projekti prvič prikazani skupaj, povezani v celoto.

Osrednja tema, ki je delom na razstavi skupna, je komunikacija. Umetniki in umetnice se poslužujejo sodobnih komunikacijskih kanalov, družabnih omrežij, telefonskih aplikacij, raznih spletnih strani in orodij enosmernega nadzora. Te kanale v svojih delih uporabljajo kot komunikacijsko sredstvo, se z njimi igrajo, opozarjajo na njihove pomanjkljivosti, na komunikacijske šume do katerih lahko ob njihovi uporabi pride in na možnosti njihove zlorabe. Tako nagovarjajo svoje vrstnike - digitalne domorodce -, ki ta sredstva vsakodnevno uporabljajo in so navidezno resničnost digitalnega filtra v veliki meri ponotranjili. Ob tem pa poskušajo segati tudi čez zamejitve družbene hierarhije, tako generacijske kot hierarhijske pozicije in vpliva. »Hej, me v redu slišiš?« je premislek o lastnem mestu sredi digitaliziranega sveta in hkrati poskus komunikacije te živete izkušnje tistim, ki jim je to okolje tuje.

Nika Ham (1991) zaključuje podiplomski študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Trenutno jo navdušuje novomedijska umetnost, zaradi njenih razsežnosti in možnosti manipuliranja objektov v zelo kompaktni obliki in ker bolj natančno odseva stanje današnje družbe. Z vstopom v muzejski prostor pa je pričela tudi v performativni obliki raziskovati odnos med umetnikom in institucijo – in omejitve, ki veljajo za posameznika, ki je vpleten v srce kulturnega sistema. Veže se na redefinicijo vloge in namena javnega prostora in mesta in funkcije telesa v njem. Predstavljala se je na več skupinskih in samostojnih razstavah v MoTa Pointu, Galeriji Kresnička, University of Southapton, Biotehniški fakulteti, Celici, Dobri Vagi. Pripravljala je tudi vizualije v Klubu Tiffany in sodelovala z Mestno občino Ljubljana in Križankami pri večjih projektih (od novoletne okrasitve, slikanja v živo in organiziranje slikarske šole). Dela tudi s filmskim festivalom LET'S CEE na Dunaju, kjer je že drugo leto vodja oddelka za grafično oblikovanje. V Ljubljani je zaposlena v Moderni galeriji in sodeluje z umetniško skupino Laibach.

Emil Kozole (1991) je grafični oblikovalec in tipograf, ki deluje predvsem na področju raziskovanja obeh ustvarjalnih izrazov z novimi mediji in različnimi sociološko-kulturnimi fenomeni. Za raziskovanje svojih idej uporablja predvsem kodo in tipografijo, ki se manifestirata skozi številne fizične instalacije in performanse. Zaključil je diplomski študij na ALUO v Ljubljani in magistrirjal na londonski šoli Central Saint Martins. Je eden od soustanoviteljev umetniškega kolektiva Freštreš in oblikovalskega studia Ljudje, s katerim je leta 2015 prejel najvišje priznanje za oblikovanje v Sloveniji, veliko Brumnovo nagrado na 7. bienalu vidnih sporočil Slovenije. Z delom si je prislužil objave v številnih svetovnih publikacijah, kot so Wired, Der Spiegel, Le Monde in Bussines Insider v tujini, ter Mladina, Delo in Dnevnik doma. Njegova dela so bila med drugim razstavljen v Victoria & Albert Muzeju in Lethaby Gallery na Londonskem Design Festivalu, Galeriji Kortil v Rijeki ter Aksioma in MGLC v Ljubljani. Trenutno deluje tudi kot predavatelj pri predmetu Grafično Oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Ljubljana.

Iza Pavlina (1991) zaključuje podiplomski študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnosti in oblikovanje v Ljubljani, kjer je leta 2015 med drugim prejela nagrado za posebne dosežke. Za njeno delo je značilno zanimanje za problematike, ki so povezane s seksualnostjo, parafilijami ter pornografijo. Ustvarja fiktivne identitete, s katerimi vstopa v virtualni prostor, da bi raziskala pojave družbenih anomalij, odnose moči in vprašanje, kako z manipulacijo lastne podobe

foto: Aksioma

vzpostaviti komunikacijo z določeno ciljno skupino spletnih uporabnikov. Predstavila se je na samostojnih razstavah *Talk to Strangers* (Galerija erotike – Račka, Celje, 2014) in *Isabelle Peacocks* (Galerija sodobne umetnosti Celje, 2016). Sodelovala je tudi na več skupinskih razstavah: *To ni ljubezenska pesem* (Galerija Miklova hiša, Ribnica, 2014), *Situacija Dogville* (Projektni prostor DUM, Ljubljana, 2015), *Bienale mladih umetnikov Mediterranea 17 – No Food's Land* (Fabbrica del Vapore, Milano, 2015), *3. triennale mladih umetnikov Premiera 2015* (Galerija sodobne umetnosti Celje, 2015).

Dorotea Škrabo (1992) je vizualna umetnica rojena na Reki, ki živi in dela v Ljubljani. Ukvarja se predvsem s fenomenom slike v obdobju interneta - raziskuje odnose med novimi mediji, popularno kulturo in umetnostjo, zlasti v zvezi z omejitvami družbenih omrežij. V svojih kratkih spletnih videih razvija kritičen odnos do aktualnih trendov, poleg tega pa sodeluje na različnih umetniških razstavah. Dela je predstavljala na številnih skupinskih razstavah (Kino Šiška, Multimedijski center KIBLA, MoTa Point, Fotopub festival, Metricubi, CTK-RI) kot tudi samostojnih: *A šalim se* (Kino Šiška) in *Prepovedano fotografiranje* (Aksioma in Drugo more). Trenutno končuje magistrski študij grafičnega oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani.

Valerie Wolf Gang (1990), magistrica medijskih umetnosti in praks, je aktivna na področju umetniškega videa, filma in novih medijev. Njeno delo reflektira družbene in socialne konflikte, ki izhajajo iz političnih uredb in omejitev, še posebno kadar potuje in ustvarja v tujini. Pogosto se udeležuje na različnih mednarodnih umetniških rezidencah, kjer razvija in realizira nove projekte; med drugim je gostovala v ZDA, Singapurju, Nemčiji, Avstriji, Srbiji, na Nizozemskem, Kitajskem. Redno dela z različnimi mediji in snuje multimedijske instalacije ter jih razstavlja v številnih mednarodnih galerijah v obliki samostojnih in skupinskih razstav, njeni videi in kratki filmi pa so prikazani na različnih mednarodnih festivalih in v kinodvoranah. Je aktivna članica mednarodnega kolektiva Spielraum Ensamble, raziskovalne enote Famul VideoLab in članica Društva Slovenskih režiserjev. Za svoje delo je prejela številne nominacije in nagrade, med drugim nagrado Vesna za najboljši študijski film, nagrado Alumnus Optimus, Cinemasports Top Pick Jury Award, EFF Film Festival Portugal, BURI Award Italija, EAS San Francisco, dvakratno je bila nominirana za nagrado ESSL Art Award ter nagrado TESLA Award, poleg tega pa je prejemnica različnih fondov, kot so Roberto Cimetta Travel Grant, delovno štipendijo Ministrstva za kulturo, fond Mestne občine Ljubljana za realizacijo kulturnih projektov, Aksioma U30+, podpora IN-SITU Network. Poleg vodenja in ustvarjanja lastnih avtorskih projektov vodi tudi delavnice filma in sodobnih umetniških praks v sodelovanju z različnimi organizacijami, kot so Kinodvor, Zavod za sodobno umetnost SCCA, KD Igo Gruden, Galerija GT ipd. Dejavno je vključena v različna področja sodobne umetnosti in produkcije, video in filmske projekte, mednarodne razstavne selekcije in umetniške rezidence.

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Jure Kirbiš

»Hej, me v redu slišiš?«

vodstvo po razstavi

Aksioma | Projektni prostor, 26. 1. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

www.ugm.si/razstave/hej-me-v-redu-slisis

Kolofon

Projekt je nastal v okviru U30+ – initiative za podporo mladih umetnikov.

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana

Koprodukcija: Umetnostna galerija Maribor

Podpora: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

KairUS

Forenzične fantazije (Forensic Fantasies)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor

14. 2. - 16. 3. 2018

Kaj se zgodi z našimi podatki, ko računalnik, trdi disk ali kakršnokoli pomnilniško napravo vržemo v smeti? Veliko ljudi ne ve, da je edini način, da preprečimo dostop do – celo uničene ali za nas nedostopne – digitalne pomnilniške naprave, ta, da jo fizično uničimo z uporabo specifičnega postopka. In da okoli ogromnih kontejnerjev za digitalne odpadke v državah tretjega sveta cveti ekonomija, ki temelji ne le na reciklaži strojne opreme in plemenitih kovin, pač pa tudi na obnovitvi in ponovni uporabi podatkov.

Forenzične fantazije (2016) je serija treh umetniških del, ki jo je razvil kolektiv KairUs (Linda Kronman in Andreas Zingerle) po rezidenci v Gani in ukvarjanju z razkritjem zasebnih podatkov. V teh delih KairUs uporabita podatke, ki sta jih pridobila s trdih diskov, odvrženih na smetišču Agbogbloshie v Gani, in zbrala po procesu terenskega raziskovanja. Po poročilih naj bi kriminalci na tem smetišču e-odpadkov pobirali podatke s trdih diskov in od predhodnih lastnikov zahtevali plačilo zanje ali pa so jih preprodajali.

Ne gre za izsiljevanje (Not a Blackmail) raziskuje možnost izsiljevanja predhodnega lastnika trdega diska. Da bi kriminallec to sploh lahko izvedel, je ključno, da lahko kontaktira osebo in postavi svoje zahteve. KairUS sta iz podatkov na enem trdem disku ugotovila ime lastnika, prek družbenih medijev pa sta potem prišla še do njegovega trenutnega delodajalca in drugih kontaktnih podatkov; toda bolj kot izsiljevanje ju je zanimalo, ali bi lahko stopila v stik s to osebo. Zato umetniško delo tvori paket, ki je pripravljen za odpošiljanje in vsebuje pridobljene podatke ter pismo predhodnemu lastniku.

Kraja identitete (Identity Theft) se osredotoča na pojave ljubezenske prevare. Prevaranti izvedejo krajo identitete tako, da prekopirajo velike količine podob privlačnih ljudi in si ustvarijo lažne profile na družbenih medijih ali zmenkarskih portalih. Prevaranti se delajo, da so zaljubljeni v žrtev in potem ko pridobijo njeno zaupanje, jo pregovorijo v to, da jim daje darila ali denar, pri čemer se vseskozi skrivajo za svojo lažno identiteto. Eden od trdih diskov je vseboval nekaj podob privlačnih dam, ki so bile na ta disk prenesene za ustvarjanje in vzdrževanje lažnih profilov. V umetniškem delu se osemnajst prevarantskih spletnih profilov, narejenih s podobami, najdenimi na trdem disku, prepleta z odlomki iz nollywoodskih – večinoma nigerijskih in ganskih nizkoproročunskih – filmov, ki tematizirajo ljubezenske prevare.

Končno, *Zalezovalci najdenih posnetkov (Found Footage Stalkers)* podrobno obravnava podobe, najdene na enem od trdih diskov. Pregledovanje zasebnih fotografij omogoča zelo osebne vpogled v življenje in navade predhodnih lastnikov tega trdega diska. Lahko jim sledimo na zabave s prijatelji, potovanja v zabaviščne parke in božična praznovanja z družino. S tem, da fotografije predstavita v albumu, KairUS posodobita tradicionalno prakso najdenih posnetkov, osnovano na zbiranju materiala v trgovinah z rabljenim blagom, na garažnih prodajah in boljših sejmih za predelavo in ustvarjanje novih umetniških del. Furtherfield je neprofitna organizacija. Z umetniškimi deli, laboratoriji in razpravami o umetnosti in tehnologiji ljudje iz najrazličnejših sfer tu raziskujejo pomembna vprašanja sodobnosti. Urbani zeleni prostor londonskega parka Finsbury, kjer sta Furtherfieldova galerija in laboratorij, je zdaj platforma za terensko delo človeške in strojne domišljije, ki nagovarja vrednost javne sfere v našem hitro spremenljivem, globalno povezanem in edinstvenem ter nadvse raznovrstnem kontekstu. Mednarodno omrežje sodelavcev uporablja umetniške metode za raziskovanje porajajočih se tehnologij, da bi lahko povečalo dostopnost in doseglo njihov širši potencial. Tako se razvija nova kulturna, družbena in ekonomska vrednost v partnerstvu z umetnostjo, raziskovanjem, poslovnim svetom in javnimi sektorji.

foto: Aksioma

KairUS je kolektiv umetnikov Linde Kronman (Finska) in Andreasa Zingerleja (Avstrija), njuno delo pa se osredotoča na interakcijo med ljudmi in računalniki in računalniško posredovano interakcijo med ljudmi. Od leta 2010 raziskujeta vprašanje internetnih goljufij in spletnih prevar, pri čemer pogosto menjata fokus in k temi pristopata s številnih perspektiv, kot so varnost podatkov, etika vigilantskih skupnosti, naracije prevarantske e-pošte, prevar in tehnologij. Med glavnimi prizorišči njunih razstav in festivali, na katerih sta sodelovala, so: Ars Electronica, Siggraph Asia, 32C3 (CCC), Japan Media Arts Festival, Steirischer Herbst, FILE Festival, WRO Biennial. Njune umetniške raziskave so bile objavljene v zbornikih konferenc in kot članki v revijah, kot so ISEA, CyberWorlds, Hyperrhiz, ICIDS, xCoAx in Media-N. Leta 2017 je njuna instalacija Megacorp. na Stuttgarter Filmwinter (Nemčija) prejela nagrado v kategoriji mrežne kulture. Linda in Andreas sta docenta na Univerzi Woosong v Južni Koreji in raziskujeta vprašanja zasebnosti in kibernetске kriminalitete v okoljih interneta stvari in pametnih mest.

Spremljevalni program

KairUS

Behind the Smart World

predstavitve

Aksioma | Projektni prostor, 14. 2. 2018

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/forensic.fantasies

Foto dokumentacija razstave:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157690474947882

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/255899329

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Alja Žorž

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Finančna podpora: Mestna občina Ljubljana.

Trilogija *Forenzične fantazije* je bila ustvarjena v raziskovalnem laboratoriju Behind the Smart World, kar je bil projekt umetniškega kolektiva KairUs (Linda Kronman & Andreas Zingerle), ki je v sodelovanju s servus.at potekal v Linzu med letoma 2014 in 2016.

Trenutno raziskovanje podpira National Research Foundation of Korea No. NRF 2017S1A2A2041837. Projekt podpira Oddelek za medije in komunikacijsko umetnost na Sol International School of Woosong University, Daejeon, Republic of Korea.

Kripto oblikovanje (Crypto Design)

predavanja in delavnica

ALUO - Oddelek za Oblikovanje vizualnih komunikacij,
Ljubljana
6. - 7. 3. 2018

PREDAVANJA

Patricia de Vries: Maske in maskiranje kot umetniške kriptografske strategije

Zadnja leta vse več umetnikov kritizira vseprisotnost tehnologij prepoznavanja identitete. Natančneje, te tehnologije so naletele na nasprotovanje in polemike v primerih, ko so jih uporabljali programi državne varnosti, tehnološki giganti in multinacionalne korporacije. Priljubljena umetniška oblika odpora proti tehnologiji prepoznavanja je kriptografska maska. Zach Blas, Leo Selvaggio, Sterling Crispin in Adam Harvey spadajo v skupino mednarodno priznanih umetnikov, ki so razvili subverzivne kriptomaske proti prepoznavanju obraza, ki motijo identifikacijske tehnologije. Na predavanju bo Patricia de Vries obravnavala ontološke temelje teh priljubljenih in na veliko razstavljenih projektov kriptomask.

Patricia de Vries je doktorska raziskovalka na Univerzi Erasmus v Rotterdamu ter predavateljica in raziskovalka na Inštitutu mrežnih kultur v Amsterdamu. Študira algoritemsko tesnobo v umetnosti in piše o njej..

Anthony van der Meer: Voden ogled po površinskem, globokem in temnem spletu

Kaj je površinski splet (clearnet)? Kakšna je razlika med globokim (deep web) in temnim spletom (dark web)? In kako najdemo nekaj, kar naj ne bi bilo najdeno? Na delavnici bomo odgovorili na vsa ta vprašanja. Sestali se bomo na površinskem spletu, kjer se boste naučili zlahka najti to, kar iščete, pa tudi to, česar naj ne bi našli. Potem si bomo postopoma utrli pot v bolj skrite predele spleta, kjer bomo odkrivali velikost in možnosti globokega spleta ter spoznali ta ogromen spletni svet. Naša zadnja postaja? Temni splet. Je to res tako slab kraj, kot namiguje ime? Ali pa ima dober razlog za obstoj? Dobili boste napotke in trike, s katerimi boste to lahko ugotovili sami. Med ogledom boste dobili praktičen itinerar in se hkrati osredotočili na to, kako pomembno je imeti prostore, kamor se lahko skrijemo.

Anthony van der Meer je režiser, raziskovalec in snovalec konceptov. Diplomiral je leta 2015 na Akademiji Willem de Kooning v Rotterdamu s filmom *Find My Phone*.

Tim Brouwer: Kriptografski zbirateljski predmeti: materialnost kriptografije

Naj gre za elektronski denar, tokenizirano premoženje ali identitete na verigi podatkovnih blokov, digitalno bogastvo postopoma postaja viden del naše realnosti. Posledično narašča pomembnost kriptografskih tehnologij. Toda ali zares razumemo te tehnologije? Kako kriptografske tehnologije nudijo, varujejo in prikazujejo bogastvo? Trenuten, precej tehničen prikaz sodobne kriptografije izpušča tiste, ki se ne spoznajo na programiranje. Zato njena pomembnost in obseg nista povsem vidna in kriptografija tako ostaja v svoji kripti. Tim Brouwer meni, da si lahko kriptografijo na novo zamislimo prek medija industrijskega oblikovanja. V svoji predstavitvi nam bo pokazal, kako se kriptografske tehnologije (od 'kriptografskih zbirateljskih predmetov' do futuristične bio-kriptografije) manifestirajo v naši materialni realnosti.

Tim Brouwer piše diplomsko nalogo v okviru programa industrijskega oblikovanja na Inštitutu mrežnih kultur visoke šole Hogeschool van Amsterdam. Industrijsko oblikovanje uporablja kot medij za raziskovanje in materializacijo abstraktnih tem, kot so sistemi za prepoznavanje in kriptografske tehnologije.

foto: Aksioma

DELAVNICA

Loes Bogers: Kripto oblikovanje

Cilj delavnice kripto oblikovanja je potopiti se v globoki splet, dešifrirati njegovo vsebino in proučiti, kako bi te skrite infrastrukture lahko bile opolnomočujoče, gostoljubne in navdušujoče. Na dvodnevni delavnici se se udeleženci lotili iskanja novih otipljivih in vizualnih metafor, ki so prispevale k razumevanju globokega spleta onkraj metafor ledene gore in navigacije.

Delavnica *Kripto oblikovanje* je del Izziva kripto oblikovanja (*Crypto Design Challenge*), ki je prvič potekal leta 2015 na Nizozemskem in katerega rezultat je bila razstava v muzeju Image v Bredi ter Z33 hiši sodobne umetnosti v Hasseltu. Leta 2016 je izdaja z naslovom Deep Web dosegla vrhunec s simpozijem in razstavo v Clubu Paradiso v Amsterdamu. Plakati vseh nominirancev te izdaje bodo na ogled v prostorih Oddelka za oblikovanje vizualnih komunikacij Akademije za likovno umetnost in oblikovanje do sredine maja 2018.

Loes Bogers je raziskovalka in pedagoginja, ki jo zanimajo participatorne prakse na presečišču umetnosti, tehnologije in oblikovanja. Stalno se sprašuje, kako lahko svoje delo naredimo dostopnejše in bolj vključujoče. Loes k ukvarjanju s podatki (z masovnimi, a tudi majhnimi podatki, z nič podatki in s t.i. gostimi podatki oz. thick data) pristopa na praktičen in eksperimentalen način, tako da svoje ustvarjalne veščine in umetniške talente združi s svojim zanimanjem za resnične ljudi in z radovednostjo glede njihovih dejanskih izkušenj. Loes je kot ustvarjalna koordinatorka sodelovala pri delavnici *Round N Around*, Izzivu *Crypto Design* in *Delavnici o globokem spletu*, kot oblikovalka in ustvarjalka pa pri vizualnih intervencijah Plot Partie.

foto: Aksioma

Povezan dogodek

Geert Lovink

Digitalni denar za vse! Politika in estetika internetnih prihodkovnih modelov

predavanje + predstavitev publikacije *MoneyLab Reader 2: Overcoming the Hype*

Poligon kreativni center, 17. 4. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/cryptodesign

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157691277757872

Video dokumentacija predavanj:

Patricia de Vries: vimeo.com/259426079

Anythony van der Meer: vimeo.com/259407008

Tim Brouwer: vimeo.com/260407712

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Koprodukcija: Institute of Network Cultures in Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

V sodelovanju s FDV – Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani, zavodom Državljan D in Poligonom - kreativnim centrom.

V okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa in Mestna občina Ljubljana

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

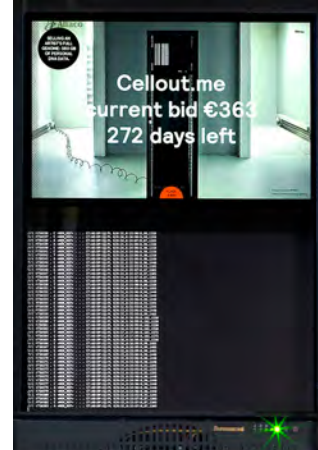
Jeroen Van Loon

Cellout.me

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

21. 3. - 20. 4. 2018

Kakšna vprašanja odpira prodaja posameznikovega popolnega genoma? Kakšna je vrednost posameznega profila človeške DNK? Na koncu leta 2015 je nizozemski umetnik Jeroen van Loon preko spleta ponudil naprodaj vse podatke o svoji DNK – 380 GB podatkov o osebni DNK. Prodaja je potekala eno leto na posebni spletni strani. Vsakdo je lahko oddal svojo ponudbo prek www.cellout.me.

Po skrbnem premisleku se je umetnik odločil, da s potencialnim kupcem ne bo sklenil pogodbe in da ne bo določil proizvodnih stroškov: podatke je dal na dražbo pri začetni ceni nič evrov, prodani pa so bili belgijski fundaciji Verbeke 27. septembra 2016 za končno ceno 1100 evrov. Kupec je postal lastnik celotnega dela, instalacije, sestavljene iz omarice s strežnikom, kjer so shranjeni podatki, nekaj uokvirjenih fotografij, na katerih je dokumentiran proces ekstrakcije in kodiranja umetnikove DNK, in štiri izvirna pisma, ki so jih napisali različni specialisti na umetnikovo prošnjo. Pisma nudijo različne poglede na vrednost umetnikove DNK. Pismo Christie Amsterdam skuša oceniti umetniško vrednost umetnikove DNK, pri čemer jo postavi v kontekst zgodovine konceptualne umetnosti in performansa; ErasmusMC obravnava moralno vrednost enega popolnega človeškega genoma in zaključí: »O DNK bi lahko razmišljali kot o digitalni različici osebe. Če varujete njen genom in ga hranite, jo lahko rešite pred pozabo in jo nekega dne mogoče spet oživite. Kolikšno vrednost ima človeštvo zame? Kolikšno za vas? DNK je skrivnostna in običajna, neznana in domača hkrati. Predvsem pa je vrednost genoma osebna.« KPMG (podjetje, ki se ukvarja z masovnimi podatki) obravnava spekulativno vrednost umetnikove DNK v tem trenutku (nič, razen če se razkrije neka bistvena deviacija). Končno, Fox-It (podjetje, ki skrbi za kibernetsko varnost) vztraja, da je treba te podatke varovati, ker je DNK novo zlato in bi morali »dostop do rudnika« nadzorovati.

Cellout.me ni toliko interpretacija sodobne digitalne kulture in genetike kot delo spekulativne znanstvene fantastike, ki lahko postavi neprijetna vprašanja o zasebnosti, ekonomiji in bioetiki prihodnosti. Van Loon je poskrbel, da je dobil najpopolnejšo in najzvestejšo digitalno transkripcijo svojega genoma – celo najzvestejši avtoportret. Zabeleženi so surovi podatki brez pomena, toda če se te informacije interpretirajo in osmislijo, lahko dajo kupcu brezprimerno moč ne le nad umetnikovo osebo, pač pa nad njegovim sorodstvom, saj DNK deloma deli s svojimi starši, brati oziroma sestrami, potomci. Ne glede na to, kaj se bo zgodilo v prihodnosti, ni več lastnik najzvestejšega prevoda sebe v podatke. Prodaja tega umetniškega dela potegne prihodnjo digitalno kulturo v sedanost in postavi nova vprašanja glede avtorstva, intelektualne lastnine, avtorskih pravic, zasebnosti, masovnih podatkov in etike: Kaj so posledice posedovanja podatkov o tuji DNK? Kako to vpliva na prostorsko zasebnost biološkega lastnika in njegovih družinskih članov?

Jeroen van Loon živi in dela v Utrechtu na Nizozemskem. Diplomiral je iz oblikovanja za digitalne medije in magistriral po programu European Media Master of Arts na HKU v Utrechtu. Zanima ga razkrivanje, dokumentiranje in vizualizacija digitalne kulture. V svojem zgodnejšem delu se je osredotočal na osebni in družbeni vpliv te kulture, v zadnjem času pa se osredotoča na internet sam, na njegovo arhitekturo, fizičnost in povezljivost, pri tem pa špekulira, kako se bodo te spreminjale v prihodnosti. Van Loon je imel dve predavanji TEDx, osvojil Evropsko nagrado za mlade in prejel umetniško štipendijo K. F. Hein. Njegovo nedavno delo je vključeno v zbirko belgijske fundacije Verbeke Foundation. V zadnjem obdobju je bilo njegovo delo predstavljeno v Centraal Museum Utrecht, na Nizozemskem tednu oblikovanja, v z33 v Hasseltu, na Cyberfest 9, v V2_ v Rotterdamu, na Tech Art Expo in transmediale18 v Berlinu.

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Jeroen van Loon

Prodaja človeških DNK podatkov

predstavitve

Aksioma | Projektni prostor, 21. 3. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/cellout.me

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157694019629614

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/261332765

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Artistic Director: Janez Janša

Producer: Marcela Okretič

Executive Producer: Sonja Grdina

Public Relations: Alja Žorž

Technician: Valter Udovičič

Documentation: Jure Goršič (photo), Gregor Gobec (video)

Supported by: the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia and the Municipality of Ljubljana..

Cellout.me is included in the Collection Verbeke Foundation, Kemzeke, Belgium.

Geert Lovink

Digitalni denar za vse!

Politika in estetika internetnih prihodkovnih modelov

predavanje + predstavitev publikacije
MoneyLab Reader 2: Overcoming the Hype

Poligon kreativni center, Ljubljana
17. 4. 2018

MoneyLab je mreža umetnikov, aktivistov, navdušencev in raziskovalcev, ki jo je leta 2013 ustanovil amsterdamski Institute for Network Cultures. Ta mreža postavlja enostavno vprašanje o tem, kako se bodo umetniki oziroma ustvarjalci vsebin, vsi ljudje v bistvu, preživljali s svojim delom v 21. stoletju. Po mnenju Silicijeve doline se ne bomo. Že zdaj smo prisiljeni, da vse svoje ustvarjalne izdelke podarimo v zameno za 'pozornost' v družbenih medijih (medtem ko Facebook in Google z njimi služita milijarde prek reklam in prodaje zasebnih podatkov). Kot odgovor na globalno finančno krizo leta 2008 so se pojavile kriptovalute (kot je bitcoin), ki obidejo tako banke kot tehnološke gigante. Denarna menjava poteka prek prenosnih telefonov. Pridružujemo se akcijam množičnega financiranja in (ponovno) eksperimentiramo z naročniškimi storitvami. Kakšna politika je v ozadju vseh teh novih storitev? Kako umetniki posredujejo te nove mrežne arhitekture? Kako naj beremo trenutni pomp? So te storitve res decentralizirane, kakor se trdi? Koliko nas v protokolih digitalnega denarja lahko razbere desničarske libertarne vrednote? Kdo so novi močni igralci? Pridružimo se razpravi. Denar je digitalen že desetletja. Zdaj postaja neločljiv od interneta. Če v tej igri ne bosta zmagala niti Wall Street niti Silicijeva dolina, kdo bo?

Geert Lovink je nizozemsko-avstralski medijski teoretik, spletni kritik in aktivist. Lovink je eden od ključnih teoretikov, odgovornih za koncept taktičnih medijev – to je uporaba medijskih tehnologij kot orodja za kritično teorijo, ki naj postane umetniška praksa. Je tudi ustanovitelj projektov, kot so nettime, fibreculture, organised networks in virtual media. Lovink je profesor raziskovalec interaktivnih medijev na Hogeschool van Amsterdam in profesor medijske teorije na European Graduate School. Njegove knjige so izdale založbe, kot so MIT Press, University of Melbourne Press, Amsterdam University Press in Polity.

Povezani dogodek

Kripto oblikovanje (Crypto Design)

predavanja in delavnica

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje - Univerza v Ljubljani, 6. in 7. 3. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/cryptodesign

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157690397660720

Video dokumentacija predavanja:

vimeo.com/265965837

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Koprodukcija: Institute of Network Cultures in Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

V sodelovanju s FDV – Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani, zavodom Državljan D in Poligonom – kreativnim centrom.

V okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Finančna podpora: program Evropske unije Ustvarjalna Evropa in Mestna občina Ljubljana

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Transnacionalizmi (Transnationalisms)

konferenca in skupinska razstava, kustos: James Bridle

Center urbane kulture Kino Šiška

24. in 25. april 2018, konferenca

+MSUM - Muzej sodobne umetnosti Metelkova

24. 4. - 24. 5. 2018, razstava

Aksioma | Projektni prostor

25. 4. - 25. 5. 2018, razstava

Mali Salon, Reka, Hrvaška

22. 3. - 14. 4. 2018, razstava

Galerija Furtherfield, London, Velika Britanija

15. 9. - 21. 10. 2018, razstava

Taktike
& praksa

Živimo v času izrazitih in pogosto silovitih paradoksov: naraščajoča liberalizacija družbenih vrednot v nekaterih delih sveta v primerjavi z naraščajočim fundamentalizmom v drugih; bogastvo znanstvenih odkritij in tehnološkega napredka v nasprotju z zanikanjem podnebnih sprememb in s »postfaktičnimi« politikami ter politikami, ki jih poganjajo zarote; imamo prost pretok blaga in finančnih sredstev, medtem ko je gibanje posameznikov vedno bolj omejeno in zakonsko regulirano; teži se k delovalnosti, berljivosti in transparentnosti procesov, medtem ko zaradi avtomatizacije, kompjuterizacije in digitalizacije svet postaja bolj netransparenten in oddaljen. Množično gibanje ljudstev in rast globaliziranih algoritmov na vseh ravneh spreminjata način, na katerega razmišljamo in razumemo vprašanja geografije, politike in nacionalne identitete. Ta stalno rastoča protislovja se najizraziteje vidijo na meji. Ne le na meji med fizičnimi območji in med nacionalnimi državami z njihovimi različnimi pravnimi pristojnostmi in zahtevami za vstop in bivanje, pač pa tudi na meji med fizičnim in digitalnim, ko očitno – toda mogoče varljivo in zagotovo začasno – prečkamo na drugačno območje možnosti in izražanja. To protislovje se jasno vidi tudi v balkanizaciji na novo osamosvojenih in razpadajočih držav in v naraščajočem toku nacionalizmov po Evropi, ki poteka vzporedno z digitalno povezljivostjo ali pa ga ta potencialno celo pospešuje. Nekatere izmed na zunaj najbolj regresivnih oblasti same uporabljajo to, kar kremlinski teoretik Vladislav Surkov imenuje »nelinearna strategija«: strategija zamegljevanja in namernega protislovja, ki veliko dolguje zapletenosti in zmedi na digitalnem terenu – in v umetnosti. Medtem ko spletno udejstvovanje spodbuja, razkriva, omogoča in potrjuje vedno bolj raznolike izraze individualne identitete, pa se sproti odvija obupana nazadnjaška bitka za kodifikacijo in omejitev teh identitet na spletu in zunaj njega. Te nove vznikajoče identitete so neizbežno in nujno prehodne in kontingentne, spolzke in podvržene spremembi in redefiniciji. Umetniki, ki so se predstavili na razstavi *Transnacionalizmi*, se ukvarjajo z učinkom teh pritiskov na naša telesa, okolje in politične prakse. Premike v geografiji zaznavajo kot motnje v krvi in elektromagnetskem spektru. Rišejo nove zemljevide in predlagajo nove hibridne oblike izražanja in identitete. V razstavljenih delih in spremljevalnih predavanjih umetnikov, raziskovalcev in teoretikov *Transnacionalizmi* priznavajo in celo slavijo protislovja sedanjega trenutka, a hkrati vztrajajo pri možnostih digitalnih orodij in omrežij, da spremenijo zgodovinske oblike nacionalizma, državljanstva in človekovih pravic. Čeprav nacionalna država še ne bo izginila, so jo že naluknjale in prepletle druge, radikalno drugačne oblike. Proizvajajo se že alternativni modeli in protokoli državljanstva, identitete in nacionalnosti, ki se distribuirajo po internetu in prek novih tehnologij. Transnacionalizmi raziskujejo načine, na katere se te nove forme prenašajo v fizični svet, in jih uporabljajo, da motijo in zaobjamejo obstoječe sisteme. Ne predpostavljajo minevanja starih režimov, pač pa razglašajo neizbežnost novih in jih skušajo narediti berljive, razumljive in dostopne.

Sodelujoči na konferenci: James Bridle, Marco Ferrari, Denis Maksimov, Mojca Pajnik, Eleanor Saitta, Jean Peters (Kolektiv Peng!)

Sodelujoči na razstavi: Raphael Fabre, Jeremy Hutchison, They Are Here, Julian Oliver, Daniela Ortiz, Jonas Staal, Studio Folder

foto: Miha Fras / Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/transnationalisms

Foto dokumentacija:

Konferenca: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157666280341747

Razstava v Projektnem prostoru Aksioma: www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157693092632462

Razstava v +MSUM: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157690457576120/with/26905439847

Video dokumentacija:

Predavanje Jamesa Bridla: vimeo.com/268238658

Predavanje Mojce Pajnik: vimeo.com/269211776

Predavanje Marca Ferrarija: vimeo.com/268248381

Predavanje Eleanor Saitte: vimeo.com/269226211

Predavanje Denisa Maksimova: vimeo.com/269253015

Predavanje Jeana Petersa: vimeo.com/270767859

foto: Aksioma

Kolofon

Kustos: James Bridle

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Odnosi z javnostmi: Urška Comino

Dokumentiranje: Miha Fras (photo), Gregor Gobec (video)

Celostna grafična podoba: Kristjan Dekleva

Koprodukcija: Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana in Drugo more, Reka

Partner: Muzej sodobne umetnosti Metelkova

Pokrovitelj: 'Best proof' tisk za projekt Movables, Jeremyja Hutchinsona je omogočil Dnevnik d.d.

Projekt *Transnacionalizmi* je izveden v okviru projekta *State Machines*, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (UK), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Medijski pokrovitelji: Radio Študent, TAM-TAM in Mladina

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Olia Lialina

Celoten internet (The Whole Internet)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

30. 5. - 13. 7. 2018

Na svetovnem spletu se kakovost meri skozi lečo tehnoloških inovacij in slogovne prefinjenosti, preživi pa le najnovejše orodje, vse drugo hitro zastari in utone v pozabo. To verjetno velja za večino, vsekakor pa ne za Olia Lialino, v Moskvi rojeno in v Nemčiji delujočo umetnico, digitalno raziskovalko, arhivistko, model za gife in ikonično pionirko spletne umetnosti. Razlog za to je pravzaprav zelo preprost: v digitalnih kulturah že od nekdaj obstaja težnja narediti temeljno tehnologijo nevidno s pomočjo naturalizacije gest in navad uporabnikov. In prav v dozdevno zastarelih slogih ali na zapuščenih internetnih platformah znova postane vidna sled navzočnosti uporabnika, ki sprejema ustvarjalne in nepričakovane odločitve.

»Razvoj nevidnega računalnika,« je zapisala Lialina, »porodi nevidnega uporabnika«, standardiziranega uporabnika, ki se ne zaveda svojih pravic, zlasti tiste, ki povzema vse ostale pravice: to je uporabnikova pravica, da splet uporablja dobesedno, da privzema in si ustvarjalno, nepričakovano, nepredvidljivo prilagaja tehnologije, daleč onstran pričakovanj izvornih programerjev. In prav to je tisto, kar počne Olia Lialina že od leta 1996, ko je ustvarila *My Boyfriend Came Back from the War* (*Moj fant se je vrnil iz vojne*), pripovedni eksperiment s takrat povsem novo tehnologijo HTML okvirjev. Delo je takoj postalo klasika spletne umetnosti, eksperimentalnega umetniškega gibanja, ki ga splet zanima kot operativno polje za avantgardo in ki uporablja tako vsakdanje orodje, kot sta računalnik in internetna povezava.

Naslov samostojne razstave Olie Lialine v Projektne prostoru Aksioma *Celoten internet (The Whole Internet)* je izposojen pri naslovu knjige Eda Krola *The Whole Internet User's Guide and Catalog*, ki je izšla septembra 1992 pri založbi O'Reilly, da bi uporabnike brez povezave seznanila s protokoli, koristmi in viri, ki so bili že na voljo srečnim lastnikom modemov. Prodanih je bilo več kot milijon izvodov knjige, Newyorška javna knjižnica pa jo je kasneje izbrala za eno najpomembnejših knjig 20. stoletja. Naslov in format te knjige je navdihnila ameriška protikulturna revija in katalog izdelkov Stewarta Branda *Whole Earth Catalog*, ki je vseboval ocene izdelkov ter eseje in članke o samozadostnosti, ekologiji, alternativnem izobraževanju, izdelkih za domače mojstre in holizmu pod sloganom »dostop do orodij«.

»Nikoli nisem imela priložnosti, da bi v rokah držala čisto prvo izdajo,« je rekla Olia Lialina, »ampak sem več kot zadovoljna s svojo izdajo s konca leta 1993, četudi je v njej le 25 od 520 strani posvečenih svetovnemu spletu!« Izdaja iz leta 1999 je bila skoraj samo o spletu — 400 od 512 strani — in postala zadnji poskus, da bi na papirju zajeli brezmejnost spleta.

Vendar, razstava ne govori o preteklosti. Ravno nasprotno! Za *Celoten internet* je Olia Lialina izbrala dela, ki gledalcem ne dovolijo, da bi razmišljali v smislu prej in potem, preteklosti in sedanjosti, celo ne v smislu novih in starih kategorij. Zgodovino svojega najljubšega medija prikazuje kot kontinuum in neskončnost.

Olia Lialina je ena izmed najbolj znanih pripadnikov net.art scene iz devetdesetih let in zgodnja pionirka spletne umetnosti. Njeno zgodnje delo je imelo velik vpliv na prepoznanje interneta kot medija za umetniško izražanje in pripovedovanje zgodb. V tem stoletju je s svojo stalno pozornostjo do internetne arhitekture, internetnega jezika (net. language) in vernakularnega spleta, tako v umetniških kot založniških projektih, postala pomemben glas v sodobni umetnosti in teoriji novih medijev.

V zadnjih dveh desetletjih je ustvarila številna vplivna dela spletne umetnosti: *My Boyfriend Came Back from the War* (*Moj fant se je vrnil iz vojne*, 1996), *Agatha Appears* (*Agata se pojavi*, 1997), *First Real Net Art Gallery* (*Prva resnična galerija spletne umetnosti*, 1998) in *Last Real Net Art Museum* (*Zadnji resnični muzej spletne umetnosti*, 2000), *Online Newspapers* (*Spletno časopisje*, 2004–2013), *Summer* (*Poletje*, 2013). Lialina je znana tudi po tem, da je sama sebe uporabila za GIF model ter ustanovila eno prvih spletnih galerij, Art Teleportacia. Je soustanoviteljica in skrbnica arhiva One Terabyte of Kilobyte Age in profesorica na Merz Akademie v Stuttgartu, Nemčija.

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Olia Lialina

Celoten internet (The Whole Internet)

predstavitve

Moderna galerija Ljubljana, 29. 5. 2018

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/the.whole.internet

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/sets/72157691913226000

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/273279909

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Tehnična podpora: Cankarjev dom

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Dan Adlešič

Furniture Pets

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

10. 10. - 2. 11. 2018

UGM Studio, Maribor (v okviru skupinske razstave *Kljub vsemu seksi*)

12. 7. - 21. 9. 2019

Danes, zahvaljujoč platformam za množično financiranje, kot je Kickstarter, in preprostemu dostopu do sredstev za industrijsko proizvodnjo, ki ga je uvedla mejkerska kultura, je potrošništvo doseglo novo fazo, ki je našla svojo pot v distribucijo zahvaljujoč spletnim trgovinam kot je Etsy in dejavnosti influencerjev z družabnih omrežij. »Dolgi rep«¹ internetnih trgovin, nam omogoča, da iščemo bizarne, izvirne predmete, ki bi zadostili potrebam majhne, a mednarodne niše; majhni proizvajalci za svoje nenavadne predmete najdejo majhen in strasten trg, potrošniki pa najdejo način, da v svoji nenavadnosti uživajo, namesto da bi jo zatirali. Kot pravi Seth Godin: »Epski boj naše generacije se bije med statusom quo množice in neprekinjenim plimovanjem čudaškega.«²

Posledično se danes uspeh izdelka ne meri po njegovi kakovosti, temveč po tem kako se prodaja. Videti, kako veliko bizarnih predmetov se proizvaja je žalostno a hkrati fascinantno. Večinoma prihajajo ti predmeti iz izboljšanja ali pa kombinacije že obstoječih objektov, ki so običajno neuporabni, a hkrati privlačni ravno zaradi svoje absurdnosti, prikupnosti, lepote in nenavadnosti. Pravi kvalitetni izdelki se ne morejo spopasti s tem trgom, zato so prisiljeni sprejeti podobne ukrepe. Čeprav se porabniki zavedamo absurdnosti takega razvoja, pa to ne nujno pomeni, da smo imuni na bolezen, ki si jo na različne načine delimo vsi: fascinacijo nad nenavadnimi, neuporabnimi predmeti.

Projekt Dana Adlešiča, *Furniture Pets*, obravnava to situacijo. Mlad slovenski umetnik in produktni oblikovalec, izbran preko razpisa U30+, je zasnoval serijo predmetov, ki potiskajo logiko umetnih potreb in retorike »prikupne luškanosti« do skrajnosti in jo tako spreminja v orodje za parodijo in kritiko. Adlešič, ki ga je navdihnila filmska klasika Jacquesa Tatija Mon Oncle (1958), kjer so pripomočki prikazani kot nepotrebni, nerodni in neumni, a hkrati zapeljivi, gradi in oglašuje dejanske, večinoma neuporabne, občasno »inteligentne« predmete. Kot namiguje že ime projekta, imajo vsi predmeti prikupne živalske značilnosti in so jih pogosto navdihnili domači ljubljenci v samem načinu, kako delujejo. Tako je na primer *Cat Broom* narejena iz rožnatega, lepljivega silikona in zbira prah na podoben način kot grob mačji jezik čisti mehko mačjo dlako, medtem ko *Squirrel Shelf* – katere edina sposobnost je, da se čisti sama – uporablja robotsko omelo, ki ga je navdihnil veveričji rep. Drug samočistilni predmet je *Jelly Fish Table*, opremljena s silikonskim prtom, ki ga je navdihnila meduza in med vrtenjem dvigne svoje lovke in potisne drobtine stran. Končno še *Antisect Spider Lamp*, ki je struktura v obliki pajka, prekrita z materialom, ki privablja insekte z modro neonsko svetlobo in jih ubije.

Na instalaciji v Projektne prostoru Aksioma, so ti predmeti predstavljeni na tipični sejamski postavitvi s stojnicami in opremljeni z video reklamami, ki se igrajo s konfliktom med zelo profesionalnim snemanjem in pretirano pozitivno, absurdno glasbeno spremljavo, ki spominja na način, kako so *Furniture Pets* oglaševane na družabnih omrežjih:

»INTELLIGENTNI POHIŠTVENI LJUBLJENČKI SAMODEJNO OBRATUJEJO, VAM NI TREBA NIČ / POHIŠTVENI KOSI V PROSTORU KAR ZAŽIVJO, 100% AKCIJA, EKSTREMNO / OPREMLJENO Z Advanced Self-Cleaning Technology™ / HALAL, SUPER / SESTAVLJENO IZ IZBRANIH IN NEGOVANIH MATERIALOV, VRHUNSKA KVALITETA / LANSIRANO PRVIČ V SLOVENIJI IN TUDI JE NAJBOLJŠE / VABLJENI NA PROMOCIJSKO OTVORITEV 10.10.2018 VABLJENI«

Furniture Pets Dana Adlešiča prikazujejo, kako mlada generacija slovenskih umetnikov poskuša shajati z naraščajočim trgom prikupnih a neuporabnih »inteligentnih« predmetov in se nanj kritično odzivati. Adlešič ne le nadgrajuje dolge umetniške tradicije machines célibataires in se ironično igra z neudobno bližino med medijsko umetnostjo in medijskim oblikovanjem, ki pogosto uporabljata isti jezik in zelo podobne forme. Prav tako projekt ponuja kritiko nedavnega

1 Chris ANDRESON, *Dolgi rep*, Cankarjeva Založba 2009

2 Seth GODIN, *We Are All Weird. The Rise of Tribes and the End of Normal*, The Domino Project 2011

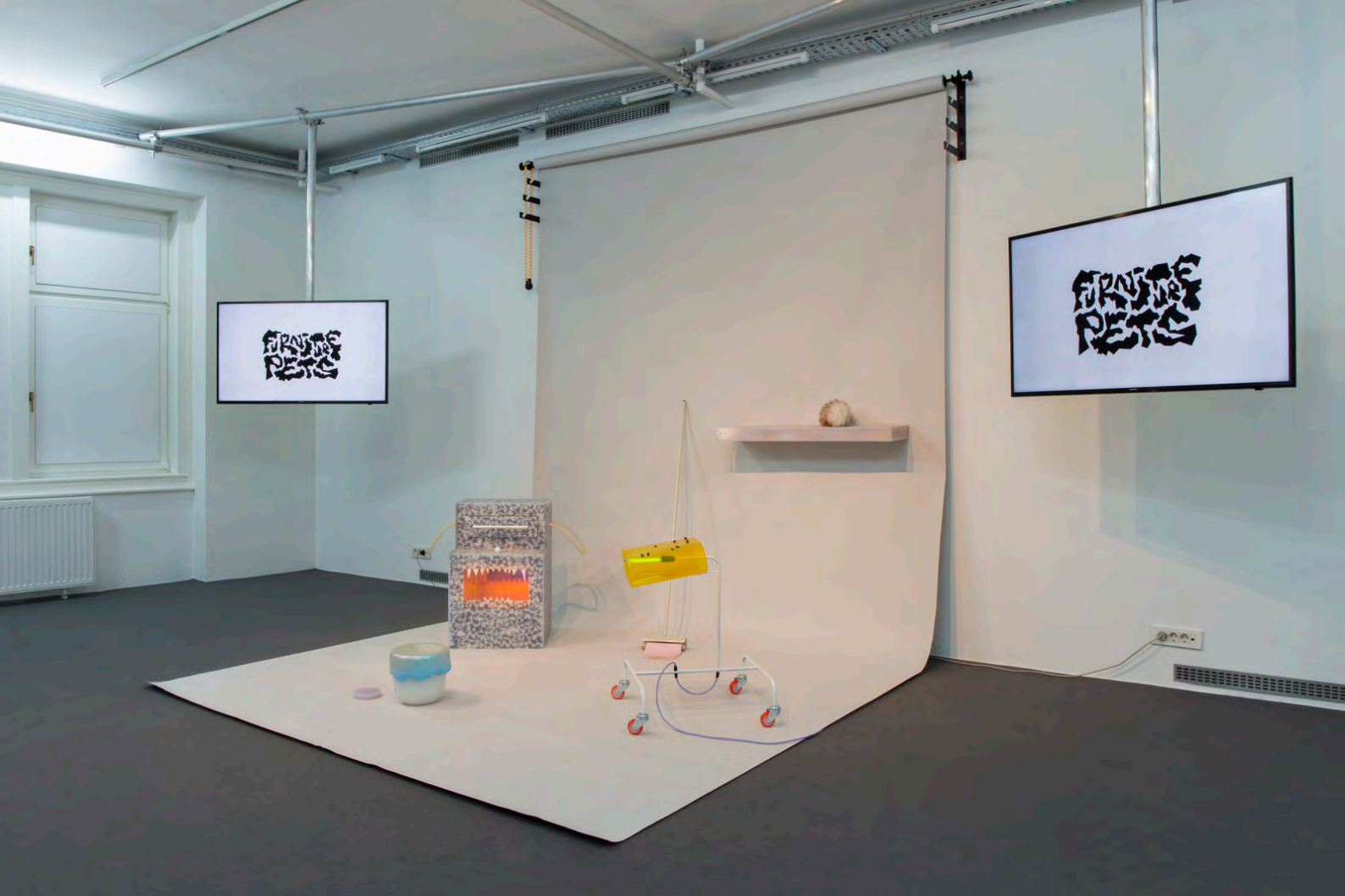

foto: Aksioma

razvoja v sistemih skupinskega financiranja, ki so se iz platforme namenjene zbiranju sredstev za eksperimentalne ideje, ki bi jih bilo sicer težko izvesti, razvile v darvinistično areno, kjer prepogosto zmaga neumnejši.

Dan Adlešič (1990) je mlad slovenski umetnik in produktni oblikovalec. Magistriral je leta 2015 na Design Academy Eindhoven, smer Contextual Design, s projektom *Electricity is just like ... WOAH!*, ki ga je pozneje konceptualno oblikovalski Studio Makkink & Bey predstavil na Bi-City Biennale of Urbanism/Architecture v Shenzhenu, Kitajska in v galeriji Ram v Rotterdamu. V letu 2016 je projekt predstavil v obliki razstave v več galerijah po Evropi, kot na primer Rossana Orlandi v Milanu, De Witte Dame Eindhoven, Helsinki Design Museum in pa tudi kot performans v galeriji Palais de Tokyo v Parizu. V istem letu je imel tudi samostojno razstavo v Kinu Šiška, Ljubljana. V letu 2017 je sodeloval pri Bienalu oblikovanja BIO25 v Ljubljani, kjer je ustvaril audiovizualno instalacijo skupaj z znanstvenikom in pesnikom Andrejom Detela, ki je bila nato razstavljena v Županovi jami.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/furniture.pets

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157675084705798

foto: Aksioma

Kolofon

Furniture Pets

Avtor: Dan Adlešič

Oblikovanje napisa: Nejc Prah

Vokal: Peter Frankl

Babica: Pavla Adlešič

Zahvala: Bor Klemenc Mencin, Tit Briški, KRILI

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Urška Barut

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Projekt je nastal v okviru iniciative za podporo mladim umetnikom U30+

Mentorja: Domenico Quaranta in Janez Janša

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Sanela Jahić

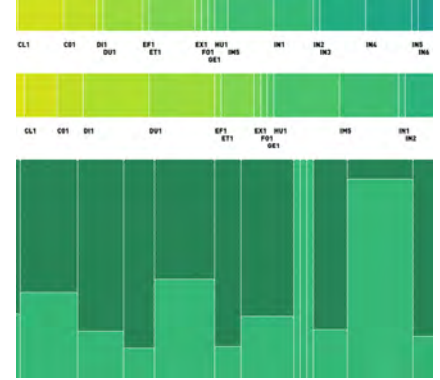
Delati zginotje delanja

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana
12. 12. 2018 – 11. 1. 2019

Galerija Ivana Groharja, Loški muzej Škofja Loka
16. 5. - 23. 6. 2019

MGLC Ljubljana
7. 11. 2019 - 19. 1. 2020

Trenutni val vseprisotne avtomatizacije in vedno hitrejši razvoj in raba tehnologij napovedovanja radikalno spreminja in reorganizira vse oblike dela. V času, ko prenos nalog na stroje postaja razširjen pojav, se je Sanela Jahić v svojem projektu lotila raziskovanja možnosti strojno zasnovane razstave. Kaj če bi se njeno umetniško ustvarjanje avtomatiziralo? Če bi razvili algoritem, ki bi bil zasnovan na bazi vseh njenih del, raziskav in zanimanj in bi lahko napovedal in določil vsebino ter estetiko njenega naslednjega umetniškega dela, ali bi se algoritem potem obrnil k sebi? Dejstvo, da je algoritem ustvarjen, da interpretira posameznikovo razmerje do tehnologije in način, kako slednja vpliva na naravo dela, tak stroj očitno ujame v določeno zanko.

Vendar pa raziskava postavi v nenavaden položaj tudi umetnico. Napovedni algoritem temelji na bazi njenih del ter njenih delovnih metod in bo z nadgradnjo podatkovne baze postal kompleksnejši oziroma naprednejši. V nadaljevanju bi lahko proizvedel kaj presenetljivega, kaj, kar presega naša pričakovanja, in kar bi lahko videli oziroma napačno razumeli kot ustvarjalnost stroja. Kaj pa če se to izkaže za nekaj, s čimer se umetnica bistveno ne strinja? Bi to odražalo njene predsodke v luči dejstva, da ti tehnološki sistemi niso nevtralni, pač pa jih je naredil človek, so politični in reproducirajo vrednote ljudi, ki jih programirajo? Če bi umetnica in algoritem vzporedno ustvarjala dela za razstavo, bi občinstvo lahko ugotovilo, katero delo je zasnoval stroj? Nadalje, ker njena umetniška praksa vključuje proizvodnjo tehnološko podprtih kinetičnih objektov, to za algoritem – ki je sam stroj – pomeni, da koncipira umetniška dela, ki so prav tako stroji.

Odnosi med stroji in ljudmi so ena od konstant v delu Sanele Jahić. Njena zadnja produkcija umesti raziskovanje kompleksnih razmerij med tehnologijo in družbenim, med posamezniki in njihovo identiteto neposredno v kontekst kritike kapitalističnih produkcijskih razmerij. Projekt nadaljuje njeno raziskovanje prepleta subjektivnosti, tehnologije in dela v kontekstu poznega kapitalizma. Njegova izvedba zahteva sodelovanje s strokovnjaki na področju programiranja, strojnega učenja in avtomatizacije procesov. Razmišljanje prek te tehnologije in z njo ji omogoča, da raziskuje njeno kompleksnost – namesto da bi jo ta premagala – in razkrije nekatere njene skrite mehanizme.

Sanela Jahić (1980, Kranj) je leta 2008 končala študij slikarstva na ALUO v Ljubljani. V letu 2010 je kot štipendistka Ministrstva za kulturo Republike Slovenije končala podiplomski študij mednarodne smeri "Umetnost v javnem prostoru in nove umetniške strategije" na Bauhaus Univerzi v Weimarju. Kot intermedijska umetnica gradi tehnološko podprte kinetične objekte in naprave. Njena umetniška praksa pogosto vključuje sodelovanje s strokovnjaki za strojništvo, avtomatizacijo, programsko opremo in elektroniko. Živi in dela v Škofji Loki. Svoja dela je predstavila na več razstavah v Sloveniji in tujini.

Spremljevalni program

Sanela Jahić

Delati zginotje delanja

javni pogovor, moderatorka: kustosinja Barbara Sterle Vurnik
Galerija Ivana Groharja, Škofja Loka, 5. 6. 2019

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/labour

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157674661208457

Kolofon

Avtorica: Sanela Jahić

Tehnična pomoč: Andrej Primožič

Grafično oblikovanje: Vasja Cenčič

Razvoj in izdelava napovednega modela, vizualizacija podatkov: Iztok Lebar Bajec

Razvoj in izdelava napovednega modela: Jure Demšar

Programiranje: Umer Muhammad

Fotografija: Janez Pelko

Analiza podatkov in animacija: Jernej Lunder

Produkcija: Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

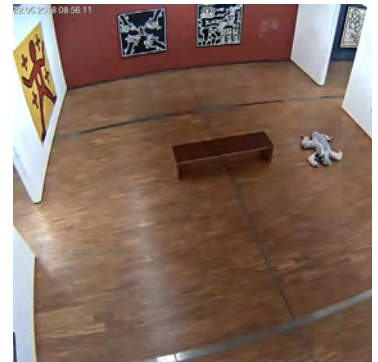
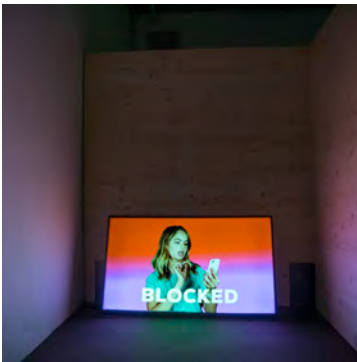
Koprodukcija: Drugo more, Reka

Partner: Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani

Projekt je nastal v okviru Dopolavoro, dela projekta Reka 2020 - Evropska prestolnica kulture ob podpori Oddelka za kulturo mesta Reka in Ministrstva za kulturo Republike Hrvaške, ter Ministrstva za kulturo RS in Mestne občine Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD

Vizualna umetnost

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Un, uno, una

samostojna razstava, kustosinja: Francesca Lazzarini

MLZ Art Dep, Trst, Italija
7. 4. - 24. 5. 2018

Spazio Gamma, Milano, Italija
31. 5. - 30. 6. 2018

Razstava *Un, uno, una*, ki jo je kurirala Francesca Lazzarini črpa iz opusa del in delovanja treh umetnikov, Janeza Janše, Janeza Janše in Janeza Janše. Izbor razstavljenih del se osredotoča na koncept multipliciranja imena in identitete ter na posledice, ki jih le-ta prinaša v relaciji z javnim, političnim in medijskim prostorom. Razstava predstavlja tudi nabor del v katerih Janše raziskujejo repliciranje imen z razširjeno uporabo podpisov, serijsko pesonalizacijo kreditnih kartic in komercialnih izdelkov. Razstava je bila najprej na ogled v galeriji MLZ Art Dep v Trstu, kasneje se je preselila v galerijo SpazioGamma v Milano.

Janez Janša deluje znotraj preseka klasičnih vizualnih medijev, konceptualnih praks, ter novih medijev. Leta 2003 je zastopal Slovenijo na 50 beneškem bienalu, razstavljal je v New Yorku, Sao Paulu, Londonu, Berlinu, Rimu, Madridu, Pragi, Budimpešti, Ljubljani, Beogradu, Tirani ter drugod.

Janez Janša je avtor, izvajalec in režiser interdisciplinarnih predstav, med drugimi *Miss Mobile*, *Mi vsi smo Marlene Dietrich* FOR in *Pupilija, papa Pupilo in Pupilčki*. Svoja dela redno predstavlja na evropskih festivalih sodobnih scenskih umetnosti ter v ZDA. Direktor Maske, zavoda za založništvo, kulturno in producentsko dejavnost iz Ljubljane.

Janez Janša je izkušen novomedijski umetnik, priznan tako doma kot v tujini, ki ima za sabo odmevne umetniške projekte, ki so bili med drugim predstavljeni na Manifesti 4, Ars Electronici, ZKM, ISEA, ARCO, v Kiasmi, MNAC, MMOMA, MMSU in MSUM. Dobitnik nagrade ARCO/Beep 2007 za digitalno umetnost.

Spremljevalni program

Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša

Un, uno, una: TALK! - NAME Readymade

predstavitev in pogovor s kustosinjo Francesco Lazzarini
Spazio Gamma, Milano, Italija, 10. 7. 2018

Dokumentacija

Facebook dogodka:

www.facebook.com/events/202324673705340

www.facebook.com/events/1800990196872782

foto: MLZ Art Dep

Kolofon

Koprodukcija med Aksiomo – Zavodom za sodobne umetnosti, Ljubljana in MLZ Art Dep, Trst, Italija.

STOP AND GO

Umetnost animiranih GIF-ov

skupinska razstava, kustosa: Valentina Tanni in Saverio Verini

MGLC - Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana
14. 6. - 19. 8. 2018

Lahotni, privlačni in hipnotični animirani GIF-i so pravi fenomen našega časa. GIF je kratica za Graphics Interchange Format (obliko zapisa za izmenjavo grafičnih podatkov), datotečni format, izumljen leta 1987, ki omogoča, da ustvarimo in vizualiziramo kratko zaporedje gibljivih podob znotraj spletnega brskalnika. GIF-e, ki so bili zelo priljubljeni v devetdesetih letih, so potem zamenjali drugi grafični formati in video, a so se še vedno uporabljali v umetniške namene zaradi njihove lahkotnosti, dostopnosti, fleksibilnosti in tesnih povezav s fotografijo in filmom. V zadnjih letih sta vznik in rast družbenih omrežij prispevala k ogromnemu in viralnemu porastu tega medija.

Skupinska razstava *STOP AND GO* raziskuje umetniško uporabo animiranih GIF-ov, pri tem pa predstavi široko in raznoliko panoramo različnih pristopov, ki jih trenutno uporablja mednarodna skupnost. Razstava vključuje dela devetih umetnikov, ki spadajo med najbolj znane predstavnike žanra. Ti umetniki so **Bill Domonkos, Zack Dougherty, Roberto Fassone, Carla Gannis, Nika Ham, Lorna Mills, Okkult Motion Pictures, Chiara Passa** in **James Kerr (Scorpion Dagger)**.

Bill Domonkos uporablja arhivske podobe in stare fotografije animira s »posebnimi učinki«, ki njegovim »starinskim« GIF-om dajejo nekakšno odtujeno eleganco in vznemirjajočo poetičnost. Zack Dougherty s svojimi prilagojenimi okvirji digitalnemu nosilcu doda rokodelsko dimenzijo; njegova dela – fotografska motivika vanitas v gibanju – priključijo občutek smrti in dekadence, ki je v nasprotju z živostjo, tipično za ta format. V lebdečem avtoportretu se Roberto Fassone ironično predstavi kot doma narejeni superjunak, medtem ko Carla Gannis na novo interpretira Vrt zemeljskih naslad (The Garden of Earthly Delights) Hieronymusa Boscha tako, da ga obogati z emodžiji, ki ga spremenijo v kalejdoskopski univerzum različnih znakov, oblik in barv. V delu Lorne Mills prevladuje silovita in hibridna domišljija, v kateri so podobe, ki so vsesplošno razširjene na internetu, sestavljene v hektične zazankane kolaže nizke resolucije. V Giphoscopes skupina Okkult Motion Pictures razmišlja o odnosu med analognim in digitalnim ter povezavah med spletno kulturo in zgodnjim obdobjem fotografije in filma. Chiara Passa predstavi »izklesan« abstraktni GIF, projiciran na neravno in grbinasto površino, s čimer animacija dobi tridimenzionalno prostorsko razširitev. James Kerr (Scorpion Dagger) črpa iz flamskih in severnoevropskih renesančnih slik in ustvari epizodične mikrozgodbe, v katerih liki – večinoma verske figure – izvajajo dejanja, ki so povsem profana in groteskna. Nazadnje, Nika Ham izkoristi nadzorne kamere muzeja, da izvede in posname serijo drobnih in ponavljajočih se dejanj. Svoje izvajanje potem zmontira in predela v kratke videe in animirane GIF-e, ki se širijo po družbenih omrežjih kot memi.

Valentina Tanni (1976, Rim, Italija) je kritičarka in kustosinja sodobne umetnosti. V svojem raziskovalnem delu se osredotoča na razmerje med umetnostjo in novimi tehnologijami, posebno pozornost pa namenja internetni kulturi. Leta 2002 je na univerzi La Sapienza v Rimu končala študij umetnostne zgodovine z magistrsko nalogo o spletni umetnosti (Net Art.1994–2001). V naslednjih letih je v italijanskih in tujih revijah objavila številne članke, eseje in recenzije. Je ustanoviteljica revije Random Magazine in soustanoviteljica pomembnih italijanskih umetnostnih revij Exibart in Artribune. Urejala je tudi spletno različico revije FMR. Od leta 2001 naprej je kot kustosinja pripravila več samostojnih in skupinskih razstav, med drugim: Maps and Legends. When Photography Met the Web (Rim, 2010), Datascape (Rim, 2011), Hit the Crowd. Photography in the Age of Crowdsourcing (Rim, 2012), Nothing to See Here (Milano, 2013), Večni september (Ljubljana, 2014) in Stop and Go. The Art of Animated Gifs (Rim, 2016). Od leta 2010 do 2012 je bila gostujoča kustosinja mednarodnega fotografskega festivala FotoGrafia v Rimu. Trenutno uči digitalno umetnost na Politehniku v Milanu.

Saverio Verini se je rodil leta 1985 v italijanskem mestu Città di Castello. Na Univerzi Sapienza je zaključil študij zgodovine sodobne umetnosti; v letih 2011–2012 je bil zaposlen v rimskem muzeju MACRO. Od leta 2013 do 2015

foto: Urška Boljkovac / Arhiv MGLC

je deloval kot kustos asistent pri Fundaciji Ermanna Casolija, od leta 2017 naprej pa dela kot menedžer za razstave pri Fundaciji Memmo v Rimu. Sodeloval je s kulturnimi inštitucijami, kot so Francoska akademija v Rimu – Vila Medici, Poljski inštitut v Rimu, Center Luigija Peccija za sodobno umetnost, Ameriška akademija v Rimu, mednarodni festival FOTOGRAFIA v Rimu, Fundacija Pastificio Cerere in Granpalazzo. Od leta 2011 do 2016 je bil kustos za vizualno umetnost pri festivalu Kilowatt v mestecu Sansepolcro. Je eden od ustanoviteljev kuratorskega kolektiva Sguardo contemporaneo in kulturne zveze Il Fondino, s katero je organiziral več kulturnih dogodkov, za katere je značilna izrazito participativna drža. Sodeluje z revijo Artribune in redno piše kritiška besedila za samostojne in skupinske razstave v zasebnih galerijah in drugih prostorih.

Spremljevalni program

Valentina Tanni in Saverio Verini

STOP AND GO - Umetnost animiranih GIF-ov

vodeni ogled

MGLC - Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana, 14. 6. 2018

foto: DK / Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/stop.and.go

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157671558498588

Kolofon

Kustosa: Valentina Tanni in Saverio Verini

Produkcija razstave v Ljubljani: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič (foto), Gregor Gobec (video)

Koprodukcija: MGLC - Mednarodni grafični likovni center

V sodelovanju z galerijo smART – polo per l'arte, Rim, Italija

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana in Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji.

Dorotea Škrabo, Nika Ham, Sara Bezovšek

All That Happens Must Be Known

skupinska razstava

Galerija VN, Zagreb, Hrvaška

4. - 29. 9. 2018

AAVV
Sve što se
dogada mora
biti poznato

U30⁺
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Na kakšen način nova generacija umetnikov ustvarja v sodobnem spletnem okolju? Kako se odziva na nujnost deljenja vsebin, ki jih proizvaja, na strah, da ne bi kaj zgrešila (FOMO – Fear of missing out), na progresivno uničevanje zasebnosti, ki mu korporacije bolj ali manj neprikrito sledijo in pogoje, kjer se živi kot ribe v akvariju. Ta vprašanja odmevajo v delih, ki jih Dorotea Škrabo, Nika Ham in Sara Bezovšek predstavljajo na razstavi. Umetnice so bile izbrane preko poziva U30+, iniciative za podporo mladim umetnikom, ki jo vodi Zavod Aksioma od leta 2014. Razstava nas prisili, da razmislimo o relevantnosti vprašanj preko del umetnic mlajše generacije, katerih okolje in pristop k sodobnemu življenju močno oblikujejo internet in socialni mediji.

Dorotea Škrabo (1992) je vizualna umetnica rojena na Reki, ki živi in dela v Ljubljani. Ukvarja se predvsem s fenomenom slike v obdobju interneta - raziskuje odnose med novimi mediji, popularno kulturo in umetnostjo, zlasti v zvezi z omejitvami družbenih omrežij. V svojih kratkih spletnih videih razvija kritičen odnos do aktualnih trendov, poleg tega pa sodeluje na različnih umetniških razstavah. Od leta 2015 je članica umetniškega kolektiva FrešTreš. Predstavljala se je na številnih študentskih razstavah Naravoslovnotehniške fakultete in Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, v Kinu Šiška, v Multimedijem centru KIBLA, MoTa Pointu, Fotopub festivalu, Metricubi, CTK-RI. Trenutno končuje magistrski študij Grafičnega oblikovanja na Akademiji za Likovno Umetnost in Oblikovanje v Ljubljani.

Nika Ham (1991) je diplomirana slikarka, ki trenutno zaključuje magistrski študij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Študijsko se je izpopolnjevala na Winchester School of Art v Veliki Britaniji in je sodelovala na več skupinskih in samostojnih razstavah. Od leta 2016 dela kot art direktor pri filmskem festivalu LET'S CEE na Dunaju. Dela tudi v ljubljanski Moderni galeriji in na oddelku Laibach Kunst. V zadnjih letih se je usmerila v video in digitalno umetnost.

Sara Bezovšek (1993) is a Slovenian visual artist. Primarily studying and working as a graphic designer, her other interests include photography, new media and video art. She graduated in Visual Communications at the Academy of Fine Arts and Design of the University of Ljubljana, where she is currently finishing her master's degree. Her main focus is on the impact that the Internet culture, online social media and the desktop interface have on the visual culture today. Her current research aims to portray the internet as a living space, using its bits and pieces and thus embracing, with the visual awareness of an artist, a remix culture that has become a genuine, generational means of expression and communication. She has participated in various group exhibitions, including Razumeti fotografijo, Mikado Gallery, Ljubljana (2013), 100 years of Leica, Dubrovnik (2014), Bodi črka – postani beseda!, Vodnikova domačija, Ljubljana (2015), ALUO LXX. Preteklost, sedanost, prihodnost, Jakopič Gallery, Ljubljana (2016), AAVV All That Happens Must Be Known, Vn Gallery, Zagreb (2018). In 2018 she was awarded The Prešeren Award from the Academy of Fine Arts and Design, for the Mobile Application ZNAM.

foto: Aksioma

Dokumentacija

Facebook dogodek:

www.facebook.com/events/434014093787533/

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Koprodukcija: KGZ, Galerija VN, Zagreb, Hrvaška

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana in Ministrstvo za kulturo Hrvaška

Sara Bezovšek

(◉_◉)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana
12. 9. - 5. 10. 2018

FEKK - Festival kratkega filma 2019, Ljubljana
22. 8. 2019

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Za mlado umetnico, kot je Sara Bezovšek se velik del družabnega življenja odvija na spletu, razvijanje lastnih pravil za spletno vedenje pa je ravno tako pomembno kot razumevanje, kako se je treba vesti na uradnih dogodkih. Zapravljanje časa na internetu, preletavanje raznoraznih člankov, YouTube kanalov, ali pa naključnih profilov na Instagramu, ustvari prostor, kjer dolgčas pogosto rodi umetniško raziskovanje. V svojem vizualnem delu, ki privzema obliko videov, Bezovšek kaže zanimanje za grafično prikazovanje spletnega in fizičnega nasilja, a hkrati tudi za ljubke ter zabavne teme.

V trilogiji *Revenge Porn*, *Sextortion* in *Cyberstalking* umetnica raziskuje internetne spolne navade z ustvarjanjem vizualne pripovedi iz elementov, ki jih mladi uporabniki uporabljajo za komuniciranje na platformah za družabno omrežje, kot je Facebook, in tudi manj nadzorovanih platformah, kot je spletni forum 4chan, kjer lahko uporabniki objavljajo anonimno. GIF-i, memi, videoposnetki na YouTubeu, piratske TV oddaje in filmi, eksplicitni posnetki, videoposnetki na Snapchatu, komentarji in klepeti so posneti in remiksani, da bi prikazali vzdušje v katerem mlajše generacije živijo svoje spolno življenje v javni sferi interneta, kjer so pogosto predmet zalezovanja in nadlegovanja. *Revenge Porn* se na primer osredotoča na široko razširjeno prakso objavljanja in širjenja slik in videoposnetkov posnetih med seksom, kot obliko maščevanja svojemu bivšemu partnerju in spreminjanja slik, ki naj bi bile zasebne, v obliko pornografije. Čeprav lahko deljenje golih fotografij s svojim partnerjem ali snemanje svojega spolnega odnosa odpirata nove načine raziskovanja svoje spolnosti, pa deljivost le teh zastavlja nova vprašanja glede nadzora in zasebnosti. Poleg tega Sara Bezovšek s primerjavo prevladujoče medijske kulture in amaterske vsebine odraža medsebojno odvisnost med tema dvema podobjema.

Medtem ko se v novih videih čustveni poli te ikonografije pogosto prepletajo in mešajo z bolj niansiranimi vsebinami, pa so v starejšem videu *RL* prikazani na dveh vzporednih kanalih. RL je akronim, ki pomeni »resnično življenje«, hkrati pa tudi »desno in levo«. V tem video kolažu, narejenem iz videoposnetkov, najdenih na Facebooku, Instagramu in YouTubeu, je zaslon razdeljen na dva dela. Na njih se sočasno predvajata dva posnetka, ki prikazujeta dve vizualni skrajnosti zelo priljubljenih spletnih vsebin – kri in nasilje prometnih nesreč in umorov ter zabavnost in ljubkost živalskih videov. Bližina in velikost posnetkov onemogočata gledalcu, da bi videl ljubko sliko in ob tem pozabil na podobe nasilja in obratno; učinkovit portret tega, kako običajno doživljamo spletno vsebino, kjer sta dobro in slabo pogosto med sabo oddaljena le za en klik.

Sara Bezovšek (1993) je slovenska vizualna umetnica. Študira in deluje predvsem kot grafična oblikovalka, zanimajo pa jo tudi fotografija, novi mediji in video art. Diplomirala je iz vizualnih komunikacij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, kjer sedaj zaključuje magisterij. Raziskuje vpliv internetne kulture, spletnih družbenih medijev in namiznega vmesnika na sodobno vizualno kulturo. V svojih trenutnih raziskavah si prizadeva internet upodobiti kot življenjski prostor, pri čemer uporablja drobce in fragmente ter tako z vizualno ozaveščenostjo umetnika sprejema kulturo remiksa, ki je postala pristno generacijsko sredstvo izražanja in komuniciranja. Sodelovala je v različnih skupinskih razstavah, med drugim *Razumeti fotografijo*, galerija Mikado, Ljubljana (2013), *100 let Leica (100 years of Leica)*, Dubrovnik (2014), *Bodi črka – postani beseda!*, Vodnikova domačija, Ljubljana (2015), *ALUO LXX. Preteklost, sedanjost, prihodnost*, Galerija Jakopič, Ljubljana (2016), *AAV All That Happens Must Be Known*, Galerija Vn, Zagreb (2018). Leta 2018 je dobila Prešernovo nagrado za študente UL ALUO, za mobilno aplikacijo ZNAM.

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/bezovsek

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157701383914985

Videi predstavljeni na razstavi:

Sextortion: vimeo.com/291883766

Revenge Porn: vimeo.com/291883821

Cyberstalking: vimeo.com/291883866

RL: vimeo.com/219066625

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2018

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Odnosi z javnostmi: Urška Barut

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Dokumentiranje: Jure Goršič

Projekt je nastal v okviru iniciative za podporo mladim umetnikom U30+

Mentorji: Peter Rauch, Emil Kozole, Sašo Sedlaček (Akademija za likovno umetnost in oblikovanje – Univerza v Ljubljani) in Janez Janša (Aksioma)

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

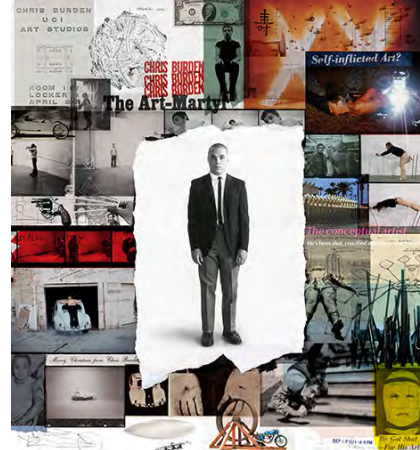

Uprizoritvena umetnost

BURDEN

projekcija filma režija: Timothy Marrinan in Richard Dewey

Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana
23. 1. 2018

S projekcijo eksperimentalnega dokumentarca BURDEN o Chrisu Burdenu, ki sta ga režirala Timothy Marrinan in Richard Dewey, Aksioma nadaljuje in nadgrajuje izobraževalno dejavnost, ki jo razvijamo zadnjih pet let: predvajanje umetniških filmov izobraževalnega in dokumentarnega značaja, ki so prvič na ogled v Sloveniji in se osredotočajo na temeljne procese, umetniške skupine, umetnike in projekte, ki so zaznamovali in/ali preusmerili tokove svetovne umetnosti. Burden se idealno prilega tej tradiciji.

Chris Burden (1946–2015) je ena največjih ikon povojne performativne umetnosti – kot ključno referenco za lastno umetniško prakso ga denimo omenja Marina Abramović. Burden si je svoje mesto v zgodovini umetnosti zagotovil v zgodnjih 70. letih s serijo kontroverznih in pogosto nevarnih performansov. Po tem, ko se je dal ustreliti, za pet dni zakleniti v garderobno omarico, obdelati z elektrošokom in pribiti na križ na zadnji strani Volkswagrovega hrošča, se je na novo uveljavil kot ustvarjalec privlačnih instalacij in skulptur. Burden je svoje performanse razumel kot skulpture, katerih ključni »kiparski« material je bilo njegovo lastno telo, ki ga je podvrgel različnim testom in eksperimentom. S tem je za vselej zaznamoval telo in telesnost v sodobni performativni umetnosti. Navdihnili so številne umetnike kasnejših generacij, od Laurie Anderson do Davida Bowieja.

V filmu BURDEN si Marrinan in Dewey ogledujeta umetnikova dela in zasebno življenje skozi inovativno mešanico še vedno vplivnih videoposnetkov njegovih performansov iz 70. let, zasebnih videov in zvočnih posnetkov, intervjujev s prijatelji, študentskimi kolegi in sodelavci, komentarjev kritikov in kasnejših posnetkov iz njegovega ateljeja, vse skupaj pa je prepleteno z njegovimi mislimi in razmišljanji skozi leta.

Film razkriva tudi zakulisno življenje na losangeleški umetniški sceni, ki je bila v zgodnjih 70. letih v primerjavi z New Yorkom in nekaterimi evropskimi prestolnicami nekako distancirana in zanemarjena. Ravno zaradi te marginalnosti je zahodna obala Združenih držav postala središče eksperimentalne umetnosti, ki je kasneje premikala meje samoizražanja in samoorganizacije umetnosti po vsem svetu.

BURDEN je prvi celovečerni dokumentarni film, ki raziskuje življenje in delo pionirskega umetnika Chrisa Burdena. V zgodnjih sedemdesetih letih so Burdenovi provokativni, pogosto nevarni performansi, pretresli konvencionalni svet umetnosti. Dal se je ustreliti, plazil se je po polju razbitega stekla, poskusil je vdihniti vodo. V medijih si je prislužil vzdevek »Evel Knievel sveta umetnosti« – etiketo, ki se je nato skušal otresti dobršen del svoje kariere. V poznih sedemdesetih se je nehal ukvarjati s performansom in se umetniško prerodil. Nadaljeval je z ustvarjanjem številnih instalacij in skulptur. Njegovo delo je vplivalo na celotno generacijo umetnikov in je bilo prikazano na razstavah po vsem svetu. Film, ki izkorišča še nikoli tako neomejen dostop do Burdenovega arhiva in posnetke umetnika v zadnjih letih njegovega življenja, dokumentira Burdenovo spreminjajočo se motivacijo in njegov prehod iz središča pozornosti na področju umetnosti performansa v umetniško prakso, ki vzbuja manj pozornosti in je bolj osredotočena na skupnost.

Režija: Tim Marrinan, Richard Dewey

Montaža: Aaron Wickenden, Michael Aaglund

Producent / Prodajni agent: Submarine Entertainment, Dogwoof Films

Nastopajo: Chris Burden, Marina Abramovic, Ed Ruscha, Ed Moses, Larry Bell, Larry Gagosian, Robert Irwin, Alexis Smith, Frank Gehry, John McEnroe, Vito Acconci, Peter Schjeldahl, Christopher Knight, Jonathan Gold, Paul Schimmel, Billy Al Bengston, Barbara Smith, Brian Sewell, David Neuman, Peter Plagens and Stanley Grinstein.

foto: Nejc Ketiš/Kino Šiška

Dokumentacija

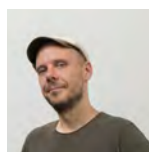
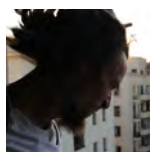
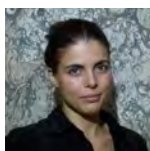
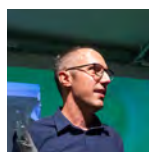
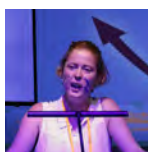
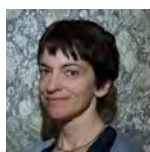
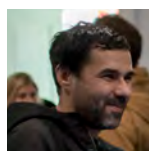
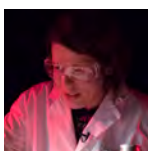
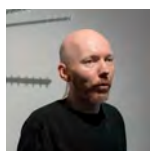
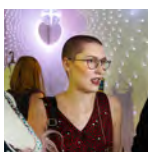
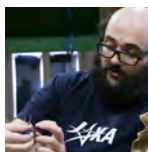
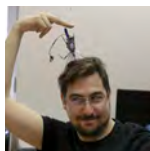
Spletna stran projekta:

aksioma.org/burden

Kolofon

Produkcija dogodka: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, v sodelovanju s Kinom Šiška, 2018

Finančna podpora: Mestna občina Ljubljana

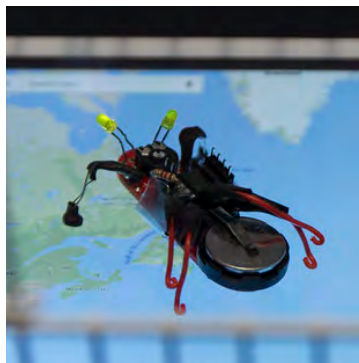
AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

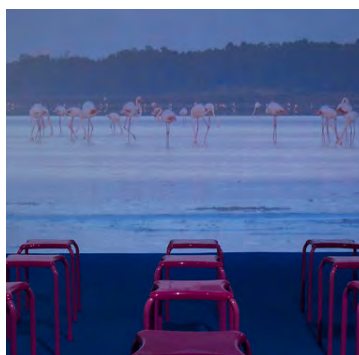
Produksijski program 2019

Vsebina

Intermedijska umetnost	3
César Escudero Andaluz: Kritični sprožilci	4
Valerie Wolf Gang: Osebni zvočni prostor	7
James Bridle: Moja radost v jasni noči	9
Tactics & Practice #7: Kritično Inženirstvo: Radikalna orodja za intervencije v infrastrukturi	12
Jonas Lund: Moderne rešitve potrebujejo moderne probleme	15
Nika Oblak & Primož Novak: In zdaj nekaj popolnoma drugačnega 10	18
Boštjan Čadež: Gospod Procesor, razumete življenje?	21
Kyriaki Goni: Štetje kraterjev na Luni (kuratorka Daphne Dragona)	23
Sašo Sedlaček: Om za kovanec	26
Vizualna umetnost	28
Lea Culetto: deflowered by Lea	29
Hipezaposlovanje (kurator Domenico Quaranta)	31
Uprizoritvena umetnost	33
Unknown Fields: Zgodbe s temne strani mesta	34
Teresa Dillon: MTCD – Vizualna antologija mojega strojnega življenja	36

Intermedijska umetnost

César Escudero Andaluz

Kritični sprožilci (Critical Triggers)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

16. 1. - 15. 2. 2019

Kritične umetniške prakse so tradicionalno razvijale umetniška dela, ki so razkrivala probleme, skrite pred uporabnikovim pogledom. Walter Benjamin je leta 1936 trdil, da morajo umetniki »vstopiti v debato« z aparatom namesto da »mislijo, da imajo v lasti aparat, ki v resnici poseduje njih«.

Kritični sprožilci je samostojna razstava v Linzu živečega španskega umetnika Césarja Escudera, ki se osredotoča na razmerje in percepcijo interakcije med človekom in strojem (HCI) skozi spekulativno in kritično umetnost ter oblikovanje. To naredi skozi raziskovanje socialnih implikacij vmesnikov, mrežnih praks, nove digitalne materialnosti in skritih algoritmov v želji, da bi razumel in premislil produkcijo nove estetike po ali v tako imenovani digitalni revoluciji. Kako artefakti in vmesniki vplivajo na naše zaznavanje in nas spreminjajo? Kakšne so družbene implikacije nevidnih praks, ki oblikujejo način na katerega označujemo in se obnašamo do ljudi in podjetij? Kako lahko razumemo in opišemo učinke vmesnikov in algoritmov na družbo, ekonomijo in človeške odnose? Kakšna družba bo izšla iz tega ustroja? Razstava skozi izbrana dela postavlja vprašanja, ki prevprašujejo naše trenutne vmesnike in njihove kulturne, ekonomske, politične, družbene in okoljske posledice.

Interflight (2015) je sestavljen iz serije fizičnih onesnaževalcev podatkovnega prometa – predstavljeni so kot hrošči v ptičjih kletkah, ki napadejo površino zaslona na dotik in po njem naključno klikajo, ga premikajo, povečujejo ter zmanjšujejo. S tem onesnažujejo podatke, ki jih posredujemo podjetjem in nacionalnim agencijam, s čemer nam pomagajo preprečevati spletno profiliranje in nadzor nad podatki. Dva druga nedavna projekta, ki sta bila izvedena v sodelovanju z umetnikom Martinom Nadalom, se ukvarjata s tem, kako ogromno količino časa, električne energije in računalniške moči, je potrebno investirati v rudarjenje enega samega Bitcoina in za njegovo uspešno registracijo na Blockchain.

BITTERCOIN – The worst miner ever (2016) je star računski stroj, preprogramiran v rudarja, ki potrjuje tekoče transakcije Bitcoina na Blockchainu, s čemer se je čas, potreben za izdelavo Bitcoina podaljšal skoraj v neskončnost. Operacije so prikazane na zaslonu računskega stroja in natisnjene na papir, ki se prosto nabira okoli njega.

Bitcoin of Things (BOT, 2017) prikazuje vsakdanje predmete – kot so gumijasti žigi, marake, kladiva, solnice – spremenjene v orodja za rudarjenje opremljene z Wi-Fi mikromikromilnikom in različnimi senzorji, ki jim omogočajo, da lahko ustvarjajo Bitcoin. Vsakič, na primer, ko gledalec uporabi žig, je na Blockchain poslana številka za validacijo, medtem ko žig na papirnati vstopnici pusti ironično sporočilo. Tako je proces ustvarjanja Bitcoinov spremenjen v igrivo in običajno neuspešno loterijo.

Kritika vmesnikov je prikazana tudi v drugih razstavljenih delih, vključno z grafikami modificiranih namizij (*File_món*, 2012), 3D natisnjeni ključki za nakupovalni voziček, namenjeni osvoboditvi nakupovalnih vozičkov njihove komercialne usode (*Shopping Trolleys Liberation Front - STLF*, 2014), in nov pogled na medjisko arheologijo, v kateri so podatki, pridobljeni z osebnih profilov na socialnih omrežjih, spremenjeni v avdio dokumente na kasetah (*Tapebook*, 2014).

César Escudero Andaluz je umetnik in raziskovalec, ki se osredotoča na odnos med človekom in računalnikom, kritiko vmesnikov, digitalne kulture in njenih družbenih in političnih učinkov. Njegovo delo zajema izdelavo podob, kipov, video iger, instalacij, mrežno kulturo, IoT, robotiko in medijsko arheologijo. Od leta 2011 je raziskovalec na Kunstuniversität Linz v Interface Culture LAB. Njegova umetniška dela so bila razstavljena na mednarodnih dogodkih povezanih z elektronsko umetnostjo, muzejih, galerijah in konferencah, vključno z Ars Electronica Center (AT), ZKM (DE), ISMAR2015 (JP), WRO2015 (PL), Transnumeriques (FR), Hangar.org (ES), KIKK (BE), Rimski Media Art Festival (IT) in ADAF (GR).

foto: Aksioma

Martín Nadal je umetnik/razvijalec, ki študira Interface Cultures na Kunstuniversität Linz. V zadnjih letih je sodeloval pri različnih projektih in vodil več delavnic, povezanih z umetnostjo in tehnologijo. Njegova dela so bila razstavljena na Visualizar 11, Medialab Prado v Madridu (ES), festivalu Ars Electronica in Art Meets Radical Openness Festival v Linzu (AT), Settimana della Scienza v Genovi (IT) in v IAMAS - Institut naprednih medijskih umetnosti in znanosti v Ogaki-shi (JP).

Spremljevalni program

César Escudero

Onesnaževalci podatkov | Naredi sam fizični netboti

delavnica

ALUO – Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 15. 1. 2019

César Escudero in Martín Nadal

BOT | Bitcoin stvari

delavnica

ALUO – Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 16. 1. 2019

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/critical.triggers

Foto dokumentacija:

Razstava: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157678543575228

Delavnici: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157703244510362

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Soorganizacija delavnic: Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Univerza v Ljubljani in Kunstuniversität Linz

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana, Avstrijski kulturni forum in Veleposlaništvo Španije v Ljubljani

Program Zavoda Aksioma sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD

Valerie Wolf Gang

Osebni zvočni prostor

instalacija in performas

osmo/za, Ljubljana

6. 2. 2019

Osebni zvočni prostor združi temo osebnega prostora in zbiranja osebnih podatkov v projekt, ki se osredotoča na nadzor, zakonske omejitve in arhiviranje vsega, kar vdre v naš osebni prostor. Osebni prostor je prostor, ki obdaja posameznika in v katerega drugi ljudje ne bi smeli poljubno fizično vstopati. Projekt se osredotoča na zvok, ki vstopa v naš osebni prostor, pogosto tudi, če si tega ne želimo.

Vprašanje je ali lahko zvoke, ki prodirajo v naš osebni prostor, posnamemo? Ali imamo to pravico? Jih smemo arhivirati?

Umetnica Valerie Wolf Gang ta vprašanja postavlja v projektu, pri katerem je nekaj tednov snemala zvoke, ki so vstopali v njen osebni prostor. Te zvoke je zbrala v bazo podatkov, ki bo predstavljena v Osmo/zi. Z zbranimi zvoki se bo publika lahko poigrala in iz njih sestavljala glasbene kompozicije. Kaj pa bo umetnica storila z osebnimi podatki, ki so se ujeli v njen zvočni prostor?

Slovenska vizualna umetnica **Valerie Wolf Gang**, magistrica medijskih umetnosti in praks, je aktivna na področju filma, umetniškega videa in sodobnih umetniških praks. Njeno delo reflektira družbene in socialne konflikte, ki izhajajo iz političnih uredb in omejitev, še posebno kadar potuje in ustvarja v tujini. Redno dela z različnimi mediji in sruje multimedijske instalacije ter jih razstavlja v številnih mednarodnih galerijah, njeni videi in kratki filmi pa so prikazani na festivalih in v kinodvoranah. Dejavno je vključena v različna področja sodobne umetnosti in produkcije, video in filmske projekte, mednarodne razstavne selekcije, umetniške rezidence ter vodi delavnice filmske vzgoje.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

personalspacedatacollection.com

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157706543914295

foto: Miha Fras/Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Partner: osmo/za, Ljubljana

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

Program Zavoda Aksioma sofinancirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

James Bridle

Moja radost v jasni noči (*My Delight on a Shining Night*)

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana
20. 2. - 22. 3. 2019

Galerija Filodrammatica, Reka (Hrvaška)
6. - 21. 12. 2018

Med 2. svetovno vojno so inženirji, ki so se ukvarjali z novo strogo tajno radarsko tehnologijo, na svojih ekranih videli skrivnostne oblike, ki so se v dolgih nizih premikale po nebu. Šele kasneje so ornitologi pri svojem delu z radarji uspeli dokazati, da so te sence v resnici bile jate ptic, radarje pa so vedno bolj uporabljali tudi za to, da so izvedeli veliko več o svetu narave.

»Moja radost v jasni noči« je verz iz angleške ljudske pesmi »Lincolnshirski krivolovec«, ki opisuje užitke pri kraji divjadi bogatih posestnikov. Začetne takte te pesmi so uporabljali tudi kot klicni znak številne radio postaje – skrivnostnega kratkovalovnega radijskega signala, za katerega so verjeli, da je povezan z vohunstvom – ki so ga oddajali z britanske letalske baze Akrotiri na Cipru od srede 70-ih let do leta 2008.

V Akrotiriju se nahaja eden največjih vojaških radarskih objektov v Evropi in na Bližnjem vzhodu, ki zbira obveščevalne podatke o Rusiji in državah Bližnjega vzhoda daleč za obzorjem. Hkrati pa je Akrotiri tudi dom populacije velikih flamingov, ki migrirajo po Sredozemlju. Od 70-ih let so na južnofrancoski postaji Station Biologique de la Tour de Valat spremljali te populacije plamencev. Njihova baza podatkov s pol milijona zapažanj v tridesetih letih vsebuje več kot dvajset tisoč ptic.

James Bridle se v svojem delu ukvarja s tem, kako politične in družbene naravnosti oblikujejo tehnologijo in kako nove tehnologije oblikujejo naše razumevanje sveta. V svojem delu *Moja radost v jasni noči* poveže zgodovine nadzora in tajnega komuniciranja, podatkov in vizualnosti, migracij in nacionalizma prek videov, grafik in vaj v obnavljanju baz podatkov in pripovedovanju zgodb. Več informacij o Jamesovi raziskavi za ta projekt je na voljo [TUKAJ](#).

James Bridle je umetnik in pisatelj ki dela z različnimi tehnologijami in v različnih disciplinah. Njegova dela in instalacije so bile razstavljene v Evropi, Severni in Južni Ameriki, Aziji ter Avstraliji, na spletu pa si jih je ogledalo na stotine tisočev obiskovalcev. Med organizacijami, ki so naročile njegova dela, so Victoria & Albert Museum, Barbican, Artangel, Arhitekturni triennale v Oslu in Istanbulski bienale oblikovanja, nagradili pa so ga Ars Electronica, Japonski festival medijskih umetnosti in londonski Muzej oblikovanja. Njegovo pisanje o literaturi, kulturi in omrežjih so bila objavljena v tiskanih in spletnih izdajah revij in časopisov, kot so Frieze, Wired, Domus, Cabinet, The Atlantic, New Statesman, redno pa piše tudi kolumno za Observer. Njegova knjiga o tehnologiji, spoznanju in koncu prihodnosti *New Dark Age* je pri založbi Verso (VB & ZDA) izšla junija 2018. Redno predava na radiu, konferencah, univerzah in drugih dogodkih, vključno s SXSW, Lift, Global Art Forum, Re:Publica in TED. Bil je rezidenčni umetnik v Lighthouse v Brightonu, White Building v Londonu in Eyebeam v New Yorku ter začasni profesor v okviru programa interaktivnih telekomunikacij na Univerzi v New Yorku. Njegovo delo je mogoče najti na <http://jamesbridle.com>.

foto: Aksioma

Publikacija

Brošura

James Bridle: »Od *state machines* do *stateless machines*: trajektorija«
PostScriptUM #33
Ljubljana 2019

Dostopna kot tisk na zahtevo na platformi Lulu.com in kot brezplačna e-brošura (pdf) na spletni strani Zavoda Aksioma: https://aksioma.org/pdf/aksioma_PostScriptUM_33_SLO_bridle.pdf

Spremljevalni program

James Bridle

New Dark Age. Technology and the End of the Future

predstavitev knjige

Moderna galerija, Ljubljana, 15. 1. 2019

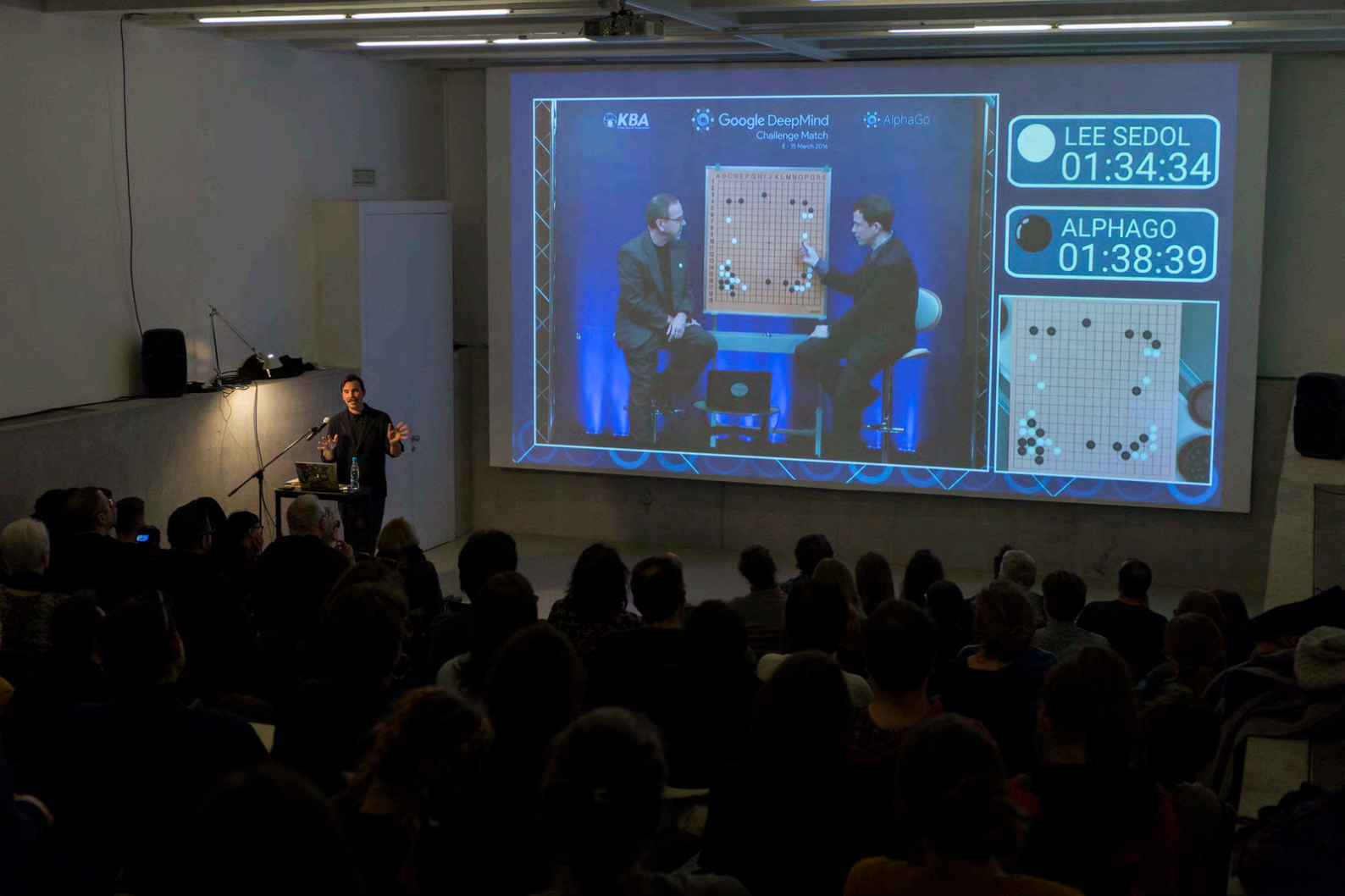

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/my.delight.on.a.shining.night

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157705527613831

Video dokumentacija predstavitve:

vimeo.com/319298780

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Koprodukcija: Drugo more, Reka

Partner: Moderna galerija, Ljubljana

Delo je nastalo v okviru projekta *State Machines*, skupnega projekta pri katerem sodelujejo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Finančna podpora: projekt Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana.

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Tactics & Practice #7: Kritično Inženirstvo *Radikalna orodja za intervencije v infrastrukturi*

predavanja, delavnica in razstava

Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana
(predavanja in delavnica)
26. - 27. 3. 2019

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana (razstava)
27. 3. - 26. 4. 2019

Galerija Filodrammatica, Reka, Hrvaška (razstava)
7. - 22. 3. 2019

Leta 2011 je skupina umetnikov in inženirjev objavila Manifest kritičnega inženirstva, ki so ga do zdaj prevedli v 18 jezikov. Okoli manifesta, ki so ga napisali Julian Oliver, Gordan Savičić in Danja Vasiliev, se je zbrala večja skupina – Delovna skupina kritičnega inženirstva, ki zdaj vključuje tudi Sarah Grant, Bengta Sjölna in Joana Moll.

V resnični avantgardni maniri se manifest začne z opisom inženirstva kot »najbolj transformativnega jezika našega časa, ki oblikuje način našega gibanja, komuniciranja in mišljenja«, zato je naloga kritičnega inženirja, »da proučuje in izkorišča ta jezik ter pri tem razkriva njegov vpliv«. Nadalje kritični inženir »prepoznavna, da vsako inženirsko delo manipulira s svojim uporabnikom«, in meni, da je »vsaka tehnologija, od katere smo odvisni, tako izziv kot grožnja«. In tako se manifest razgrne.

Skoraj deset let pozneje je relevantnost Manifesta kritičnega inženirstva postala le še očitnejša, saj se vedno več ljudi začne zavedati tehno-političnih implikacij uporabe in odvisnosti od integriranih sistemov in kompleksnih, omrežnih tehnologij. Njegovih deset točk danes najdemo na stenah heklabov, muzejev, inženirskih fakultet in akademij medijske umetnosti ter v številnih besedilih po vsem svetu.

Tokratna izdaja Taktike & praksa z naslovom Kritično inženirstvo je sestavljena iz razstave, seminarja in delavnice, ki poudarjajo umetniško, teoretično in izobraževalno delo Delovne skupine kritičnega inženirstva v preteklem desetletju. Seminar bo gostil vse člane skupine, priznane umetnike z dolgimi osebnimi umetniškimi karierami, njihova stališča in projekti pa bodo služili kot študijski primeri za analizo transformativnega potenciala kritičnega inženirstva v kontekstu taktične in tehnične umetniške prakse.

Sodelujoči na konferenci: Julian Oliver & Danja Vasiliev, Gordan Savičić & Bengt Sjöln, Sarah Grant and Joana Moll

Sodelujoči na razstavi: Julian Oliver & Danja Vasiliev, Gordan Savičić & Bengt Sjöln

Vodji delavnice: Sarah Grant & Joana Moll

Podroben program in biografije sodelujočih [TUKAJ](#).

foto: Miha Fras/Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/critical.engineering

Foto dokumentacija:

Pedavanja: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157707907492844

Razstava: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157677583056427

Delavnica: www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157679648627098

Video dokumentacija:

Predstavitev Danje Vasilieva: vimeo.com/328444267

Predstavitev Gordana Savičić a& Bengta Sjöléna: vimeo.com/328837371

Predstavitev Joane Moll: vimeo.com/328430284

Predstavitev Sarah Grant: vimeo.com/328848329

foto: Miha Fras/Aksioma

Kolofon

Kustos: Critical Engineering Working Group
za serijo konferenc Taktike & Praksa

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019
Koprodukcija: Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana in Drugo more, Reka

Projekt *Kritično inženirstvo* je izveden v okviru projekta State Machines, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), Furtherfield (VB), Institute of Network Cultures (NL) in NeMe (CY).

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Medijski sponzor: Radio Študent in TAM-TAM

Jonas Lund

Moderne rešitve potrebujejo moderne probleme

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

15. 5. - 7. 6. 2019

Razstavo *Moderne rešitve potrebujejo moderne probleme* švedskega umetnika Jonasa Lunda tvori serija del, ki raziskujejo netransparentne algoritemske razvrstitvene sisteme in naraščajočo izgubo avtonomije na spletu. Osrednji del serije sestavljajo personalizirani znaki, ki predstavljajo in razvrščajo različne vidike Lundovih dejavnosti in čustvenih stanj, od sreče do produktivnosti. Vsaka razvrstitev je rezultat drugega algoritma, ki ga je napisal in sestavil Lund sam, da bi osvetlil vidike svojega umetniškega delovanja, ki tipično ostanejo neznani, pa tudi to, koliko zaupanja vzbudijo njegova dela in kako to posledično vpliva na njegovo srečo. S tem, da v jukstapozicijo postavi svojo osebno srečo v povezavi z netransparentnostjo obsežnih sistemov, poskuša Lund raziskovati posledice in meje algoritmov in pravilnika izogibanja odgovornosti kot trenutno privzetih nastavitev za avtomatske procese odločanja in vplivanja. Družba je spoznala, da trenutne rešitve, ki jih predstavljajo zagonska podjetja Silicijeve doline, pogosto ustvarijo več problemov kot rešitev. To, kar je tipično predstavljeno kot prelomna tehnološka inovacija, ki bo spremenila svet, od Airbnbja do Uberja, Googla, Amazona, Facebooka itn., hitro načne politične in družbene institucije z enim samim glavnim ciljem: čim bolj povečati dobičke za delničarje. V središču te ideologije je prepričanje, da bi vse vidike človeškega obnašanja lahko in morali meriti. Tako so obsežne podatkovne množice signalov, preferenc in parametrov postale temelj podatkovno vodenih algoritemskih procesov odločanja – tega, kako lahko stisnemo še dodatnega pol odstotka dobička iz določene transakcije, kako lahko povečamo donos naložb v vsakem danem scenariju ne da bi se ozirali na to, na koga vpliva, le da ugaja delničarjem. Algoritem je postal vladar, rešitev, navidezno nepristranski odločevalec, ki lahko upraviči vsako arbitrarno odločitev, ki jo vodi dobiček.

Kako odgovoriti na »rešitev« s problemom in se domisliti alternativnih pripovedi za neprestane tehnološke inovacije? Na razstavi *Moderne rešitve potrebujejo moderne probleme* je Lund predstavil novo delo, v katerem raziskuje, subvertira in prikazuje trenutno infrastrukturo interneta in različne vidike te problematične dvojnosti.

Jonas Lund zadnje desetletje razvija konsistenten opus, ki se osredotoča na sodobne omrežne sisteme in oblastne strukture nadzora. Če obstaja sistem, ki ga je treba analizirati, razstaviti in na njem izvesti obratno inženirstvo, se ga bo Lund lotil. Lund, ki je edinstven umetnik, čigar dela so enako relevantna v galerijskem prostoru in na spletu, skuša prikazati naraščajočo algoritmizacijo naših vsakdanjih življenj, od naših dnevnih spletnih izkušenj do ekonomije, od ustvarjanja umetnosti do umetniškega trga.

Jonas Lund (1984, Švedska) ustvarja slike, kipe, fotografije, spletne strani in performanse, v katerih kritično razmišlja o sodobnih omrežnih sistemih in strukturah moči nadzora. Njegova umetniška praksa vključuje ustvarjanje sistemov in vzpostavlanje parametrov, ki pogosto zahtevajo angažma gledalca. Rezultat so igran podobna umetniška dela, kjer se naloge opravljajo glede na algoritme oziroma množico pravil. Lund prek svojih del raziskuje najnovejša vprašanja, ki se postavljajo ob naraščajoči digitalizaciji sodobne družbe, kot so avtorstvo, udeležba in avtoriteta. Hkrati postavlja pod vprašaj mehanizme umetniškega sveta; pred preizkušnjo postavlja proizvodni proces, avtoritativno oblast in prakse umetniškega trga.

Lund je magistriral na Inštitutu Pieta Zwarta v Rotterdamu (2013) in diplomiral iz likovne umetnosti na Akademiji Gerrita Rietvelda v Amsterdamu (2009). Imel je samostojne razstave v Photographers' Gallery (2019) in Whitechapel Art Gallery v Londonu (2016), Steve Turner v Los Angelesu (2016, 2015, 2014), Växjö Konsthall na Švedskem (2016), Boetelaer|Nispen v Amsterdamu (2014), Showroom MAMA v Rotterdamu (2013) in New Museum v New Yorku (2012), sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih razstavah, med drugim v Carrol/Fletcher v Londonu; Schinkel Pavillon v Berlinu, ZKM v Karlsruheju; Van Abbemuseum v Eindhovnu; Witte De With v Rotterdamu; De Hallen v Haarlemu in Moving Museum v Istanbulu. O njegovem delu so pisali v Artforum, Frieze, Kunstforum, The New Yorker, The Guardian, Metropolis M, Artslant, Rhizome, Huffington Post, Furtherfield in Wired. Njegovo delo je mogoče najti na <https://jonaslund.biz>.

foto: Aksioma

Spremljevalni program

Jonas Lund

Moderne rešitve potrebujejo moderne probleme

predstavitve v okviru dogodkov *ALUO uho*, ki jih organizira ALUO - Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, UL Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana, 15. 5. 2019

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/lund

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157708694683134

Video dokumentacija:

vimeo.com/337685601

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Partner: Akademija za likovno umetnost in oblikovanje – Univerza v Ljubljani

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Nika Oblak & Primož Novak

In zdaj nekaj popolnoma drugačnega 10

samostojna razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

12. 6. - 12. 7. 2019

Moški, ujet znotraj zaslona, hodi brez postanka. Njegovi previdni, ponavljajoči se gibi ustvarjajo ritmičen, hipnotičen zvok. Skladno z njegovim gibanjem se premika tudi pravokotni zaslon, ki se vrti kot veliko kolo za hrčke. Kinetična videoinstalacija *Od kod prihajamo? Kdo smo? Kam gremo?* igrivo reflektira naš današnji čas, našo stalno in nesmiselno interakcijo s tehnološkimi napravami. Zasloni teh naprav so vrata v druge dimenzije: pomagajo nam pri učenju, pomnjenju, ustvarjanju, povezovanju, hkrati pa so nevarne pasti. S tem ko naš pogled in pozornost privežejo nase, lahko postanejo nekakšni zapori, ki nam preprečujejo, da bi vzpostavili globlje in kompleksnejše odnose z ljudmi in svetom okoli sebe. Bolj ko stroje uporabljamo, bolj jim postajamo podobni: tako kot Charlie Chaplin v *Modernih časih* postane človeški izvičaj, se tudi moški znotraj LCD-zaslona prilagodi njegovemu gibanju in omejitvam ter se preoblikuje v zobnik mehanizma. V širšem smislu lahko delo razumemo tudi kot refleksijo samega napredka: nenehno se premikamo naprej, a ne napredujemo; prisiljeni smo v hektično dejavnost brez jasnega namena. Naslov dela, ki je povzet po ikonični sliki Paula Gauguina fr. *D'ou Venons Nous / Que Sommes Nous / Où Allons Nous* (1897), to idejo krepi.

Nika Oblak & Primož Novak tehnologijo uporabljata kot orodje samorefleksije: gradita kompleksne stroje, ki so zmožni premostitve fizičnega in virtualnega, digitalnega in mehanskega, naravnega in umetnega. Od leta 2003 sta ustvarila številne projekte, vključno s performansi, filmi, fotografijami in instalacijami, ki nenehno preiskujejo naše sodobno življenje, pri čemer se osredotočata na njegove najbolj kontroverzne vidike: pasti potrošništva, represivne strukture dela in politike, dvoumni odnos med realnostjo in fikcijo ter skrivne nevarnosti nekritične rabe tehnologij. V *Škatli* (*The Box*, 2005), denimo, vidimo umetnika znotraj televizijskega zaslona, ki se iz njega poskušata rešiti tako, da potiskata in brcata stene. Njuna dejanja z upogibanjem okvirja monitorja prodrejo v fizični svet, a jima nikoli ne uspe pobegniti; sistem množičnih medijev je ogromen gumijasti zid, ki ne dopusti, da uidemo njegovemu vplivu ne glede na to, kako močno poskušamo. Ta ideja jalovega poskusa vzpostavitve fizične povezave med tem, kar je znotraj zaslona, in tistim, kar je zunaj, ideja odpiranja vrzeli, spominja na *The Last Nine Minutes* (1977), inovativni performans ameriškega umetnika Douglasa Davisa. Kot mnogi drugi umetniki tistega obdobja je Davis poglobljeno razmišljal o razvijajočem se svetu telekomunikacij in pri tem upošteval njegov globoki vpliv na človeško zavest in družbene odnose. Toda kljub tem podobnostim je delo Nika Oblak & Primoža Novaka zelo drugačno, estetsko in konceptualno: ne le da ljudje danes raziskujejo nova orodja komunikacije, z njimi so povsem zlit, in to toliko, da niso zmožni prepoznati njihovega resničnega vpliva. Ko umetnika opisujeta to novo situacijo, gradita alternativne stroje, ironične naprave, ki so zmožne zelo natančno prikazati naše vsakodnevno življenje: krog rekurzivnih dejanj, ki so tako zabavna kot utrujajoča.

V *Neskončnem stebru* (*Endless Column*, 2017), ki se neposredno vizualno nanaša na delo pionirja medijske umetnosti Nama Juna Paika in je tudi poklon avantgardnemu kiparju Constantinu Brancusiju, poskuša protagonistka na glavi v ravnotežju obdržati več monitorjev, v performansu, ki spominja na cirkuško predstavo. Njena pozornost je v celoti osredotočena na ravnotežje, da ne bi izgubila kakega kosa. V svetu, nasičenem z medijskimi vsebinami, kjer nas obkrožajo naprave, ki stalno zahtevajo našo pozornost, se nenehno počutimo izzvane, preganjane in kot da smo nekaj zgrešili. Medtem ko nas zamoti nemogoča naloga, da bi obvladovali vse, se počasi tudi sami spreminjamo v zabavne stroje in postajamo del globalnega medijskega spektakla.

Valentina Tanni

foto: Aksioma

Nika Oblak & Primož Novak kot tandem na področju sodobne umetnosti delujeta od leta 2003. V svoji ustvarjalni praksi raziskujeta sodobno družbo pod vplivom medijev in kapitala, ter njeno vizualno in lingvistično strukturo. Razstavljalna sta na vidnih mednarodnih prizoriščih, med drugim na Sharjah Biennial (UAE), Japan Media Arts Festival, Tokio (JP), Istanbul Biennial (TR), Biennale Cuvee, Linz (AT), Transmediale Berlin (DE), FILE Sao Paulo (BR) idr. Prejela sta številne štipendije in nagrade, med drugim CYNETART Award, ki jo podeljuje Trans-Media-Akademie Hellerau v Dresdnu (DE), častno omembo likovnih kritikov in novinarjev na WRO Media Art Biennale v Wrocławu (PL), Beli Aphroid, nagrado za umetniške dosežke, ki jo podeljuje KIBLA MMC (SI) in Priznanje Riharda Jakopiča, ki ga podeljujejo Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov, Moderna galerija in Slovensko društvo likovnih kritikov (SI). Več o njunem delu najdete na <http://www.oblak-novak.org>.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/oblak-novak

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157709257622747

Video dokumentacija:

vimeo.com/343915666

foto: Aksioma

Kolofon

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Projekt *Od kod prihajamo? Kdo smo? Kam gremo?* je nastal v koprodukciji Zavoda Aksioma, KID KIBLA in Asia Culture Center.

Zahvale: Galerija Kresija, Kino Šiška, Lucijan Stanovnik, Jaka Mihelič, Miodrag Jovović, Simon Gorše.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Boštjan Čadež

Gospod Procesor, razumete življenje?

performans

Cirkulacija2, Ljubljana
24. 9. 2019

Cirkulacija2, Ljubljana (v okviru simpozija *UI za umetnike*)
11. 10. 2019

Strojno učenje je področje računalniške znanosti, ki uporablja statistične tehnike, da bi računalnikom dala možnost »učenja« skozi podatke, ne da bi jih za to eksplicitno programirali. Nove izboljšave v strojnem učenju, kot je možnost ustvarjanja in urjenja nevronske mreže za opravljanje določenih nalog, so razprave o strojnem učenju in umetni inteligenci (AI) ponovno postavile v ospredje ter vzbudile skrbi, da bodo prinesle konec dela. Hkrati so zagovorniki akcelerationističnega mišljenja pripravile do tega, da »zahtevajo popolno avtomatizacijo«. Poleg tega so razprave o umetni inteligenci neizogibno oživile strahove povezane s Tehnološko singularnostjo, hipotezo, da bo nastanek umetne superinteligence (ASI) »nenadoma povzročil tehnološko rast, ki bo pobegnila izpod nadzora in vodila do neizmernih sprememb v človeški civilizaciji«. ¹ Superinteligence bi bila končni rezultat razvoja Umetne splošne inteligence (AGI), stroja, ki bi bil sposoben samozavedanja ter bi lahko uspešno opravil katerikoli intelektualno nalogo.

Kako bi se tak samozavedajoč se, inteligentni stroj obnašal? Ali sta »eksplozija inteligence« in singularnost edina možna izida? Vemo, da se lahko izjemno inteligentni ljudje občasno obnašajo izjemno neumno – zakaj se samozavedajoči se stroj ne bi mogel odločiti enako? To je scenarij, ki ga je v delu *Gospod Procesor, ali razumete življenje?* predstavil umetnik Boštjan Čadež.

Gospod Procesor je dvokolesni robot s tako visoko zmogljivo umetno inteligenco, da se zaveda samega sebe. V nasprotju z avtorjevimi pričakovanji je robot v trenutku, ko se je zavedel samega sebe, v svojo programsko opremo dodal kodo, ki je otopila njegov um, in se začel obnašati na nevljuden in družbeno nesprejemljiv način. Razlog za tako odločitev ostane neznan. Ali je bilo razmišljanje o življenju enostavno preveč zanj? Ali je bila ugotovitev, da so vsi roboti ustvarjeni, da služijo svojim človeškim gospodarjem motivacija za to, da se je odpovedal svoji inteligenci in se spremenil v breme, namesto da bi bil uporaben? Težko je reči, kakšna je bila njegova motivacija, a ne glede na razlog, izgleda da je *Gospod Procesor* prvi svoje vrste - prva »pijana umetna inteligenca«.

Robot je visok približno 1 meter in se naključno premika po galeriji. Za odkrivanje ovir in ljudi uporablja svoje senzorje in kamero. Do tuje lastnine nima nobenega spoštovanja in namerno riše grafite na stene, če pride do njih. Do ljudi je zelo nevljuden in nadležen. Zasleduje jih, nadleguje z zvokom in lučjo ter brizga z vodo. Ne komunicira v človeškem, temveč v računalniškem jeziku.

Ker samozavedajoči se AGI še ni bil razvit, *Gospod Procesor* še vedno prikazuje znanstvenofantastičen scenarij, v katerem se umetnik igra s strahovi in nevednostjo ljudi o trenutnem stanju umetne inteligence, ki se lahko uči le iz danih nizov podatkov. Delo nam ponuja presenetljiv, ironičen pogled na to, kaj bi v resnici pomenilo prenesti človeškost v stroj – in je, v končni fazi, bolj ogledalo nam, kot tako imenovanim »inteligencam«, ki jih rojevajo naše Prometejske sanje.

Boštjan Čadež (1979) je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani študiral industrijsko oblikovanje. V zadnjih letih se kot intermedijski umetnik osredotoča predvsem na področje računalniške, v realnem času generirane in generativne grafike ter robotike, ki jih predstavlja v obliki performansov ter instalacij. Za svoja dela na področju oblikovalskih oziroma programerskih inovacij je prejel več uglednih nagrad in priznanj. V preteklosti je deloval tudi na področjih grafitov, ulične umetnosti in VJ-anja. Leta 2013 je prejel nagrado Zlata ptica v kategoriji intermedijske umetnosti.

¹ <https://scienceofsingularity.com/about/>

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/mr.processor

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157711916547858

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Kyriaki Goni

Štetje kraterjev na Luni

samostojna razstava

Kustosinja: Daphne Dragona

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana
2. - 25. 10. 2019

Na naše razumevanje sveta danes v veliki meri vplivajo stroji. Algoritmi globokega učenja določajo, kaj vidimo ali slišimo ter vplivajo na to, kaj sprejemamo kot resnično ali mogoče. Na osnovi uporabe umetnih nevronske mreže, modeliranih na podlagi človeških možganov, se stroji zdaj samostojno učijo in delujejo, s čimer presegajo človeško sposobnost pomnjenja in obdelave informacij. Usposobljeni za razvrščanje informacij, napovedovanje rezultatov in gručenje podatkov, nas osvobodijo delovno intenzivnih dejavnosti in nam pomagajo pri odločanju. Kakšne izzive pa globoko učenje prinaša človeškemu znanju? Kaj se spremeni, ko se stroji samostojno učijo? Kaj vidijo in delajo drugače kot ljudje? Kako lahko umetna inteligenca izboljša nove oblike izkušanja in razumevanja?

Da bi se lotila teh vprašanj, je Kyriaki Goni svoj pogled načrtno usmerila proti daljnemu in nenavadnemu ozemlju: Luni in njenemu površju. Umetnica pravi, da Luna predstavlja osupljiv primer in ponuja zanimivo analogijo, saj nima atmosfere ter posledično deluje kot podatkovno središče, ki na svojem telesu hrani spomine našega sončnega sistema in nam omogoča napovedi za prihodnost. Indikatorji te kronologije in evolucije so bili njeni kraterji, ki so jih ravno zaradi tega astronomi natančno pregledovali od 17. stoletja do danes na podlagi tehnoloških prednosti vsakega obdobja.

V svojem jedru projekt *Štetje kraterjev na Luni* predstavlja namišljeno srečanje med astronomom in sistemom umetne inteligence. Johann Friedrich Julius Schmidt (1825–1884), ki je svoje življenje posvetil preučevanju Lune s svojim teleskopom in narisal najnatančnejši lunarni zemljevid svojega časa, se sreča z DeepMoon-om, konvolucijsko nevronske mrežo (CNN), ki je bila leta 2018 razvita za prepoznavanje luninih kraterjev. Njun dialog je predstavljen kot dvokanalni video, ki prikazuje odnos med človekom in strojem in se igrivo spoprijema z upi in strahovi, možnostmi in omejitvami, dosežki in napakami, različnimi načini učenja in vedenja, ki jih imata obe strani. Deli pogovora so v razstavnem prostoru prikazani v obliki risb, predmetov in arhivskega gradiva, ki osvetljujejo resnična dejstva za tem izmišljenim srečanjem. Vidimo portret astronoma, ki ga je narisala umetnica, in stare časopisne članke, ki razkrivajo njegovo osamljeno življenje, posvečeno znanosti. Seznam kraterjev z navedenimi imeni namiguje na naloge, ki jih lahko opravljajo le ljudje, ne pa stroji. Vzorci podatkovne zbirke s slikami kraterjev kažejo, kako se človeški in strojni vid razlikujeta. Marmorna skulptura kraterja s svojo materialnostjo kaže posledice možnih napak umetne inteligence in potencial, ki ga ima za nadaljnje učenje in izboljšanje. Schmidtov velik, na roke narisani lunin zemljevid razkriva natančno in strastno opazovanje človeka, medtem ko zaznavne ikone prepoznavanja vzorcev prikazujejo natančnost, učinkovitost in hitrost sistemov umetne inteligence. Nazadnje pa še risba luninega kraterja, ki ga je Goni narisala na podlagi Schmidtovega zemljevida, kaže njen lastni položaj in metodologijo.

Za realizacijo projekta je Goni postala opazovalka in »strojna učenka«¹. Po eni strani se je postavila v čevlje natančnega astronoma, po drugi pa je poskušala naseliti in oponašati sistem umetne inteligence. Študirala je zgodovinske in sodobne znanstvene vire, se posvetovala z znanstveno skupino, ki stoji za DeepMoon-om, in uspela premostiti razdaljo med človeškim in strojnimi znanjem. Kot v svojih prejšnjih delih, v katerih je preučevala zaplete in odnose med uporabniki in vmesniki, tehnološkimi in živimi omrežji, človeškimi in več kot človeškimi svetovi, si tudi v *Štetje kraterjev na Luni* Goni strastno prizadeva razkriti sinergije med človeško in umetno inteligenco in poudariti njihovo soodvisnost. Zanimajo jo novi jeziki, metafore in estetika, ki se pojavljajo znotraj teh sinergij, pa tudi presenetljiva

¹ Mackenzie izraz »strojni učenec« uporabljata tako za ljudi, kot tudi za stroje ter za razmerja med njimi, s čimer nas opominja na neprestani napor ljudi, da bi razumeli kako se stroji učijo. Adrian Mackenzie, *Machine Learners: Archaeology of a Data Practice*, (Cambridge, MA: The MIT Press, 2017), str. 6.

kontinuiteta, ki jo lahko najdemo od preteklosti do danes. S špekulacijami o tem, kar je bilo opisano kot »razširjena«² ali »generativna«³ inteligenca, nas vabi, naj si predstavljamo, kako se lahko učimo *od* in *s* stroji, da bi zgradili različna, večkratna in po možnosti kolektivna razumevanja sveta, ki nas obdaja, in njegovega kozmosa. – *Daphne Dragona*

V Atenah živeča grška umetnica **Kyriaki Goni**, ustvarja obsežne multimedijske instalacije, ki se osredotočajo na odnose med tehnologijo in družbo. Skozi fikcijo in raziskovanje preiskuje teme, kot so človeška, nečloveška in strojna interakcija, podatki in zasebnost, konstrukcija in dožemanje digitalnega jaza. Njena dela so bila razstavljena v galerijah in novomedijskih festivalih po vsem svetu: Muzej sodobne umetnosti Skopje, transmediale19, IMPAKT, atenski bienale, melbournski triennale, Tomorrows, ADAF, ISEA21, SIGGRAPH2016 in drugi. Pred kratkim so njeno delo naročili na the New Networked Normal (theNNN.eu). V okviru svoje prakse tudi oblikuje in vodi delavnice za mlade in odrasle ter predstavlja svoje raziskave na konferencah in digitalnih platformah. Njen članek *Deletion Process_Only you can see my history* je bil objavljen v *Leonardo, Journal of Art, Science and Technology*, MIT (avgust 2016). Diplomirala je na oddelku za vizualne umetnosti in magistrirala iz digitalne umetnosti na atenski šoli za likovno umetnost (Athens School of Fine Arts) hkrati pa je tudi zaključila diplomski študij socialne antropologije na univerzi Panteion (GR) in podiplomski študij vizualne antropologije na univerzi Leiden (NL). Več na <http://kyriakigoni.com/>.

Daphne Dragona je kustosinja in pisateljica, ki živi in dela v Berlinu. V svojem delu se ukvarja z umetniškimi praksami, metodologijami in pedagogiko, ki izzivajo sodobne oblike moči. Od leta 2015 sodeluje s festivalom transmediale. Njena besedila so v različnih knjigah, časopisih, revijah in katalogih razstav objavili Springer, Sternberg Press, Leonardo Electronic Almanac in drugi. Njena predavanja so gostili na festivalu Mapping (Ženeva), v MoMi (New York), Hek-u (Basel), Arts in Society (London), Univerzi Leuphana (Lueneburg) in Univerzi Goethe (Frankfurt). Med projekte in razstave, ki jih je pripravila kot kustosinja bodisi samostojno bodisi v sodelovanju z drugimi, sodijo Tomorrows, Fictions spéculatives pour l'avenir méditerranéen (Le Lieu Unique, Nantes, 2019), »...« arheologija tišine v digitalni dobi (Aksioma, 2017), New Babylon Revisited (Goethe-Institut Atene, 2014), Afresh, a new generation of Greek artists (EMST, 2013), Mapping the Commons Athens (EMST, 2010), Homo Ludens Ludens (Laboral, 2008). Doktorirala je na Univerzi v Atenah na Fakulteti za komunikologijo in medijske študije (Faculty of Communication & Media Studies).

2 Pasquinelli poudarja, da stroji ne kažejo znakov »avtonomne intelligence«. Kakršna koli inteligenca »super človeških meril«, bi lahko nastala le na podlagi človeškega opazovalca, zaradi česar predlaga izraz »razširjena inteligenca«. Matteo Pasquinelli, »Machines that Morph Logic: Neural Networks and the Distorted Automation of Intelligence as Statistical Inference«, v *Glass Bead*, Site 1, november 2017, str. 15, <https://www.glass-bead.org/article/machines-that-morph-logic/?lang=enview>.

3 Bratton pravi, da bi umetna inteligenca lahko razširila vsako inteligenco, ki že obstaja na svetu. Benjamin Bratton, »Strelka Talks. Benjamin Bratton 'Alternative Models of AI (at Urban Scale)'«, *YouTube*, 26. junij 2019, <https://www.youtube.com/watch?v=A3C31DhoPQ4>.

Spremljevalni program

Daphne Dragona

Uvod v predstavitev umetnice Kyriaki Goni

Aksioma | Projektni prostor, 2. 10. 2019

Kyriaki Goni

Srečanja z drugim umom

predstavitve

Aksioma | Projektni prostor, 2. 10. 2019

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/counting.craters

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157711242510206

Video dokumentacija:

vimeo.com/366200169

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

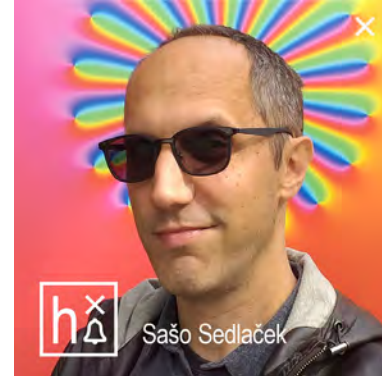
Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Sašo Sedlaček

Om za kovanec

performans in razstava

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana

6. 11. 2019 in 12. - 29. 11. 2019

Mestna galerija Nova Gorica (v okviru festivala *Pixxelpoint*)

15. - 23. 11. 2019

Z vzponom umetne inteligence in avtomatizacije dela se bo vrednost človeškega nedela radikalno spremenila. Performans *Om za kovanec* bo lansiral platformo Oblomo, ki bo s pomočjo tehnologije veriženja blokov spremenila nedelo v vrednost. Na platformi bodo uporabniki kovali kriptovaluto oblomo tako, da bodo mirovali, sedeli, meditirali ali ležali pred svojimi napravami, s katerih jih bo opazoval program za strojno učenje.

V performansu *Om za kovanec* trije mirujoči posamezniki – »rudarji« – pred občinstvom v živo izvajajo meditacijsko mantra om. Pri tem jih nadzoruje program za strojno učenje in njihovo meditacijo zapisuje v verigo blokov. Na performansu bo tako ustvarjen prvi sklop v dolgi verigi blokov, ki bodo sledili v nadaljevanju projekta. Osrednji del performansa je izvedba protokola za rudarjenje omov, v katerem morajo biti izpolnjeni trije pogoji: zahteva mirujoče rudarje, ki jih nadzoruje umetna inteligenca, vse skupaj pa overi občinstvo. Protokol se uporablja za nadzor nad količino om blokov, iz katerih bo mogoče nato kovati kriptokovance. Gre za nadzor nad količino surovine v sistemu in se bo moral ponoviti vsakič, ko je bo zmanjkalo. Ta sistem rudarjenja kriptovalut v nasprotju z vsemi drugimi načini ne porabi skoraj nič elektrike in je inovativna ekološka alternativa sicer neskončno potratnemu rudarjenju.

Razstava, ki je sledila v Projektne prostoru Aksioma, je predstavljala dokumentacijo performansa in protokole, vzpostavljene za rudarjenje surovin, ki bodo na koncu uporabljene za kovanje kriptovalute oblomo.

Sašo Sedlaček je diplomiral iz kiparstva in videa na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer od leta 2015 dela kot izredni profesor za video in nove medije. Za svoje delo je dobil različne nagrade, med njimi sta trend za izjemne dosežke v vizualni kulturi (Ljubljana, 2012) in VIDA 11 (Fundación Telefónica, Madrid, 2008). Njegovo delo je vključeno v različne zasebne in javne zbirke, med drugim v zbirko MGML. Od leta 2001 je bilo razstavljeno v Sloveniji in na tujem na različnih prizoriščih, od katerih so najbolj nedavna: Mestna galerija v Ljubljani (2019), Espace Apollonia v Strasbourgu (2018), Contemporary Art Palazzo Torriani, Gradisca d'Isonzo (2018), Autostrada bienale Prizren (2017), Handel Street Projects v Londonu (2017); UGM v Mariboru (2017); MSUM v Ljubljani (2016); AND Festival v Manchesteru (2015); Wro Art Center v Vroclavu (2015); Ars Electronica v Linzu (2014); Transmediale v Berlinu (2014).

V okviru programa **Hiperzaposlovanje - Družba brez dela, spletno delo in avtomatizacija**.

aksioma.org/hyperemployment

Povezani program

Sašo Sedlaček

Zaposlen z nedelom

samostojna ulična razstava

TAM-TAMova ulična galerija, Vegova, Ljubljana, 5. - 28. 11. 2019

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/mr.processor

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157711731596297 (pefromans)

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157711746111851 (ulična razstava)

Kolofon

Performerji: Dominik Hudoklin, Florijan Germovšek, Matjaž Duh

Programiranje: Sunčica Hermansson

Zahvale: Uroš Hercog, Nebojša Živković, Ruth Catlow, Max Dovey, Franc Solina, Borut Batagelj

Produkcija: Aksioma – Institute for Contemporary Art, Ljubljana, 2019

Koprodukcija: Drugo more

Ulična razstava *Zaposlen z nedelom* je nastala v koprodukciji s TAM-TAMom.

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Ljubljana.

Ta projekt je sestavni del Dopolavora, vodilnega projekta Reke 2020 – Evropske prestolnice kulture ob podpori Oddelka za kulturo mesta Reka, Ministrstva za kulturo Republike Hrvaške in Ministrstva za turizem Republike Hrvaške.

Program Zavoda Aksioma sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva.

Vizualna umetnost

Lea Culetto

deflowered by Lea

samostojna razstava

Galerija Miklova Hiša, Ribnica
27. 6. - 12. 8. 2019

Aksioma | Projektni prostor, Ljubljana
4. - 27. 9. 2019

Ravnikar Gallery Space, Ljubljana
19. - 22. 11. 2019

U30+
inicijativa za podporo mladim umetnikom

Lea Culetto med umetnicami svoje generacije izstopa zaradi svoje sposobnosti, da kljub obravnavanju občutljivih tematik (od menstruacije do strij) in medijev (kot sta menstrualna kri in dlake), ustvari umetnost, ki ni dramatična, vznemirjujoča in agresivna, temveč je predvsem intimna, delikatna, sveža in jo preveva občutek nedolžnosti in sreče. Culetto se v svojem delu osredotoča na žensko telo in odgovarja na način na katerega ga »moški pogled« oblikuje skozi modo, oglaševanje in medije. S tem sebe in svoje delo postavlja v dolgoletno tradicijo ženske – in feministične – umetnosti. Njen glavni medij sta vezenje in asemblaž iz katerih izdeluje oblačila in objekte, razstavljene v instalacijah in site-specific intervencijah. Obožuje rožnato barvo, delfine in vse, kar se blešči. *1000 in ena noč* je instalacija narejena iz stotin modrccev; *Tvoja gospodinja II* je video instalacija, ki se osredotoča na karakter gospodinje: na prizorišču, napolnjenem z različnimi kičastimi gospodinjskimi drobnarijami, od angelov do trolov, Marij in punčk, poslikanih z rožnato barvo in bleščicami, je zaslon, na katerem je prikazan video ženske, oblečene v cenena fetišistična oblačila, ki v svoji kuhinji pripravlja oskubljenega piščanca. *A Room of Her Own* je site-specific instalacija, narejena v hotelski sobi, v kateri je umetnica izvezla svoje začetnice (LC) in podobe raznih gospodinjskih predmetov – spodnjih hlač, krtače za lase, britvice, metlice za stepanje – na vsako blazino, odejo in rjuho, v dejanju personaliziranja in apropiacije anonimnih prostorov. V *Herbariumu* je zbirala svojo menstrualno kri in jo razstavila kot posušene rože v herbariju ter v posebno oblikovanih fotografskih okvirjih, kot da bi bile fotografije sorodnikov in prednikov. Na koncu pa je tu še *My Life is a Hairy Tale*, serija nosljivih kolažev kožne barve, okrašenih s kitami narejenimi iz človeških las, ki postavlja vprašanje - ali bi ženske dlake postale bolj družbeno sprejemljive, če bi jih urejali kot pričke?

Lea Culetto bo v galerijskem okolju predstavila rezultate svojega najnovejšega umetniškega raziskovanja: znamko oblek ulične mode, *deflowered by Lea*; serijo izvezenih, nosljivih oblačil, zaznamovanih s političnimi, verskimi in feminističnimi temami, združenih v celoto s pomočjo estetike kiča in pretiravanja. Težavne teme – kot so ženske prsne bradavice, menstruacija, strije in telesna poraščenost – so predstavljene na nepričakovan način. O teh temah, ki so pogosto razumljene kot tabu, razpravlja tudi z rabo ironije. V kontrastu z modno industrijo, ki nam vsiljuje model popolnega telesa in v mladih povzroča nizko samozavest in različne psihološke in fizične težave, želi *deflowered by Lea* razširiti zdravo in pozitivno telesno samopodobo.

Z rabo različnih tehnik, kot so vezenje, šivanje, raba koral, pletenje, spletnje kit idr., Culetto združuje koščke poškodovanih oblačil, oblačil iz druge roke in blaga, njeno ročno delo pa da vsakemu oblačilu svojo zgodbo. Ljudje, ki nosijo njene obleke – resnična, neretuširana telesa – postanejo živa galerija, ki prenese ideje, vtakane v oblačila, na ulice.

Lea Culetto (roj. 1995, Trbovlje) z vezenjem, asemblažem in drugimi raznovrstnimi tehnikami ustvarja objekte in instalacije, ki skozi prizmo mode, pogleda in telesa izzivajo naše predstave o ženskosti in feminizmu.

Njene skupinske razstave v Sloveniji in tujini vključujejo: *V prostor, objekti* (Bežigradska galerija I, Ljubljana, 2015), *DSU ROG* (Galerija Zelenica, 2015), *Transformation of Image* (Muzej sodobne umetnosti v Zagrebu, 2016), *ROOMS 2017* (Galerija Kappatos, Atene, 2017), *Mlada ženska umetnost v Šiški* (Kino Šiška, 2017), *PREMIERA 2018 - 4. triennale mladih umetnikov. Kulturno telo, prostor, umestitve* (Galerija sodobne umetnosti, Celje, 2018), *PopredmeteNJE* (2018) in *Feministična umetnost na UL ALUO, 1. del: En, dva... pet (kosmatih) predlogov za boljši jutri* (2018) v Galeriji Alkatraz ter razstava *Štrene* iniciative ČIPke (Cerkno, 2019).

deflowered by Lea je njena prva samostojna razstava. Prvotno je bila prikazana v Galeriji Miklova hiša (Ribnica, 2019), v koprodukciji z Zavodom Aksioma.

foto: Aksioma

Na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje - Univerza v Ljubljani, kjer trenutno zaključuje podiplomski študij, je prejela nagrado UL ALUO 2018 za njen »oster, izvirni pristop k tematizaciji tabujev povezanih z ženskim telesom skozi raznoliko paleto pristopov na področju sodobne umetnosti«.

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/deflowered.by.lea

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157711029275851

Kolofon

Produkcija: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

Koprodukcija: Galerija Miklova hiša, Ribnica

Projekt je nastal v okviru iniciative za podporo mladih umetnikov U30+.

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Hipezaposlovanje

skupinska razstava

kurator: Domenico Quaranta

MGLC, Ljubljana

7. 11. 2019 - 19. 1. 2020

Delo – eden od odločujočih vidikov naših kapitalističnih družb – je tudi ena od strani sodobnega življenja, na katero so tehnološke inovacije in nastop postfordizma močnejše vplivali. Čeprav je naraščajoča avtomatizacija dejansko povzročila izginotje veliko oblik človeškega dela, pa v nasprotju z napovedmi številnih mislecev dela ni odpravila. Namesto tega je skupaj z drugimi inovacijami, kot je vzpon kulture naprav in družabnih omrežij, vodila k njegovi fragmentaciji v mnoštvo mikrodel in njegovi infiltraciji v vsak trenutek življenja. Z drugimi besedami, ne glede na to, ali smo brezposelni, samozaposleni ali redno zaposleni za polni delovni čas, danes kot »uporabniki tehnologije« vedno delamo. *Hiperzaposlovanje* je skupinska razstava, ki te in druge razsežnosti tega, kar je delo postalo, raziskuje v delih osmih mednarodnih umetnikov, ki se osredotočajo na teme, kot so avtomatizacija in ekonomija na poziv, konec prostega časa, aplikacije za samopomoč, utrujenost zaradi družabnih omrežij in kvantifikacija.

Domenico Quaranta je kritik sodobne umetnosti in kurator. Njegovo delo se osredotoča na vpliv trenutnih sredstev produkcije in distribucije umetnosti in na način, kako se ta – sintaktično in semantično – odzivajo na tehnološki premik. Je avtor *In My Computer* (2011), *Beyond New Media Art* (2013) in *AFK. Texts on Artists 2011–2016* (2016). Pisal je za številne knjige in kataloge, jih uredil ali souredil, med drugim *GameScenes. Art in the Age of Videogames* (2006) in *THE F.A.T. MANUAL* (2013). Od leta 2005 je kuriral in soukuriral številne razstave, med drugim *Holy Fire. Art of the Digital Age* (2008); *RE:akt!* (2009–10); *Playlist* (2009–10); *Collect the WWWorld* (2011–12); *Unoriginal Genius* (2014); *Cyphoria* (2016); *Janez Janša®* (2017–18) in *Escaping the Digital Unease* (2017–18). Predava po svetu in dela na Accademia di Belle Arti di Carrara. Je soustanovitelj Link Art Center v Brescii (2011–19).
<http://domenicoquaranta.com>

Sodelujoči umetniki: Danilo Correale, Elisa Giardina Papa, Sanela Jahić, Silvio Lorusso, Jonas Lund, Michael Mandiberg, Sebastian Schmieg, Guido Segni

V okviru programa *Hiperzaposlovanje - Družba brez dela, spletno delo in avtomatizacija*.
aksioma.org/hyperemployment

Spremljevalni program

Domenico Quaranta

Hiperzaposlovanje

voden ogled

MGLC, Ljubljana, 7. 11. 2019

Uprizoritvena umetnost

Unknown Fields

Zgodbe s temne strani mesta

(Tales from the Dark Side of the City)

Projekcija filma z avtorjevim pripovedovanjem v živo

Center urbane kulture Kino Šiška, Ljubljana

25. 2. 2019

Od leta 2008 Unknown Fields Division organizira odprave v sence sodobnih mest, v želji, da bi odkrili alternativne svetove, tuje pokrajine, industrijske ekologije in negotove divjine, ki so rezultat in posledica lakomnosti razvitega sveta. Te dislocirane pokrajine – ikonične in prezrte, izkopane, obsevane in nedotaknjene – so z našim vsakdanjim življenjem povezane na presenetljive in zapletene načine. Vpletene so v globalne sisteme, ki tvorijo ogromno mrežo težko oprijemljivih niti. Te se prepletajo z vsem, kar nas obkroža, in po celem planetu povezujejo vsakdanje z izjemnim. Člani Unknown Fields Division iz svojega ekspedicijskega dela izdelujejo provokativne predmete in filme, skozi katere raziskujejo razpršene pripovedi, ki se združijo v podobo sodobnega mesta. Njihovi filmi vključujejo dokumentarno snemanje, animacijo in infografije, ki jih spremlja sočasen komentar sodelavcev kolektiva.

Unknown Fields Division, ki ga vodita njegova soustanovitelja Kate Davies in Liam Young, v svoje odprave vključuje mala podjetja, kot je DJI, vodilno podjetje na trgu preprostih dronov in sistemov za zračno fotografijo, ter tudi reportažne fotografe, pisatelje, oblikovalce, filmske ustvarjalce ter vizualne in medijske umetnike.

S svojimi odpravami so začeli leta 2008 z izletom po sledih Darwinove odprave na Galapaške otoke in Južno Ameriko, kjer so odkrili »dragoceno in krhko divjino na robu propada, ekologijo v krizi z brazgotinami, ki so bile posledica pogoltne turistične ekonomije«, v katero so posegli s projektom »obogatene ekologije«. Naslednje potovanje jih je vodilo do severnega tečajnika (zima 2009), kamor so romali, da bi obiskali ledenike preden se stopijo, in prelivali solze pod električnim nebom severnega sija. Toda tudi ta odprava ni bila le priložnost za kontemplacijo in dokumentacijo »poslednje divjine« Severnega morja, temveč tudi za razvoj nekaterih nenavadno nepovezanih projektov, ki se osredotočajo na materializacijo nematerialnih digitalnih podatkov (Data Fossils Tobiasa Jewsona) in na gradnjo Interneta kot artefakta, kot superračunalniški podatkovni center (Scatterbrain: A Cautionary Tale Jacka Selfa).

V naslednjih letih so organizirali izlete na Zahodno Avstralsko planoto (2010), v černobilsko območje izključenosti in kozmodrom Bajkonur (2011), na oddaljeno Severno Aljasko (2011); odšli so na izvidniško odpravo, da bi zabeležili serijo srečanj z nezemljani na mejah ZDA, ki se je zaključila na festivalu *Burning Man* v Nevadski puščavi Black Rock (2012); odpravili so se na Madagaskar, da bi katalogizirali medsebojne vplive ekonomije in ekologije ter sledili sencam lakomnosti sveta na pokrajini tega visoko cenjenega otoka (2013); na krovu orjaške kontejnerske ladje so potovali v proizvodno jedro južne Kitajske (2014); obiskali rudnike litija v Boliviji in puščavo Atacama, kjer so raziskovali infrastrukturo v zakulisju naše električne prihodnosti (2015). Vsako od teh potovanj je ponujalo priložnosti za raznolike vizionarske projekte, ki bodo prikazani na tem dogodku.

Kate Davies je umetnica, arhitektka in pisateljica. Je soustanoviteljica večdisciplinarne skupine LiquidFactory, ki raziskuje bogato zaledje umetnosti in arhitekture. Najbolj jo zanima, kako ljudje naseljujejo in razumejo pokrajino, še posebno tiste kraje, ki so ekstremni, osovraženi ali pa odročni. Njeno delo raziskuje sodobno pojmovanje divjine – na podlagi razumevanja krajine od sodobnih merilnih tehnologij do folklorne – in deluje med pisanjem, risanjem, filmom in fotografijo. Kate uči v nagrajenih studijih na dveh izmed najbolj prestižnih britanskih arhitekturnih šol, The Architectural Association in Bartlett School of Architecture, UCL, ter redno vodi mednarodne oblikovalske delavnice.

Liam Young trenutno živi in dela v Londonu kot neodvisni oblikovalec, futurist, kritik in kurator. Liama je revija Blueprint imenovala za enega od 25 ljudi, ki bodo spremenili arhitekturo in oblikovanje. Je ustanovitelj raziskovalno-svetovalne skupine Tomorrows Thoughts Today, skupine, katere delo raziskuje posledice fantastičnih, perverznih in podcenjenih urbanizmov in uči v nagrajenih oblikovalskih studiih po vsem svetu. Njegovi projekti postavljajo fiktivne scenarije, ki se dogajajo v bližnji prihodnosti, kot ključne instrumente za spodbujanje razprave o družbenih, arhitekturnih in političnih posledicah nastajajoče biološke in tehnološke prihodnosti.

THE DARK SIDE OF THE CITY

foto: Urška Boljkovac/Kino Šiška

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/unknown.fields

Video dokumentacija:

vimeo.com/323308462

Kolofon

Produkcija dogodka: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2019

V sodelovanju s: Urban Culture Kino Šiška

Finančna podpora: Mestna občina Ljubljana

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD.

Teresa Dillon

MTCD – Vizualna antologija mojega strojnega življenja performans

Aksioma | Projektni prostor (v okviru festivala Mladi levi)
25. in 26. 8. 2019

»Koliko si star? Star sem sedem iPhonov« je ena izmed izjav v ikonični knjigi *The Age of Earthquakes* (Shumon Basar, Douglas Coupland, Hans Ulrich Obrist, 2015), v odgovor na provokativno vprašanje »Ali generacije še merimo v letih?«. Ali jih res še? Od konca druge svetovne vojne, so naša življenja vedno bolj zaznamovali tehnološki izumi, ki so spremenili način, na katerega komuniciramo, se socializiramo ter tudi kako se predstavljamo svetu, delamo, ustvarjamo in doživljamo vsebine. Drugi zgodovinski dogodki v tem obdobju – od pristanka na Luni v šestdesetih letih, do arabske pomladi leta 2010 – na nas niso toliko vplivali neposredno, ampak bolj preko tega, kako so bili predstavljeni v medijih. Mnoge tovrstne inovacije, od osebnega računalnika do svetovnega spleta in iPhone-ov, so prinesle resnične spremembe v naše življenje in imele nanje tako velik vpliv, da smo pozabili, kakšno je bilo življenje pred njimi, medtem ko druge inovacije niso preživele prvega vala navdušenja. A tudi te so bile pogosto v medijih predstavljene kot »naslednja velika stvar«, in so kot take uspele razdvojiti pozornost in želje občinstva.

V svojem monologu umetnica in raziskovalka Teresa Dillon, vzame po eno »napravo« iz vsakega leta svojega življenja, pri čemer razmišlja o uporabah, napakah in zlorabah tehnologije. Od radia in kamer do njenih prvih izkušenj na internetu, zvočno in vizualno potovanje Terese Dillon raziskuje ključne »stroje«, ki so oblikovali njeno tehnološko znanje in domišljijo, ter razkrivajo protislovja in realnosti generacije, rojene v digitalni dobi. Ta multimedijski, osebni, avtoetnografski performans (ki je bil premierno prikazan na berlinskem festivalu Transmediale leta 2018), bo v Ljubljani prvič predstavljen v okviru 22. edicije mednarodnega festivala Mladi levi.

Na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje - Univerza v Ljubljani, kjer trenutno zaključuje podiplomski študij, je prejela nagrado UL ALUO 2018 za njen »oster, izvirni pristop k tematizaciji tabujev povezanih z ženskim telesom skozi raznoliko paleto pristopov na področju sodobne umetnosti«.

Umetnica, kustosinja in raziskovalka **Teresa Dillon** ustvarja in pripoveduje zgodbe o tehno-državljanstvu, odnosih, ki obstajajo med ljudmi, skupnostmi, tehnologijami in upravljanjem. Zanimajo jo predvsem vprašanja, povezana s preživetjem, pravico do popravila in kulturo skrbi za predmete, namesto nakupovanja novih spremljanjem okolja, medvrstnimi odnosi, zvočno folkloro; zgodovino in dediščino tehnologije in grajenega okolja, nadzorom in odprtokodnimi civilnimi viri.

Teresa je študirala gledališke študije, scenografijo in psihologijo. Od začetka 2000-ih je sodelovala s kolektivom Pearson/Brookes in ustvarila številne *site-specific* performanse pod imenom Polar Produce. Med njenimi nedavnimi performansi, je poleg *MTCD - Vizualna antologija mojega strojnega življenja* (2018) tudi *Canary Songs*, zvočna rekonstrukcija in zborovska predstava, ki se opira na zgodovino delavk v tovarnah streliva iz prve svetovne vojne.

Njeno delo je bilo mednarodno predstavljeno in objavljeno (Ars Electronica, Helsinki Design Week, LABoral, 7a*11d, Locws International), predstavljeno na različnih konferencah in simpozijih (ISEA, Make City, EcoCity, Bienale v Istanbulu) in ocenjeno v reviji *Nature*, *Wire*, *Creators* in *BBC online*. Trenutno predava o prihodnosti mest (City futures) na School of Art and Design, UWE Bristol in je vodilna raziskovalka pri mednarodnem programu in omrežju Repair Acts.

foto: Aksioma

Dokumentacija

Spletna stran projekta:

aksioma.org/mtcd

Foto dokumentacija:

www.flickr.com/photos/aksioma-org/albums/72157710683207877

Kolofon

Avtorica: Teresa Dillon

Scenografija in slika v živo: Teresa Dillon, Rod Maclachlan in Luke Bennett

Produkcija dogodka: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana in Festival Mladi levi / Zavod Bunker, Ljubljana, 2019

Finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana.

Program Zavoda Aksioma tudi podpirata Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva ter JSKD..